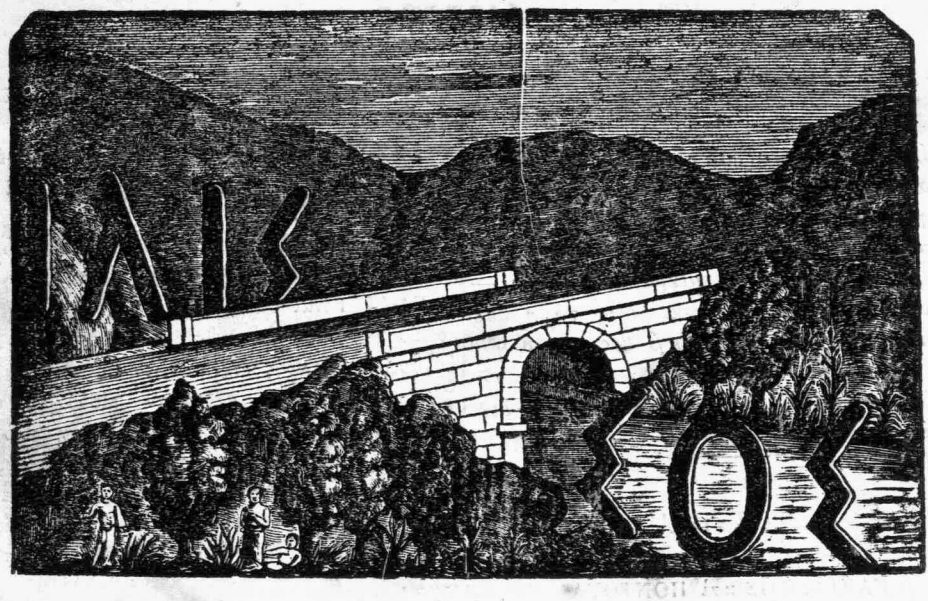

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ.

Ἐκδιδόμενον δὶς τοῦ μηνός.

Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ, 30 Μαΐου 1870. | ΕΤΟΣ Γ'. ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ Β'.

ΕΥΛΑΛΙΑ ΠΟΝΤΟΥΑ.

ΔΡΑΜΑ

ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ ΜΕΤΑ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

ΥΠΟ

ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΥ ΣΟΥΛΙΕ.

ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΜΑΝΟΥΗΛ ΤΟΡΣΥ ζωγράφος.
ΓΑΖΕΡΩΤΟΣ πλούσιος κτηματίας.
ΔΕΝΝΕΒΙΛ τραπεζίτης τοῦ Παύλου Βερμόνδου.
ΠΟΝΤΟΥΑ, ἐπιστάτης τοῦ μεγάρου τοῦ Σουβιράν.
ΠΑΥΛΟΣ ΒΕΡΜΟΝΔΟΣ ἀνεψιὸς τῆς κυρίας Δε-Σουβιράν.
ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΛΑΒΙΝΙΑΝ ζωγράφος, φίλος τοῦ Τορσύ.
ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ ΑΡΘΟΥΡΟΣ ΔΕ-ΣΑΝΖΙΡΩΝ.
ΒΩΔΡΙΛΛΙΑΝ.
ΕΥΛΑΛΙΑ ΠΟΝΤΟΥΑ.
ΚΟΜΗΣΣΑ ΔΕ-ΠΡΕΒΙΖ.
ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΚΑΜΙΛΛΗ ΔΕ- ΠΡΕΒΙΖ, *μαρκησία Σανζιρών.*
ΚΟΡΝΗΛΙΑ ΛΑΒΙΝΙΑΝ.
ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠΛΕΣΣΗ νοσοκόμος.
ΡΟΖΑ ὑπηρέτρια τοῦ Τορσύ.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

Ἡ σκηνὴ παρίστησι εὐρύχωρον αἴθουσαν ἀρχαίου μεγάρου. Εἰς τὸ βάθος, θύρα ὑελωτὴ ἀνοιγομένη εἰς κῆπον. — Θύραι διαφόρων δωματίων. — Δεξιόθεν εἰς τὰ πρόσω, ἑστία, ἐγγὺς δ' αὐτῆς μικρὰ σκευοθήκη. — Ἀριστερόθεν μικρὰ θύρα πρὸς τὰ πρόσω καὶ ἑτέρα μεγάλη πρὸς τὸ βάθος. — Κηρία καὶ λαμπτὴρ ἐπὶ τραπέζης πλησίον τῆς ἑστίας. — Ἀνάκλιντρον ἀσθενοῦς καὶ ἕτεραι ἕδραι.

ΣΚΗΝΗ Α'.

ΓΑΖΕΡΩΤΟΣ καὶ ΠΟΝΤΟΥΑ

(εἰσερχόμενοι καὶ συνομιλοῦντες)

εἷς ὑπηρέτης ἐπὶ σκηνῆς.

ΠΟΝ. Πάντοτε διδαχάς....

ΓΑΖ. (*πρὸς τὸν ὑπηρέτην*) Εἰπὲ εἰς τὴν κυρίαν Σουβιράν ὅτι ἦλθον ὡς μὲ διέταξε (*ὁ ὑπηρέτης ἐξέρχεται*). Ἔχεις ἄδικον Ποντουᾶ, σοὶ λέγω ὅτι ἔχεις ἄδικον· μία τοιαύτη σχέσις δὲν ἁρμόζει οὔτε εἰς τὴν ἡλικίαν σου οὔτε εἰς τὴν θέσιν σου.

ΠΟΝ. Ὤ! καὶ σύ· τὰ ἴδια μὲ τοὺς ἄλλους· μισεῖτε τὸν κύριον Δεννεβίλ διότι εἶναι ἀξιέραστος, διότι εἶναι εὐφυής.

ΓΑΖ. Ναί, τὸν εὑρίσκεις ἀξιέραστον διότι μὲ ὅλους τοὺς εὐγενεῖς τρόπους του συγκατατίθεται ἐνίοτε νὰ μεθύῃ μετὰ σοῦ.

ΠΟΝ. Ἀλλά, κύριε Γαζερῶτε.

ΓΑΖ. Καὶ λέγεις ὅτι εἶναι εὐφυής, διότι μὲ ὅλην τὴν περὶ τὸ σφαιρίζειν τέχνην σου, σὲ κερδίζει παίζων ὑπὸ τὰ σκέλη.

ΠΟΝ. Τέλος πάντων ὁποῖος καὶ ἂν ᾖναι μοὶ ἀρέσκει.

ΓΑΖ. Τόσῳ τὸ χειρότερον δι' ἐσέ. Ἄλλως τε, τί κάμνει ἐνταῦθα ἀφ' ὅτου ἡ ἐντολὴ δι' ἧς ὁ Κύριος Παῦλος Βερμόνδος τὸν ἐπεφόρτισε παρὰ τῇ μαρκησίᾳ Δὲ Σουβιρὰν ἐπερατώθη;

ΠΟΝ. Ἄ! ὀνομάζετε αὐτὸ ἐντολὴν περατωθεῖσαν;

ΓΑΖ. Πλὴν δὲν βλέπω τί κάμνει ἐνταῦθα, ἐκτὸς ἐὰν ὁ Κύριος Βερμόνδος τὸν διέταξε ν' ἀποσπάσῃ διὰ τῆς βίας ἀπὸ τῆς θείας του τὰς διακοσίας χιλιάδας φράγκων ἅπερ ἠρνήθη ὁριστικῶς νὰ τῷ δανείσῃ.

ΠΟΝ. Δὲν κάμνει πλέον τίποτε σᾶς τὸ ὁρκίζομαι, καθόσον ἀνεχώρησε, χθές...

ΓΑΖ. Κατευόδιον, καὶ εἴθε νὰ μὴ ἐπανέλθῃ ποτέ... Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς μοὶ προξενεῖ φόβον, δι' ἐσέ...

ΠΟΝ. Ὁπωσδήποτε ἡ ἄρνησις τῆς κυρίας Δὲ Σουβιρὰν δὲν εἶναι ἴδιον ἀγαθῆς θείας.

ΓΑΖ. Εἶναι ὅμως ἴδιον συνετῆς γυναικός, καθόσον μόλις πρὸ πέντε ἐτῶν ὁ κύριος Βερμόνδος, ὁ ἀδελφός της, ἀφῆκεν εἰς τὸν υἱόν του Παῦλον περιουσίαν φέρουσαν εἰσόδημα ἑξήκοντα χιλιάδας φράγκων, καὶ ἤδη πρὸ δύο ἐτῶν τὰ πάντα ἐσπαταλήθησαν εἰς ἵππους, εἰς χαρτοπαίγνια, εἰς συμπόσια καὶ εἰς ἐρωμένας.

ΠΟΝ. Καὶ τί μὲ τοῦτο; ἡ περιουσία ἐκείνη δὲν ἦτο ἰδική του; τὴν ἔκαμεν ὅ,τι ἤθελεν.

ΓΑΖ. Ναί, καὶ ἐπειδὴ τῷ ἀνήκει ἐπίσης καὶ ἡ περιουσία τῆς μαρκησίας θὰ τὴν κάμῃ ἐπίσης ὅ,τι θέλει. Καὶ διὰ ταῦτα ἡ κυρία Δεννεβίλ, καλῶς ποιοῦσα, ἀποποιεῖται πᾶσαν χρηματικὴν βοήθειαν εἰς τὸν ἀνεψιόν της. Διότι ὅσῳ σημαντικὴ καὶ ἂν ᾖναι ἡ περιουσία αὐτῆς δὲν θὰ ἐπήρκει εἰς τοσαῦτα ἐλαττώματα εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ συγκεντρούμενα πρόσωπον.

ΠΟΝ. Ἀκούσατε, κύριε Γαζερῶτε, ἀντὶ νὰ ἐπιδιώξητε τὴν θέσιν τοῦ δημάρχου τῆς κοινότητος ταύτης, θὰ ἐκάμνετε καλλίτερα ἂν ἐνηργεῖτε ὅπως διορισθῆτε ἐφημέριος τῆς ἐνορίας μας.

ΓΑΖ. Διότι διδάσκω λαμπρῶς, δὲν ἔχει οὕτω; καὶ ἀναμφιβόλως θὰ μοὶ εἴπῃς ὅτι, ὅπως συμβαίνει συχνὰ εἰς τοὺς ἐφημερίους, ἡ φωνή μου εἶναι φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ..;

ΠΟΝ. Εἰς τὴν πίστιν μου!

ΓΑΖ. Ἄκουσον, Ποντουᾶ· ἀμφότεροι εἴμεθα ἐξ αὐτοῦ τοῦ χωρίου. Σὺ μὲν υἱὸς ἀγαθοῦ ἰατροῦ, ὅστις σοὶ ἔδωσε καλὴν ἀνατροφὴν ἐκ τῆς ὁποίας δὲν ὠφελήθης, ἐγὼ δὲ υἱὸς πτωχοῦ μισθωτοῦ γαιῶν, ὅστις μόνον νὰ ἀναγινώσκω καὶ νὰ γράφω ἠδυνήθη νὰ μὲ μάθῃ.

ΠΟΝ. (*μετὰ λεπτῆς εἰρωνίας*) Καὶ νὰ ὑπολογίζητε.

ΓΑΖ. Τῷ ὄντι, πάντοτε ἐγνώριζον καὶ γνωρίζω ὅτι ὅταν κερδίζῃ τις εἴκοσι σολδία τὴν ἡμέραν καὶ ἐξοδεύῃ τεσσαράκοντα, ἐπιβαρύνεται μὲ χρέη. Τούτου ἕνεκα, διὰ τῆς οἰκονομίας..

ΠΟΝ. (*διακόπτων αὐτόν.*) Κατέστητε ἀπὸ μισθωτοῦ, γαιοκτήμων, ἐργοστασιάρχης, καὶ ἀπὸ ἐργοστασιάρχου ἑκατομμυριοῦχος, ὅστις προτίθεται νὰ ῥιφθῇ εἰς τὴν πολιτικήν.... Ἀλλ' ἐγὼ ἔσχον πάντοτε ἀτυχίας...

ΓΑΖ. Ναί, ἐξ ἐκείνων τὰς ὁποίας οἱ ὅμοιοί σου ὀνομάζουν ἀτυχίας....

ΠΟΝ. Ναί, ἀτυχίας.... δὲν εἶναι δὲ μικρὰ καὶ αὕτη τὸ ν' ἀκούῃ τις ἐπιπλήξεις ἀπὸ ἄνθρωπον...

ΠΟΝ. Ὅστις ἐνήργησεν ὅπως διορισθῇς ἐπιστάτης τοῦ πλουσίου τούτου μεγάρου.

ΠΟΝ. (*μετ' ἐπάρσεως*) Ὤ! διὰ τῆς συστάσεως τοῦ κυρίου Σανζιρῶν, φίλου τῆς κυρίας μαρκησίας Δε-Σουβιράν.... Καὶ ἀπὸ δέκα πέντε ἐτῶν ἀφ' ἧς κατέχω τὴν θέσιν ταύτην θὰ μὲ ἀπέβαλλεν εἰκοσάκις ἐὰν δὲν εἶχον...

ΓΑΖ. (*διακόπτων αὐτόν*) Ἐὰν δὲν εἶχες τὴν θυγατέρα σου πρὸς τὴν ὁποίαν ἡ μαρκησία τρέφει στοργὴν ἥτις σὲ ἐπροστάτευσε πολλάκις Διότι τῷ ὄντι, εἶναι ἀγαθὴ κόρη, ἀκούεις Ποντουᾶ;

ΠΟΝ. Ἡ θυγάτηρ μου... εἶναι ὅ,τι πρέπει νὰ ᾖναι...

ΓΑΖ. Ἐπεθύμουν νὰ συνέβαινε τὸ αὐτὸ καὶ εἰς σέ.

ΠΑΝ. Θὰ ἀρχίσωμεν ἐκ νέου.

ΓΑΖ. Ἄκουσον καλῶς... Γνωρίζεις τὴν θέσιν τῆς κυρίας Δε-Σουβιράν;... θυγάτηρ ἑκατομμυριούχου τῆς αὐτοκρατορίας... ὑπανδρεύθη τῷ 1815 τὸν μαρκήσιον Δε-Σουβιρὰν εἰς τὸν ὁποῖον ἔφερεν ὡς προῖκα, εἰσόδημα πλέον τῶν διακοσίων χιλιάδων φράγκων. Ὁ μαρκήσιος ἦτο ἀνὴρ ἀγαθὸς, οὐχ ἧττον ἡ σύζυγός του ὑπῆρξε δυστυχεστάτη.

ΠΟΝ. Τὰ γνωρίζω ὅλα· ἡ οἰκογένεια τοῦ μαρκησίου δὲν ἠθέλησε νὰ δεχθῇ τὴν σύζυγόν του διότι δὲν κατήγετο ἐξ εὐγενῶν· ἐξ ἄλλου, ὁ ἀδελφὸς τῆς κυρίας Σουβιράν, ὁ κύριος Βερμόνδος, πατὴρ τοῦ κυρίου Παύλου, ἦλθεν εἰς διενέξεις μετὰ τοῦ γαμβροῦ του μαρκησίου ἕνεκα πολιτικῶν λόγων... Εἰς τρόπον ὥστε ἡ κυρία Δε-Σουβιράν, πλουσία, νέα, ὡραία...

ΓΑΖ. Καὶ πρὸ πάντων ἀγαθωτάτη, ἔζησεν ὡς πτωχὴ ἐξόριστος...

ΠΟΝ. Πρὸς τί μοὶ λέγετε πάντα ταῦτα;

ΓΑΖ. Ἰδοὺ ὁ λόγος... Ἡ κυρία Δε-Σουβιράν εἶναι πολὺ χειρότερα ἢ ὅσον ὑποθέτουσιν ἐνταῦθα· αὐτὴ μόνη δὲν ἀπατᾶται περὶ τῆς θέσεώς της. Ὀφείλομεν νὰ προετιμασθῶμεν εἰς τὸ ἄκουσμα τοῦ θανάτου της, καὶ ἰδοὺ διατὶ ἀπὸ δύο ἐτῶν ἀφ' ἧς ἡ ὑγεία της εἶναι σχεδὸν ἀπηλπισμένη, διαθέτεις μόνος σου τὸ ἐκ διακοσίων χιλιάδων φράγκων εἰσόδημά της. Ἐπεθύμουν τώρα νὰ μάθω ἐὰν εἶσαι εἰς θέσιν ν' ἀποδώσῃς τοὺς λογαριασμοὺς εἰς τοὺς κληρονόμους της, ἐν περιπτώσει θανάτου.

ΠΟΝ. Τοὺς κληρονόμους της...! ἀλλ' εἷς μόνος ὑπάρχει μοὶ φαίνεται καὶ οὗτος εἶναι ὁ κύριος Παῦλος Βερμόνδος, ὁ υἱὸς τοῦ ἀδελφοῦ της, αὐτὸς ἐκεῖνος εἰς τὸν ὁποῖον ἀπεποιήθη τὰς διακοσίας χιλιάδας φράγκων.

ΓΑΖ. Ναί, θὰ εἶχε ἕνα μόνον κληρονόμον, ἐὰν ἡ μαρκησία ἀπέθνησκε χωρὶς νὰ γράψῃ διαθήκην.

ΠΟΝ. (*ἀτενίζων αὐτόν*) Καὶ λοιπόν;

ΓΑΖ. Τοῦτο θὰ σὲ ἐσύμφερε, δὲν ἔχει οὕτω; διότι θὰ ἐξωμάλυνες ἀμέσως τὴν εἰς τὸν κύριον Παῦλον Βερμόνδον παράδοσιν τῶν λογαριασμῶν, μεσάζοντος τοῦ κυρίου Δεννεβίλ φίλου καὶ μυστικοσυμβούλου τοῦ κυρίου Παύλου.

ΠΟΝ. Καὶ φρονεῖς ὅτι ἡ μαρκησία θέλει νὰ ἀποκληρώσῃ τὸν ἀνεψιόν της;

ΓΑΖ. Ἐὰν ἐσκόπει ν' ἀφήσῃ ὅλην τὴν περιουσίαν της εἰς αὐτὸν δὲν εἶχεν ἀνάγκην νὰ κάμῃ διαθήκην.

ΠΟΝ. Διαθήκην;

ΓΑΖ. Γνωρίζω ὅτι συνετάχθη . . . μοὶ τὸ ἔγραψεν ἡ ἰδία.

ΠΟΝ. (*κατ' ἰδίαν*). Δὲν ἠπατᾶτο λοιπὸν ὁ Δεννεβίλ· (*γεγονοῖα τῇ φωνῇ*) καὶ εἰς ποῖον θὰ δώσῃ τὴν περιουσίαν της;

ΓΑΖ. Τοῦτο εἶναι ἰδική της ὑπόθεσις.... ἀλλ' ὅ,τι γνωρίζω ὡς θετικὸν σχεδὸν, εἶναι ὅτι ὁ κύριος Παῦλος Βερμόνδος δὲν θὰ λάβῃ καλὸν μέρισμα, ἐὰν λάβῃ καὶ τίποτε. Ἐπομένως, οἱ ἀλλότριοι κληρονόμοι δὲν θὰ ᾖναι τόσον συγκαταβατικοὶ ὅσον αὐτός.

ΠΟΝ. Ναί, πρὸ πάντων, ἐὰν κληροδοτήσῃ τὰ ἀγαθά της εἰς τοὺς συγγενεῖς τοῦ συζύγου της, εἰς τὴν πενθεράν της, τὴν κυρίαν Δε-Πρεδίζ, ἥτις ἄλλοτε τὴν ἐχλεύαζε καὶ ἥτις ἅμα ἐπληροφορήθη ὅτι διατρέχει κίνδυνον ἦλθεν ἀμέσως καὶ ἐκατοίκησεν εἰς τὸ μέγαρον μετὰ τῆς θυγατρός της.

ΓΑΖ. Πολὺ πιθανόν, καὶ διὰ τοῦτο σὲ εἰδοποιῶ... Σκέφθητι καλῶς... Περιῆλθον εἰς χεῖρας σου διὰ λογαριασμὸν τῆς μαρκησίας περὶ τὰς ὀγδοήκοντα χιλιάδας φράγκων, τὰ ἔξοδα τοῦ ἔτους συμποσοῦνται εἰς τριάκοντα μόνον χιλιάδας· ὀφείλεις νὰ δώσῃς λογαριασμόν.

ΠΟΝ. Μὴ σὲ μέλλῃ... (*ἀκούεται ἦχος κωδωνίσκου*).

ΓΑΖ. Ἡ μαρκησία κρούει τὸν κώδωνα. Ἴσως μετ' ὀλίγον δυνηθῶ νὰ σοὶ εἴπω περισσότερα.

ΠΟΝ. (*κατ' ἰδίαν*). Γνωρίζω ἤδη ἀρκετά.

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΓΑΖΕΡΩΤΟΣ, ΠΟΝΤΟΥΑ, Κ. ΔΟΥΠΛΕΣΣΗ.

(*Ἡ κυρία Δουπλεσσῆ μεταβαίνει ἀμέσως εἰς τὸ ἐξ ἀριστερῶν δωμάτιον*).

ΓΑΖ. (*προχωρῶν πρὸς τὴν Εὐλαλίαν*). Καλὴ ἑσπέρα Εὐλαλία, καλὴ ἑσπέρα, κόρη μου!

ΕΥΛ. Καλὴν ἑσπέραν, κύριε Γαζερῶτε, δὲν ἐγνώριζον ὅτι εἶσθε εἰς τὸ μέγαρον.

ΓΑΖ. Ἔλεγον εἰς τὸν πατέρα σου ὅτι ἦλθον κατὰ πρόσκλησιν τῆς κυρίας Δε-Σουβιράν (*ἀτενίζων τὴν Εὐλαλίαν*). Ἀλλ' εἶσαι ὠχροτάτη ἀπόψε τέκνον μου.

ΠΟΝ. Ἀληθῶς, Εὐλαλία, ἐνόμιζον ὅτι κατεκλίνθης· εἶναι ἀργά.

ΕΥΛ. Ναί, πάτερ μου, ἀλλ' ἡ κυρία μαρκησία ἐπιθυμεῖ, ὡς φαίνεται, νὰ διέλθω καὶ τὴν νύκτα ταύτην πλησίον της.

ΠΟΝ. (*ζωηρῶς*). Τὴν νύκτα ταύτην ; εἶναι ἀδύνατον!

ΕΥΛ. Ἀλλά, πάτερ μου.

ΠΟΝ. (*ζωηρῶς*). Δὲν σοὶ τὸ ἐπιτρέπω! δὲν θέλω.

ΕΥΛ. Ἐν τούτοις, πάτερ μου . . . ὀφείλω νὰ ὑπακούσω . . .

ΠΟΝ. (*διακόπτων αὐτήν*). Εἰς ἐμὲ πρῶτον! καὶ σοὶ ἀπαγορεύω νὰ διανυκτερεύσῃς ἀπόψε.

ΕΥΛ. (*πρὸς τὸν Γαζερῶτον*). Κύριε Γαζερῶτε . . .

ΓΑΖ. Ἄκουσον, Ποντουᾶ! ἔχεις ἴσως μέγα δίκαιον, διότι φοβεῖσαι μήπως ἡ Εὐλαλία πάθῃ ἐκ τῆς ἀϋπνίας, ἀλλὰ γνωρίζεις ὅτι οἱ ἀσθενεῖς ἔχουσι τὰς ἀπαιτήσεις των, καὶ ὅτι αὕτη εἶναι ἴσως μία ἐκ τῶν τελευταίων τῆς κυρίας Δε- Σουβιράν.

ΕΥΛ. (*μετὰ συγκινήσεως*). Ὤ! ναί, κύριε Γαζερῶτε, ναί, πάτερ μου, καὶ ἂν κατὰ δυστυχίαν στερηθῶ μετ' ὀλίγον τῆς εὐεργέτιδός μου, ἄφετέ μου τοὐλάχιστον τὴν παρηγορίαν τοῦ νὰ ἱκανοποιήσω καὶ τὰς ἐλαχίστας ἐπιθυμίας της μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς . . . . Ὤ! θέλω νὰ μείνω πλησίον της τὴν νύκτα ταύτην . . .

ΠΟΝ. (*κατ' ἰδίαν*) Ὤ! τοῦτο δὲν θὰ γίνῃ!

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠ. (*εἰσερχομένη*). Ἡ μαρκησία ἔκρουσε τὸν κωδωνίσκον ὅπως εἰσάξω τὸν κύριον Γαζερῶτον.

ΓΑΖ. Καλῶς, θὰ ὑπάγω· σὺ δὲ Εὐλαλία, ὕπαγε σὲ παρακαλῶ νὰ εἴπῃς εἰς τὴν κυρίαν Δε-Πρεβίζ ὅτι ἐπιθυμῶ νὰ τὴν ἴδω.

ΕΥΛ. Μάλιστα, κύριε Γαζερῶτε.

ΓΑΖ. Θὰ σὲ εὕρω ἐδῶ, Ποντουᾶ ;

ΠΟΝ. (*ἀθύμως*). Δὲν γνωρίζω . . . ὕπαγε λοιπὸν, Εὐλαλία ! . . .

ΓΑΖ. Ὕπαγε, ἐπίστρεψον, ἴσως θὰ ἔχω τι νὰ σοὶ διακοινώσω.

ΕΥΛ. Εὐχαριστῶ, κύριε Γαζερῶτε, καὶ προσπαθήσατε νὰ διανυκτερεύσω ἐγὼ πλησίον της.

ΠΟΝ. Ἐπιμένεις τοσοῦτον;

ΕΥΛ. Ἔσο ἥσυχος, πάτερ μου, δὲν θ' ἀσθενήσω ἐκ τούτου.

ΠΟΝ. Ὤ δά ! φρόντιζε ὀλιγώτερον περὶ σοῦ καὶ περισσότερον δι' ὅ,τι σὲ διατάσσω.

ΓΑΖ. (*πρὸς τὴν Εὐλαλίαν*). Ὕπαγε, ὕπαγε . . . θὰ προσπαθήσω νὰ συμβιβάσω τὰ πάντα. (*Ὁ Γαζερῶτος καὶ ἡ Εὐλαλία ἐξέρχονται διὰ τῆς ἀριστερᾶς θύρας*).

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΠΟΝΤΟΥΑ καὶ ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠΛΕΣΣΗ.

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠ. (*ὑπάγουσα πρὸς τὴν ἑστίαν*).

Ἰδού, ἡ πυρὰ αὐτὴ θὰ σβεσθῇ, (*παρασκευάζει θερμοβόβηρ τινά*).

ΠΟΝ. (*κατ' ἰδίαν*). Ὁποία ἀτυχία!

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠΛ. (*ἐκ τῆς ἑστίας*). Φαίνεται ὅτι εἶσθε ὠργισμένος κατὰ τῆς θυγατρός σας, κύριε Ποντουᾶ;

ΠΟΝ. (*κατ' ἰδίαν*). Ἐν τούτοις πρέπει ν' ἀπομακρύνω τὴν Εὐλαλίαν (*σκέπτεται*).

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠΛ. Τὶ τὰ θέλετε, κύριε Ποντουᾶ! εἰς τὸν αἰῶνα τῆς ἀπωλείας τὸν ὁποῖον ζῶμεν, δὲν πρέπει νὰ περιμένωμεν τίποτε εὐχάριστον. Τὸ γνωρίζω ἐκ πείρας! . . .

ΠΟΝ. (*κατ' ἰδίαν*). Ἂς μείνω ἐνταῦθα, καὶ θὰ εὕρω κανὲν μέσον. . .

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠΛ. Μὲ βλέπετε ἐμέ; ἔχω καὶ ἐγὼ μίαν θυγατέρα . . . καὶ μάλιστα νόμιμον, κύριε ἐπιστάτα. . .

ΠΟΝ. (*δυσθύμως*). Ἔ! τὶ μὲ μέλλει!

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠ. (*ἐπιμένουσα*). Θυγατέρα νόμιμον καὶ ἐκ πατρὸς καὶ ἐκ μητρὸς, κύριε Ποντουᾶ! . . .

ΠΟΝ. (*ζωηρῶς*). Τί ἐννοεῖτε μὲ τοῦτο;

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠΛ. Ἐννοῶ . . . ὅτι ἡ θυγάτηρ μου ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον, ὑπάρχοντος γάμου καὶ ἐνῷ ἔζη ἀκόμη ὁ μακαρίτης ἱππότης Δουπλεσσῆ, ὁ σύζυγός μου.

ΠΟΝ. Ἄφετέ με ἥσυχον μὲ τὸν ἱππότην σύζυγόν σας!

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠΛ. Μάλιστα, κύριε, ἱππότης καὶ ἱππότης τῆς λεγεῶνος τῆς τιμῆς! Καὶ ἂν κανεὶς ἐτόλμα νὰ εἴπῃ ἐνώπιόν του ὅτι ἡ Κορνηλία δὲν ἦτο νόμιμος θυγάτηρ του, θὰ τοῦ ἔκοπτε ἀμέσως τὴν γλῶσσαν.

ΠΟΝ. Θὰ ἔκαμνε ἄριστα ἂν ἤρχιζε ἀπὸ τὴν ἰδικήν σας.

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠΛ. Καὶ διατὶ σᾶς παρακαλῶ; ἔχω μοὶ φαίνεται τὸ δικαίωμα νὰ λέγω, ὅτι ἔχω θυγατέρα νόμιμον καὶ περὶ τούτου κανεὶς δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἴπῃ τὸ παραμικρόν. Δὲν ἐπέστρεψα μετὰ τριῶν ἐτῶν ἀπουσίαν εἰς τὴν πατρίδα μου μὲ μίαν μικρὰν κόρην εἰς τὰς ἀγκάλας .. χωρὶς κανεὶς νὰ γνωρίζῃ ποῦ ἐγεννήθη . . . καθὼς συνέβη εἰς ὑμᾶς. . . Ἡ Κορνηλία μου ἐγεννήθη ἐν γνώσει ὅλου τοῦ κόσμου. . .

ΠΟΝ. (*μετ' ἀνυπομονησίας*) Νὰ τὴν χαίρεσθε.

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠ. Ἄ! δὲν τὸ λέγω δι'ὅσον καλὸν μοὶ ἐπροξένησεν . . . ἡ ἀχάριστος ! . . . θυγάτηρ ὡς ἡ Κορνηλία ! θυγάτηρ εἰς τὴν ὁποίαν εἴχαμεν δώσει τὸ ὡραιότερον πρόσωπον . . . καὶ χεῖρας . . . καὶ πόδας . . . καὶ πλασμένη. Ἄ ! πλασμένη διὰ νὰ εὐτυχήσῃ καὶ νὰ εὐτυχήσῃ καὶ ἐμέ . . . Ἀφοῦ μάλιστα εἶχε τόσον λαμπρὰν πελατείαν . . . ἀφοῦ αὐτὴ ἐχρησίμευσεν ὡς πρωτότυπον διὰ τὴν κυρίαν Μινιὰν τοῦ κυρίου Σέφφερ καὶ διὰ τὴν Κασσάνδραν τοῦ κυρίου Πραδιέ ! . . . Καὶ ὅμως, ποῖος θὰ ἐπίστευεν ὅτι εἰς μίαν ἀπουσίαν μου θὰ ἐρωτεύετο ἕνα μαθητάριον τῆς ζωγραφικῆς, καὶ τότε ἡ ἀθλία . . .

ΠΟΝ. Ἐλησμόνησε τὴν νομιμότητά της, δὲν εἶναι ἀληθές;

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠ. Πῶς ; τί λέγετε ; Ὄχι δὰ, κύριε ἐπιστάτα ! ὑπανδρεύθη νομίμως ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ δημάρχου καὶ τῶν παρέδρων τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου τῶν Παρισίων. Καὶ ἔγινε καθὼς πρέπει κυρία Κορνηλία Δουβοᾶ, καὶ ἰδοὺ τὸ αἴτιον ὅλων τῶν συμφορῶν μου . . .

ΠΟΝ. (*δυσθύμως*) Ἔ ! σᾶς τὸ λέγω καὶ πάλιν, τὶ μὲ μέλλει δι' ὅλα ταῦτα, κυρία νοσοκόμος ; (*στρεφόμενος*) ἀλλὰ τί κάμνετε αὐτοῦ κυρία ;

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠ. (*σύρουσα ἓν ἀνάκλιντρον*) Τακτοποιοῦμαι, δὲν βλέπετε ; Ὅταν ἦναι τις ἀναγκασμένος νὰ περάσῃ ὅλην τὴν νύκτα ὄρθιος ... πρέπει τοὐλάχιστον νὰ κάθηται μὲ ἄνεσιν...

ΠΟΝ. Ἄ ! θὰ διανυκτερεύσητε καὶ σεῖς ἀπόψε ;

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠ. Αὐταὶ αἱ νέαι δὲν εἶναι συνειθισμέναι . . . νομίζετε ὅτι ἡ Εὐλαλιά σας ἤθελεν ἀνθέξει ; . . . ἐνῷ ἐγὼ, σημειώσατε, ὅταν ἀγρυπνῶ κοιμῶμαι ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου αὐτοῦ ὡς νὰ ἤμην εἰς τὴν κλίνην μου.

ΠΟΝ. Ναί, τὸ γνωρίζω καλῶς . . .

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠ. Ναί, ἀλλ'ἀπόψε δὲν πρόκειται περὶ τούτου . . . κάθε ἡμίσειαν ὥραν πρέπει νὰ δίδω εἰς τὴν ἀσθενῆ ἰατρικόν.... ἄ, κύριε Ποντουᾶ ! Ὅταν συλλογίζωμαι ὅτι εἰς τὴν ἡλικίαν μου κατήντησα νὰ ἐπιθέτω βδέλλας καὶ λοιπὰ, ἕνεκα τῆς ἀχαριστίας μιᾶς θυγατρὸς ἡ ὁποία ἠδύνατο νὰ μὲ καταστήσῃ πλουσίαν ! Ἄ ! εἶναι φρικτόν !

ΠΟΝ. (*κατ' ἰδίαν, σκεπτόμενος*) Ὁποία ἰδέα !

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠ. (*θέτουσα μίαν σαχαροδάχην καὶ κυμβία ἐπὶ τῆς τραπέζης*) Ἀλλὰ πταίει ὁ ἄθλιος ἐκεῖνος σύζυγός της, ὁ Δουβοᾶ, ὁ ὁποῖος ἤλλαξεν ὄνομα διὰ νὰ μὴ τὸν εὕρω. Δὲν τὸν γνωρίζω, οὔτε τὸν εἶδα ποτὲ, ἀλλ' ἐὰν τὸν εἶχον εἰς τὰς χεῖρας μου ἓν τέταρτον μόνον ... θὰ τὸν ἔβραζα τοιουτοτρόπως (*δεικνύουσα τὴν ἐπὶ τῆς πυρᾶς θερμοβόβηρ*).

ΠΟΝ. (*βλέπων πρὸς τὴν ἑστίαν*) Ἔ ! τί εἶναι ἐκεῖνο ;

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠ. Ὤ δὲν εἶναι τίποτε . . . ὀλίγος καφές . . . . διότι βλέπετε, κύριε Ποντουᾶ, καλὰ τὸ λέγει ἡ παροιμία : Ὁ ὕπνος εἶναι ἀδελφὸς τοῦ θανάτου, δὲν σέβεται κανένα, οὔτε τοὺς νοσοκόμους· καὶ ἂν δὲν ἐξυπνοῦσε κάνεὶς ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν μὲ ἕνα κόμπον καφὲ, θὰ ἐκοιμᾶτο ὅλην τὴν νύκτα, ὡσὰν κούτσουρον . . . καὶ καθὼς σᾶς ἔλεγα, εἶμαι σχεδὸν μόνη. Ἡ Εὐλαλία δὲν ἀντέχει πλέον . . . καὶ ἐκτὸς ἐὰν μὲ μιμηθῇ . . .

ΠΟΝ. (*κατ' ἰδίαν*) Καλά . . . (*κατευθυνόμενος λαθραίως πρὸς τὴν σκευοθήκην*) Ἔχεις δίκαιον, κυρία Δουπλεσσῆ, (*λαμβάνει ἐκ τῆς*

σκευοθήκης φιαλίδα ἣν καὶ κρύπτει ἐν τῷ θυλακίῳ του).

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠ. Ἀλλὰ τώρα ὁποῦ τὰ πάντα εἶναι ἕτοιμα πρέπει νὰ σκεφθῶμεν διὰ τὴν κυρίαν μαρκησίαν. Τὸ καθῆκον πρῶτον πάντων... Ἂς ἴδωμεν πρῶτον τὸ καθησυχαστικὸν ποτόν. (*ὑπάγει πρὸς τὴν σκευοθήκην*) πρέπει νὰ βάλωμεν καὶ δύο κόμβους ὄπιον... Ποῦ εἶναι λοιπὸν αὐτὸ τὸ ὄπιον; (*ἐρευνᾷ*).

ΠΟΝ. (*κατ' ἰδίαν*) Ναί, ἐρεύνα...

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠ. (*ἐρευνῶσα πάντοτε*) Τί ἔγεινε λοιπὸν τὸ ὄπιον;... Ἡ θυγάτηρ σας τὰ τακτοποιεῖ ὅλα αὐτά... Ἀ! αὐτὰ τὰ νεανικὰ μυαλὰ, πρέπει νὰ τοὺς δώσῃ κανεὶς ὀλίγον ὄπιον διὰ νὰ τὰ πήξῃ.

ΠΟΝ. Ἔ! λοιπὸν, πρέπει νὰ ὑπάγῃς νὰ εὕρῃς ἄλλο.

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠ. Τώρα μεσάνυκτα.... νὰ ὑπάγῃ κανεὶς εἰς τὸ Μονβελιὰρ, εὐχαριστῶ διὰ τὴν συμβουλήν!... Καὶ ὅμως εἶναι ἀνάγκη ἀπόλυτος διὰ ὄπιον...

ΠΟΝ. Πῶς δὲν στέλλεις κανένα ὑπηρέτην; Ἔπειτα, ἴσως ἔχουν ἀκόμη εἰς τὸ φαρμακεῖον τοῦ μεγάρου.

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠ. Καλὰ, θὰ ὑπάγω νὰ ἰδῶ... πλὴν τότε, κύριε Ποντουᾶ, μὴ κινηθῆτε ἀπ' ἐδῶ, διότι ἂν ἡ κυρία ἔκραζε...

ΠΟΝ. Ὕπαγε... σὲ περιμένω.

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠ. (*ἐξερχομένη*) Ὦ Κορνηλία... ὅταν συλλογίζωμαι ὅτι ὁ νόμιμος γάμος σου κατήντησε τὴν δυσυχῆ μητέρα σου νὰ γίνῃ νοσοκόμος! Ἀ! μοὶ ἔρχεται ἀπελπισία! εἶναι φρικτόν! (*ἐξέρχεται ἐκ μιᾶς θύρας τοῦ βάθους*).

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΠΟΝΤΟΥΑ *μόνος, ἐξάγων ἐκ τοῦ θυλακίου του τὴν φιαλίδα.*

Καλῶς! ἂς ὠφεληθῶμεν τῆς ἀπουσίας ταύτης... ὀλίγαι σταγόνες εἰς τὸν καφέ της. (*ὑπάγει πρὸς τὴν ἑστίαν καὶ χέει ἐκ τῆς φιαλίδος ἐν τῇ θερμορρόῃ*) Αἱ σταγόνες αὗται ἀρκοῦσι. Τώρα εἶμαι ἀσφαλὴς ὅτι θὰ κοιμᾶται ὅλην τὴν νύκτα... (*ἀκούονται βήματα*) Ἐπιστρέφει τόσον γρήγορα; Ὄχι, δὲν ἔρχονται ἐξ αὐτοῦ τοῦ μέρους· (*ἀκροάζεται*) εἶναι εἰς τὸν κῆπον. Τίς ἄρα γε ἔρχεται τόσον ἀργά;..

(*ἡ ὑελωτὴ θύρα διανοίγεται καὶ ἐμφανίζεται ὁ Δεννεβίλ*).

ΣΚΗΝΗ Ε'.

ΠΟΝΤΟΥΑ καὶ ΔΕΝΝΕΒΙΛ.

ΔΕΝ. (*ἐκ τοῦ βάθους*) Ποντουᾶ!

ΠΟΝ. Δεννεβίλ! σὺ εἶσαι Δεννεβίλ; ἀλλ' ἐὰν σὲ ἔβλεπέ τις ἐνταῦθα τοιαύτην ὥραν;

ΔΕΝ. Ἔσο ἥσυχος· εἶδον πρὸ ὀλίγου ἐξελθοῦσαν τὴν γραῖαν... ὄπισθεν δὲ τῆς αὐλαίας ἐκείνης ἐβεβαιώθην πρὶν εἰσέλθω ὅτι εἶσαι μόνος.

ΠΟΝ. Ἀλλὰ διατὶ νὰ ἔλθῃς νὰ μὲ εὕρῃς ἐδῶ, ἐνῷ εἶχον εἴπει ὅτι ἀνεχώρησες;

ΔΕΝ. Δι' αὐτὸ τοῦτο ἦλθον... Ἤδη πάντες πιστεύουσιν ὅτι κοιμῶμαι δέκα λεύγας μακρὰν τοῦ μεγάρου... ἠγέρθην... ἦλθον... πρέπει νὰ τελειώσωμεν τὴν νύκτα ταύτην ἢ ποτέ... Ἐὰν ἡ διαθήκη δὲν συνετάχθη, δὲν θὰ συνταχθῇ... Ἐὰν συνετάχθη... γνωρίζεις τὴν συμφωνίαν.. Ἑκατὸν χιλιάδας φράγκα, ἐὰν κατορθώσῃς νὰ τὴν ὑπεξαιρέσῃς καὶ νὰ μοὶ τὴν ἐγχειρίσῃς.

ΠΟΝ. Λοιπὸν, μετὰ δύο ὥρας, ἐδῶ...

ΔΕΝ. Ἀγαθῇ τύχῃ!

ΠΟΝ. (*ζωηρῶς*) Σιωπή! ἔρχονται· εἶναι ἴσα ἴσα αἱ Πρεβίζ... ἐξελθε καὶ περίμενέ με πλησίον τοῦ ἐξώστου...

ΔΕΝ. Μὴ λησμόνει ὅτι ὀφείλω νὰ εὑρεθῶ εἰς τὴν φωλεάν μου πρὸ τῆς ἡμέρας... Ὅπως ἐξακολουθήσω τὴν ὁδόν μου... ὅ,τι καὶ ἂν συμβῇ, ἡ ὑπεκφυγὴ εἶναι ἀσφαλής...

ΠΟΝ. (*ὠθῶν αὐτὸν ἐκτὸς*) Εἴμεθα σύμφωνοι... ὕπαγε λοιπόν! (*Μόλις ἐξελθόντος τοῦ Δεννεβίλ, αἱ κυρίαι Δὲ Πρεβίζ εἰσέρχονται δεξιόθεν*)

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'.

ΠΟΝΤΟΥΑ, ΚΟΜΗΣΣΑ καὶ ΚΑΜΙΛΛΗ ΔΕ ΠΡΕΒΙΖ.

ΚΟΜ. (*εἰσερχομένη*) Ἀ! ὑμεῖς εἶσθε, Ποντουᾶ; θὰ διέλθητε τὴν νύκτα εἰς τὸ μέγαρον;

ΠΟΝ. Δὲν εἶχον τοιαύτην πρόθεσιν, κυρία κόμησσα, ἀλλ' ἐὰν αἱ κυρίαι μὲ ἔχουσιν ἀνάγκην...

ΚΟΜ. Ὄχι, ὄχι. Ἀφοῦ μένετε δύο μόνον βήματα μακρὰν τοῦ μεγάρου, δύνασθε ν' ἀναχωρήσητε. Ἐλπίζομεν ὅτι ἡ νὺξ θὰ διέλθῃ καλῶς· ἀλλ' ἐὰν συμβεβηκός τι ἀπήτει τὴν παρουσίαν σας, θέλομεν σᾶς εἰδοποιήσει.

ΠΟΝ. Ἀποσύρομαι, κυρία κόμησσα (*ἑτοιμάζεται νὰ ἐξέλθῃ*)

ΚΑΜ. Προσέξατε νὰ κλεισθῶσι καλῶς ὅλαι αἱ θύραι καὶ τὰ παράθυρα, κύριε Ποντουᾶ, διότι δὲν ἠξεύρω διατὶ, ἀλλά... εἰς τὸ ἀρχαῖον αὐτὸ μέγαρον κατέχομαι πάντοτε ὑπὸ τρόμου.

ΠΟΝ. Ὦ! δύναμαι νὰ βεβαιώσω τὴν δεσποινίδα ὅτι ἀπὸ δεκαπέντε ἐτῶν καὶ ἐπέκεινα ἀφ' ἧς κατοικῶ ἐνταῦθα...

ΚΑΜ. Ἀ! ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα κύριε Ποντουᾶ, αἱ μεγάλαι αὗται καὶ ζοφεραὶ αἴθουσαι, οἱ ἐκτενεῖς οὗτοι διάδρομοι... τὰ μεγάλα ταῦτα παράθυρα, τὰ ὁποῖα κινοῦνται πάντοτε...

ΚΑΜ. Εἶσαι παιδίον νὰ φοβῆσαι· δὲν βλέπεις τὴν Εὐλαλίαν ἥτις εἶναι νεωτέρα σου καὶ ὅμως μένει μόνη, ὅλας τὰς νύκτας;

ΚΟΜ. (*μετὰ περιφρονήσεως*) Ὦ μῆτέρ μου, αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι!

ΚΟΜ. Κόρη μου!

ΠΟΝ. (*μετὰ μειδιάματος*) Ἡ δεσποινὶς ἔχει δίκαιον, κυρία κόμησσα... ἡμεῖς οἱ μηδαμινοὶ ἄνθρωποι, ὡς καὶ τὰ πτωχὰ τέκνα μας, δὲν ἔχομεν τὸ δικαίωμα νὰ εἴμεθα προληπτικοί· (*κατ' ἰδίαν*) μικρὰ εὐήθης! Τὴν ἀποστρέφομαι πλέον τῆς μητρός της.

ΚΟΜ. (*γαμηλῇ τῇ φωνῇ πρὸς τὴν θυγατέρα της*) Πρόσεχε Καμίλλη, ὀφείλομεν νὰ ἤμεθα συνεταὶ μετὰ πάντων ἐνταῦθα.

ΠΟΝ. (*πρὸς τὴν Καμίλλην*) Ἀλλ' ἐστὲ ἥσυχος, δεσποινὶς, διότι ὅπως ἔτι μᾶλλον καθησυχάσω ὑμᾶς, θὰ φροντίσω νὰ κλείσω ὁ ἴδιος θύρας καὶ παράθυρα· (*κατ' ἰδίαν*) ἄλλως τε τοῦτο θὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν εἴσοδόν μου· (*γεγονυῖα τῇ φωνῇ*) Ἐς αὔριον, κυρίαι....

ΚΟΜ. Ἐς αὔριον!....

ΠΟΝ. (*ἐξερχόμενος*) Ἀ! ἰδοὺ ὁ κύριος Γαζερῶτος, ἂς ἀκροασθῶ... (*ἵσταται ὄπισθεν τῆς αὐλαίας*).

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

ΚΟΜΗΣΣΑ, ΓΑΖΕΡΩΤΟΣ, ΚΑΜΙΛΛΗ, ΠΟΝΤΟΥΑ (*ὄπισθεν τῆς αὐλαίας*).

ΓΑΖ. (*εἰσερχόμενος*) Ἀ, ἐδῶ εἶσθε κυρία;

ΚΟΜ. Λοιπὸν, κύριε Γαζερῶτε, τί ἔχετε νὰ μᾶς ἀναγγείλητε;

ΓΑΖ. (*μυστηριωδῶς*) Τὰ πάντα ἐτελέσθησαν, ὡς ἐσυμφωνήθη.

ΚΟΜ. Πῶς; ἡ μαρκησία συγκατένευσε;

ΓΑΖ. Δὲν τὸ προέλεγον εἰς τὰς ἐπιστολάς μου;

ΚΟΜ. Μάλιστα, ἀλλ' ἡ πρὸς ἡμᾶς δεξίωσις τῆς κυρίας Δε Σουβιράν ἦτο τόσῳ ψυχρά..

ΚΑΜ. Μόλις μᾶς ἀπηύθυνέ τινας λόγους.

ΓΑΖ. Μία ψυχορραγοῦσα!... εἶτα δὲ, ὁμολογήσατέ το, δὲν διατελεῖτε εἰς μεγάλην οἰκειότητα μετ' αὐτῆς.

ΚΑΜ. Τῷ ὄντι· ἐξ ἄλλου ἡ ἀπομάκρυνσις...

ΚΟΜ. Αἱ περιστάσεις...

ΓΑΖ. Τὸ ἐννοῶ.

ΚΟΜ. Ἀλλ' ὡς συγγενεῖς, ἐσπεύσαμεν νὰ διατρέξωμεν ἑκατὸν λεύγας ἐπὶ ταχυδρομικῆς ἁμάξης, ἴσως τῇ δαψιλεύσωμεν τὰς θεραπείας μας, ὡς ἐπληροφορήθημεν περὶ τοῦ κινδύνου της.

ΓΑΖ. Ναί... ναί... ναί... ἀλλ' οἱ συγγενεῖς οὗτοι θὰ ἔσπευδον τόσῳ προθύμως, ἐὰν δὲν τοῖς ἔγραφον ὅτι ἡ μήτηρ ἢ ἡ θυγάτηρ ἐνδέχετο νὰ καταστῶσι κληρονόμοι;

ΚΟΜ. Ἀ, κύριε Γαζερῶτε! πληρώνεσθε ἀκριβὰ μίαν κοινοποίησίν σας.

ΓΑΖ. Συγγνώμην, κυρία κόμησσα, ἀλλὰ δὲν ἔχομεν ἀνάγκην νὰ παίζωμεν κωμῳδίαν... Δὲν ἠγαπᾶτε τὴν κυρίαν Δὲ-Σουβιράν... Οὐδ' αὐτὴ σᾶς ἠγάπα σχεδὸν, καὶ ὅμως ἐγκαταλείπει ὑμῖν τὸ μεγαλείτερον μέρος τῆς περιουσίας της.

ΚΟΜ. Εἶσθε βέβαιος περὶ τούτου;

ΓΑΖ. Εἰς τοῦτο ὑπάρχουσι συγχρόνως εἷς λόγος καὶ μία συμφωνία.

ΚΑΜ. Δὲν σᾶς ἐννοῶ...

ΓΑΖ. Ἐξηγοῦμαι λοιπὸν σαφέστερον. Ἐξ ὅλων τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας σας, ἓν μόνον, κυρία, δὲν προσηνέχθη ἐχθρικῶς πρὸς τὴν κυρίαν Δὲ-Σουβιράν, ὁ κύριος Δὲ-Σανζιρών.

ΚΟΜ. Τὸ γνωρίζω... Ἡ κυρία Δὲ-Σουβιράν ἦτο ὡραία, ὁ κύριος Δὲ-Σανζιρὼν οὗ τινος αἱ γυναικαρέσκειαι πολὺν ἐπροξένησαν κρότον, ἐκηρύχθη ὑπέρμαχος αὐτῆς... καὶ οὕτω διετέλεσε φίλος αὐτῆς ἐφ' ὅρου ζωῆς...

ΓΑΖ. Φίλος της, ναί!... καὶ ἡ κυρία Δὲ-Σουβιράν δὲν τὸ ἐλησμόνησε ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ θανάτου οὖσα.

ΚΟΜ. Δηλαδή;

ΓΑΖ. Ζητῶ συγγνώμην παρὰ τῆς δεσποινίδος Δὲ-Πρεβίζ, ἐὰν ὁμιλῶ τοιουτοτρόπως ἐνώπιόν της... ἀλλὰ, πρέπει.

ΚΟΜ. Ὁμιλήσατε, κύριε.

ΓΑΖ. Ἐὰν ἡ κυρία Δὲ-Σουβιράν ἐπληροφορήθη καλῶς, ὑπῆρξέ ποτε σχέδιον γάμου με ταξὺ τῆς δεσποινίδος θυγατρός σας καὶ τοῦ νεαροῦ μαρκησίου . . .

ΚΑΜ. Κύριε . . .

ΚΟΜ. Διατὶ ἐρυθριᾶς, Καμίλλη ; ὁ κύριος Δὲ Σανζιρὼν κέκτηται μεγάλην περιουσίαν, κατάγεται ἐκ μιᾶς τῶν εὐγενεστέρων οἰκογενειῶν τῆς Γαλλίας . . . . Ἡ ἐπιζήτησίς του μᾶς τιμᾷ, καὶ θεωρῶ ἐμαυτὴν εὐτυχῆ, καθ' ὅσῳ μᾶλλον γνωρίζει ὅτι ἡ Καμίλλη δὲν εἶναι πλουσία . . .

ΓΑΖ. Θὰ ἐμμείνητε ἄρα εἰς τὰς αὐτὰς διαθέσεις ἀπέναντι τοῦ Κ. Σανζιρὼν, τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἡ δεσποινὶς Δὲ-Πρεβίζ, ἀντὶ νὰ λάβῃ παρ' αὐτοῦ τὴν περιουσίαν του, ἤθελε τῷ φέρει ὡς προῖκα ἄλλην σημαντικωτάτην ;

ΚΑΜ. Ἄ ! Κύριε . . .

ΚΟΜ. Κόρη μου, δὲν ἁρμόζει εἰς σὲ νὰ ἀπαντᾷς εἰς τοιαύτην ἐρώτησιν· ἐὰν ὁ γάμος τῆς Καμίλλης καὶ τοῦ Κ. Δὲ Σανζιρὼν δὲν ἔλαβεν εἰσέτι χώραν, τοῦτο προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι ἔθεσα ὅρον τινα εἰς τὴν συγκατάθεσίν μου . . Ὁ ὅρος οὗτος πηγάζει ἀκριβῶς ἐκ τῆς ἐλλείψεως περιουσίας τῆς Καμίλλης. Ἐὰν μετὰ ἓξ ἀκόμη μῆνας, εἶπον τῷ κυρίῳ Δὲ-Σανζιρὼν, ἐπιμένητε εἰς τὴν αἴτησίν σας, θέλω σᾶς παραχωρήσει τὴν χεῖρά της . . .

ΚΑΜ. Καὶ ἐπιμένει, κύριε . . . ἰδοὺ δὲ πέντε μῆνες παρῆλθον, καὶ χθὲς εἰσέτι ἔγραφεν εἰς τὴν μητέρα μου, ὅτι ὀλίγον ἐνδιέφερεν αὐτὸν ἐὰν ἦμαι πλουσία ἢ ὄχι· νομίζετε λοιπὸν ὅτι ἐὰν κατὰ τύχην καταστῶ πλουσιωτέρα αὐτοῦ . . θὰ ἀποποιηθῶ τὴν χεῖρά του ! . . . Ἄ ! κύριε Γαζερῶτε . . .

ΓΑΖ. Καλά . . πολὺ καλὰ, δεσποινίς . . τοῦτο μοὶ ἀρκεῖ . . . θὰ διακοινώσω τοὺς λόγους σας εἰς τὴν κυρίαν Δὲ-Σουβιράν . . . διότι, ὀφείλω νὰ σᾶς τὸ εἴπω . . . τὸν γάμον μόνον αὐτὸν ἔχουσα ὑπ' ὄψιν ἡ ἀσθενὴς διέθεσε οὕτω τὰ τῆς περιουσίας της.

ΚΑΜ. Γνωρίζει λοιπὸν τὸν Ἀρθοῦρον Δὲ-Σανζιρών ;

ΚΟΜ. Ὄχι . . . δὲν ἦλθε ποτὲ εἰς τόν τόπον τοῦτον, (*χαμηλῇ τῇ φωνῇ*) ἀλλ' ὁ πατήρ του ἐκατοίκησεν ἐνταῦθα ἐπὶ μακρὸν χρόνον . . . ὡς σᾶς τὸ ἔλεγον . . .

ΓΑΖ. Ἀρκεῖ . . . ἀπέρχομαι λοιπὸν καὶ αὖθις παρὰ τῇ μαρκησίᾳ . . . (*εἰσέρχεται ἡ Εὐλαλία*) Ἡ διαθήκη σφραγίζεται μετ' ὀλίγον . . . θέλει δὲ παρακατεθῇ παρ' ἐμοῦ εἰς σύρτην τινα τοῦ γραφείου της . . . οὗτινος θὰ εὕρωσι τὴν κλεῖδα . . . εἰς τὸ προσκεφάλαιον τῆς κλίνης . . . (*Ἡ Καμίλλη βλέπει τὴν Εὐλαλίαν ἥτις προσκλίνει*) διότι ὁμιλεῖ περὶ τῶν τελευταίων αὐτῆς στιγμῶν μετὰ τῆς ἐντελεστέρας ἀπαθείας . . . (*Ὁ Γαζερῶτος εἰσέρχεται εἰς τὸ δωμάτιον*).

ΣΚΗΝΗ Η'.

ΚΟΜΗΣΣΑ, ΚΑΜΙΛΛΗ, ΕΥΛΑΛΙΑ, *εἶτα δὲ* ΓΑΖΕΡΩΤΟΣ, ΠΟΝΤΟΥΑ *ὄπισθεν τῆς αὐλαίας πάντοτε.*

ΚΟΜ. (*ἐπανερχομένη παρὰ τῇ θυγατρὶ αὐτῆς*). Ἄ ! Καμίλλη, ἐὰν κανὲν συμβάν . .

ΚΑΜ. Σιωπὴ, μητέρ μου, ἡ Εὐλαλία ἦτο ἐκεῖ . . .

ΚΟΜ. Ἄ ! εἶσαι σὺ μικρά μου . . .

ΕΥΛ. (*μετὰ σεβασμοῦ*) Προσφέρω τὰ σεβάσματά μου εἰς τὴν κυρίαν κόμησαν . . . .

ΚΟΜ. Ὑμεῖς θὰ ἀγρυπνήσητε αὐτὴν τὴν ἑσπέραν ; . . . .

ΕΥΛ. Προσμένω τὰς διαταγὰς τῆς κυρίας Δὲ Σουβιράν . . . . ὡς πρὸς τοῦτο· ἀλλ' ὁ πατήρ μου ἐπιθυμεῖ νὰ κοιμηθῶ ἀπόψε . . .

ΚΑΜ. Ἔχει δίκαιον, μικρά μου· εἶσθε πολὺ ὠχρά, καὶ ἀδύνατον νὰ διατηρηθῇ ἡ ὡραιότης σας εἰς τὸ ἐπάγγελμα τὸ ὁποῖον μετέρχεσθε . . . .

ΕΥΛ. Οὐδέποτε ἐσκέφθην, δεσποινίς, ὅτι ἡ ὡραιότης μου, ἐὰν πράγματι ἦμαι ὡραία, θὰ ἦναι ποτὲ ἀνταξία τῆς ὑγείας τῆς κυρίας Δὲ Σουβιράν . . . .

ΚΑΜ. Εἶσθε ἀφωσιωμένη, τῷ ὄντι, ὑπηρέτρια ! . . .

ΕΥΛ. Ὑπηρέτρια ! . . .

ΚΟΜ. (*ζωηρῶς*) Κόρη μου . . . Ἡ Εὐλαλία ἀνετράφη εἰς τὸ μέγαρον . . . Ἡ κυρία Δὲ Σουβιράν τὴν προστατεύει, καὶ εἶμαι πεπεισμένη ὅτι δὲν θὰ τὴν λησμονήσῃ εἰς τὴν διαθήκην της

ΕΥΛ. Εἰς τὴν διαθήκην της, λέγετε ; . . ἀσθενεῖ λοιπὸν σπουδαίως ; . . . . (*πρὸς τὸν Γαζερῶτον ὅστις ἐμφαρίζεται*) Ἄ ! κύριε Γαζερῶτε ! . . .

ΓΑΖ. Τώρα . . . μίαν στιγμὴν . . . (*χαμηλοφώνως πρὸς τὴν κόμησσαν*) ἐτελείωσε.

ΚΟΜ. Ἡ διαθήκη ;

ΓΑΖ. Ἐσφραγίσθη καὶ ἐτέθη, ὡς σᾶς εἶπον, εἰς τὴν δευτέραν πρὸς ἀριστερὰ συρτοθήκην τοῦ γραφείου.

ΚΟΜ. Καὶ ἡ κλείς ; . . .

ΓΑΖ. Ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον . . . καὶ ἐκεῖ δύναταί τις νὰ εὕρῃ αὐτὴν ἐν περιπτώσει συμβεβηκότος τινος . . . (*ἡ κόμησσα ὁμιλεῖ πρὸς τὴν κόρην της*).

ΠΟΝ. (*εἰς τὸ βάθος*) Καλὸν νὰ τὸ γνωρίζωμεν καὶ τοῦτο . . .

ΚΟΜ. (*πρὸς τὸν Γαζερῶτον*) Τότε λοιπὸν, κύριε Γαζερῶτε . . . (*πρὸς τὴν Εὐλαλίαν*) Τί περιμένετε νὰ ἀκούσητε, δεσποινίς;

ΕΥΛ. Ἐγὼ, Κυρία . . . ἤθελον νὰ μάθω ἂν ἡ κυρία δὲ Σουβιράν ἐπιθυμῇ νὰ μένω πλησίον της . . .

ΓΑΖ. Ὄχι, τέκνον μου . . . ὄχι . . .

ΕΥΛ. Διατί ;

ΓΑΖ. Γνωρίζει ὅτι εἶσαι ἀπηυδημένη, καὶ ἐπιθυμεῖ νὰ ἀναπαυθῇς . . . .

ΠΟΝ. (*εἰς τὸ βάθος*) Τὰ πάντα ἔχουσι καλῶς ! Ἂς προειδοποιήσωμεν τὸν Δεννεβίλ . . .

ΕΥΛ. Θεέ μου ! . . . Θεέ μου ! . . . καὶ ὅμως φαίνεται ὅτι πάσχει πολύ . . .

ΓΑΖ. (*χαμηλοφώνως*) Σιώπα . . .

ΕΥΛ. (*ὡσαύτως*) Τί εἶναι ;

ΓΑΖ. (*ὡσαύτως*) Τὴν νύκτα ταύτην . . . ὅταν ὅλοι κοιμηθῶσιν . . . ἐλθὲ κρυφίως . . .

ΕΥΛ. (*ὡσαύτως*) Καὶ διατί τὸ μυστήριον τοῦτο ;

ΓΑΖ. (*ὡσαύτως*) Ὑπάκουσον τέκνον μου . . . ἡ συνέντευξις αὕτη εἶναι σπουδαιοτέρα παρ' ὅσον φαντάζεσαι . . .

ΕΥΛ. (*ὡσαύτως*) Τί ἐννοεῖτε ; . . .

ΓΑΖ. (*ὡσαύτως*) Ἀρκεῖ . . . μᾶς παρατηροῦσι . . . (*γεγονυῖα τῇ φωνῇ*) Ἄ ! ἰδοὺ ἡ κυρία Δουπλεσσῆ . . .

ΣΚΗΝΗ Θ'.

ΚΟΜΗΣΣΑ, ΚΑΜΙΛΛΗ, ΓΑΖΕΡΩΤΟΣ, ΕΥΛΑΛΙΑ, ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠΛΕΣΣΗ.

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠ. (*εἰσερχομένη χωρὶς νὰ παρατηρήσῃ*) Μὰ τὴν πίστιν μου, αὐτὸ τὸ ὅπιον, δὲν θὰ ἔλθῃ ἀπόψε . . .

ΓΑΖ. Τί τρέχει, κυρία Δουπλεσσῆ ;

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠ. Ὤ ! τίποτε . . . τίποτε . . . αὐτὸς, λέγω, ὁ ὑπηρέτης, αὐτὸς ὁ Θωμᾶς ὁ ὁποῖος δὲν ἔχει σκοπὸν νὰ ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τὸ Μονδελιὲρ, ὅπου τὸν ἔστειλα νὰ ζητήσῃ ὄπιον διὰ τὸ ἰατρικὸν τῆς Κυρίας . . . Ἄ ! ἐδῶ εἶσθε, κυρία Εὐλαλία ! Τί ἐκάμετε λοιπὸν τὴν μικρὰν ἐκείνην φιάλην τοῦ ὀπίου, τὴν ὁποίαν ἐζήτησα *πανταχοῦ καὶ δὲν εὗρον* ;

ΕΥΛ. Ἐγὼ, Κυρία ;

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠ. Πολὺ περίεργον νὰ χαθῇ . . .

ΕΥΛ. Δὲν θὰ ἐρευνήσατε καλῶς, καὶ ὑπάγω . . . .

ΓΑΖ. Καλὴν νύκτα, λοιπὸν τέκνον μου, εἴσελθε εἰς τὸ δωμάτιόν σου. (*χαμηλοφώνως*) Καὶ μὴ λησμονῇς ὅτι ἡ κυρία Σουβιράν σὲ προσμένει . . .

ΕΥΛ. (*χαμηλοφώνως*) Μάλιστα, κύριε Γαζερῶτε . . .

ΚΑΜ. Ἐλθὲ, λοιπὸν, μῆτερ μου, διότι ἀποθνήσκω ἀπὸ τὴν νύσταν . . .

ΓΑΖ. Ὅσον τὸ κατ' ἐμὲ, ἔχω ἀκόμη μερικὰς ἐπιστολὰς νὰ γράψω . . . Καλὴν νύκτα, κυρίαι.

ΚΟΜ. (*θωπευτικῶς*) Καλὴν νύκτα, κύριε Γαζερῶτε . . . (*χαμηλῇ τῇ φωνῇ*) Λοιπὸν, ἐν περιπτώσει τυχαίου τινος, ἡ κλεὶς εἶναι ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον ; . . .

ΓΑΖ. Ναί . . .

ΚΟΜ. Καλὴν νύκτα, κόρη μου.

ΕΥΛ. Καλὴν νύκτα, κυρία κόμησσα.

ΚΟΜ. (*διερχομένη πλησίον αὐτῆς*) Προσέχετε τὴν ὑγείαν σας, κόρη μου, διότι ἐλπίζομεν ὅτι ἡ καλή μας συγγενὴς θὰ ἔχῃ ἀκόμη ἐπὶ πολὺν χρόνον ἀνάγκην τῶν ὑπηρεσιῶν σας . . . .

ΣΚΗΝΗ Ι'.

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠΛΕΣΣΗ, ΕΥΛΑΛΙΑ.

Ἡ κυρία Δουπλεσσῆ ἀνάπτει λυχνίαν τινὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ σβύνει τὰ κηρία. — Ἡ σκηνὴ σκοτίζεται).

ΕΥΛ. (*εἰς τὰ πρόσω*) Ὤ! εἴθε νὰ τὴν ὑπηρέτουν αἰωνίως ! . . . (*ἵσταται σκεπτική*).

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠ. (*ἐρχομένη ἐκ τοῦ βάθους*) Ἂν ὁ δυστυχὴς Θωμᾶς δὲν ἔπεσεν εἰς τὸν ποταμὸν ἐν ᾧ ἐπήγαινεν εἰς Μονδελιέρ . . . . (*πλησιάζει εἰς τὴν τράπεζαν*) Ἀλλὰ, ἐπειδὴ

δὲν ἔχομεν τὸ ὄπιον ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ φέρῃ τὸν ὕπνον εἰς τὴν ἀσθενῆ, ἰδοὺ εἷς λόγος περιπλέον, ὅπως λάβω τὸν καφέν μου, διὰ νὰ μείνω ἄϋπνος . . . (*χέει καφὲ ἐντὸς κυμβίου*).

ΕΥΛ. (*κατ' ἰδίαν*) Πῶς νὰ ἐπανέλθω ἐὰν αὕτη δὲν κοιμηθῇ.

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠ. (*πίνουσα*) Πόσον βαρὺς εἶναι αὐτὸς ὁ καφές . . . Ἄ, αὐτὸς βέβαια δὲν εἶναι ἀνακατωμένος μὲ ρεβίθια . . . . Διάβολε! διάβολε! . . . (*πρὸς τὴν Εὐλαλίαν*) Δὲν σᾶς δίδω καφὲ κυρία, ἀφοῦ δὲν θὰ διανυκτερεύσητε ἀπόψε.

ΕΥΛ. Τὸ ἐναντίον, σᾶς βλέπω πολὺ πλέον κουρασμένην ἀπὸ ἐμὲ καὶ ἂν θέλετε ἐπαγρυπνῶ ὀλίγον καὶ ἐγώ . . .

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠ. (*ἤδη καθεσθεῖσα καὶ πίνουσα οἰνόπνευμα*) Ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ πίετε καὶ σεῖς ἕνα κόμβον καφὲ, ἐνῷ ἐγὼ θὰ τελειώνω τὸ οἰνόπνευμά μου. (*πίνει*) Διάβολε! διάβολε!

ΕΥΛ. Εὐχαρίστως (*λαμβάνει καφέ*).

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠ. (*ἐξακολουθοῦσα νὰ πίνῃ οἰνόπνευμα*) Τώρα δύναμαι νὰ ἐξαπλωθῶ εἰς τὸν κοιτῶνά μου . . . μίαν στιγμὴν, δὲν εἶναι ἀληθές; μ' ἐξυπνᾶτε σεῖς . . . Περίεργον αὐτὸς ὁ καφές! . . . (*ῥίπτεται ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου*).

ΕΥΛ. (*ἀπογευθεῖσα τοῦ καφὲ*) Ἔχετε δίκαιον, κυρία Δουπλεσσῆ, ὁ καφὲς οὗτος εἶναι τόσον βαρύς.

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠ. (*μὲ κεκλεισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς*) Βάλετε ζάχαριν, βάλετε ζάχαριν, δεσποινίς.

ΕΥΛ. (*ῥίψασα ζάχαρι καὶ γευθεῖσα ἐκ νέου*) Παράδοξον . . . θὰ ἔλεγέ τις . . . (*ἀφίνει τὸ κυμβίον*).

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠ. (*μὲ κεκλεισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς*) Βάλετε ζάχαριν! βάλετε ζάχαριν! . . . Διάβολε! διάβολε . . .

ΕΥΛ. (*θεωροῦσα αὐτὴν*) Ἰδοὺ, κοιμᾶται ἤδη . . .

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠ. (*χασμωμένη ὑπερμέτρως*) Ὄχι, ὄχι, κυρία Εὐλαλία . . . (*προσπαθεῖ ν' ἀνοίξῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς*) Ἐν τούτοις, περίεργον! . . . συνήθως ὁ καφὲς μὲ τὸ οἰνόπνευμα μοῦ ἀνοίγει τοὺς ὀφθαλμοὺς ὡσὰν στρείδια. . . καὶ σήμερον . . . μὲ . . . (*λαρκοῦται*).

ΕΥΛ. Αὐτὴ ἡ συνήθως τόσον πολύλογος . . .

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠ. (*μὲ κεκλεισμένα ὄμματα*) Ζάχαριν! ζάχαριν!

ΕΥΛ. Δὲν μὲ ἀκούει πλέον (*προχωροῦσα πρὸς αὐτὴν*) Κυρία Δουπλεσσῆ! . . . κοιμᾶται . . . (*κύπτει ὅπως τὴν παρατηρήσῃ, διὰ τῆς κλίσεως δὲ ταύτης καλύπτεται ὑπὸ τοῦ ἀνακλίντρου· ἡ θύρα τοῦ κήπου ἀνοίγεται ἀψόφως καὶ εἰς τὸ βάθος φαίνεται ὁ Ποντουᾶ προχωρῶν μετὰ προφυλάξεως*).

ΣΚΗΝΗ ΙΑ'.

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠΛΕΣΣΗ (*κοιμωμένη*) ΕΥΛΑΛΙΑ, ΠΟΝΤΟΥΑ.

ΕΥΛ. (*ἀνεγειρομένη*) Τώρα δύναμαι νὰ εἰσέλθω παρὰ τῇ κυρία Δὲ-Σουβιράν . . .

ΠΟΝ. (*μὴ βλέπων τὴν Εὐλαλίαν*) Ἔχει καλῶς . . . κοιμᾶται ἤδη . . . Σπεύσωμεν! (*διαβαίνει καὶ εἰσέρχεται δρομαίως ἐν τῷ δωματίῳ τῆς μαρκησίας*.

ΕΥΛ. (*ἀνεγερθεῖσα ὁλοτελῶς καὶ παρατηρήσασα πρὸς στιγμὴν μετ' ἐκπλήξεως πρὸς τὸ βάθος*) Ὕψιστε Θεέ! . . . ἀλλ' ὄχι! ὄχι, δὲν εἶναι δυνατόν! . . . ἐνόμισα ὅτι εἶδον . . . (*τοὺς ὀφθαλμοὺς πάντοτε ἐπὶ τῆς θύρας προσηλοῦσα*) Κυρία Δουπλεσσῆ! ἄ! κοιμᾶται! ἄλλως τε ἠπατήθην βεβαίως . . . εἶμαι δὲ πεπεισμένη ὅτι οὐδεὶς . . . (*ὑπάγει πρὸς τὸ βάθος*) Ὄχι, ὄχι, οὐδεὶς! . . . Αἱ θύραι εἰσὶ κεκλεισμέναι. Ἦτο ὀπτικὴ ἀπάτη . . . διότι . . . ἀγνοῶ, ἡ ὅρασίς μου θαμβοῦται . . . ἡ κεφαλή μου βαρύνει . . . Ἄς εἰσέλθω . . . Ὁποῖος πόνος . . . ὁ κόπος μὲ κατέβαλε . . . δὲν δύναμαι νὰ στηριχθῶ . . .

ΚΥΡ. ΔΟΥΠ. (*ὀνειρευομένη*) Κορνηλία Κορνηλία!

ΕΥΛ. Καὶ πάλιν μὲ τὴν θυγατέρα της!

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠ. (*ὡς ἄνω*) Μὴ ὑπανδρευθῇς τὸν Δουβοᾶ σου . . . δὲν τὸν θέλω . . .

ΕΥΛ. (*καταβεβλημένη*). Καὶ ἡ μαρκησία ἥτις μὲ προσμένει!

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠ. (*ὡς ἄνω*) Καὶ τὸ ὄπιον . . . Ὁ Θωμᾶς . . . ὁ ποταμός . . .

ΕΥΛ. (*πίπτουσα ἐπί τινος ἕδρας*) Ὑπάγω.. ὑπάγω . . .

(*Στιγμὴ σιγῆς, ἀκολούθως δὲ ἀκούονται θορυβώδεις ἦχοι κωδωνίσκου καὶ καταπνιγόμεναι κραυγαί*).

ΦΩΝΗ ΕΞΩΘ. Εὐλαλία! Εὐλαλία!

ΕΥΛ. Θεέ μου! εἶναι ἡ φωνὴ τῆς κυρίας δὲ-Σουβιράν! ὁπόσον εἶναι ἠλλοιωμένη! . . . (*Ἐγείρεται ὅπως ὁρμήσῃ πρὸς τὸ δωμάτιον τῆς μαρκησίας, ἀλλ' ὀπισθοχωρεῖ ἔντρομος καὶ κρύπτεται ὄπισθεν τοῦ ἀνακλίντρου, βλέπουσα τὸν Ποντουᾶ ἐξερχόμενον τοῦ δωματίου ἐσπευσμένως*.

ΣΚΗΝΗ ΙΒ'.

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠΛΕΣΣΗ (*κοιμωμένη*) ΕΥΛΑΛΙΑ (*ὄπισθεν τοῦ ἀνακλίντρου*) ΠΟΝΤΟΥΑ (*ἐξερχόμενος τοῦ δωματίου τῆς μαρκησίας*) ΔΕΝΝΙΒΙΑ (*διανοίγων τὴν θύραν τοῦ κήπου*).

ΕΥΛ. (*ὄπισθεν τοῦ ἀνακλίντρου*) Ὁ πατήρ μου! Δὲν εἶχον λοιπὸν ἀπατηθῆ πρὸ ὀλίγου!

ΠΟΝ. (*βλέπων τὸν Δεννεβίλ*) Κύριε Δεννεβίλ;

ΕΥΛ (*κατ' ἰδίαν*) Ὁ κύριος Δεννεβίλ!

ΔΕΝ. Ἤκουσα κραυγάς . . . καὶ σκεφθεὶς ὅτι ἠδυνάμην νὰ σᾶς φανῶ χρήσιμος . . .

ΠΟΝ. Ἄς ἐξέλθωμεν! ἂς ἐξέλθωμεν! Ἡ μαρκησία ἦτο ἐξυπνος καὶ ἠναγκάσθην . . . .

ΔΕΝ. Θεέ μου! καὶ ἡ διαθήκη;

ΠΟΝ. Ἰδοὺ αὐτή. Καὶ αἱ ἑκατὸν χιλιάδες φράγκων τοῦ κυρίου Βερμόνδου;

ΔΕΝ. Ἔλθετε νὰ σᾶς τὰς μετρήσω.

ΠΟΝ. Γρήγορα! γρήγορα! . . . ἔρχονται . . . ἂς ἐξέλθωμεν (*φεύγει διὰ τῆς θύρας τοῦ κήπου*).

ΕΥΛ. Ὁ πατήρ μου καὶ ὁ κύριος Δεννεβίλ... ὡμίλησαν περὶ τοῦ Παύλου Βερμόνδου, περὶ διαθήκης (*περιδεὴς*) ἄ! τί συνέβη, Θεέ μου! (*εἰσέρχεται κατεσπευσμένως εἰς τὸν κοιτῶνα τῆς μαρκησίας· ὁ Γαζερῶτος ἔρχεται δρομαίως ἐκ δεξιῶν ἀκολουθούμενος ὑπὸ δύο ὑπηρετῶν φερόντων ἀνημμένα κηρία*).

ΣΚΗΝΗ ΙΓ'.

ΚΥΡ. ΔΟΥΠΛΕΣΣΗ (*κοιμωμένη*) ΓΑΖΕΡΩΤΟΣ, ΕΥΛΑΛΙΑ, εἶτα ΚΟΜΗΣΣΑ καὶ ΚΑΜΙΛΛΗ. εἶτα ΠΟΝΤΟΥΑ, ΥΠΗΡΕΤΑΙ μετὰ φώτων.

ΕΥΛ. (*ἔντρομοι*) Κύριε Γαζερῶτε! ὦ! σιωπήσατε! σιωπήσατε!

ΓΑΖ. Νὰ σιωπήσω; ἀλλὰ τί συνέβη;

ΕΥΛ. (*ζωηρῶς*) Τίποτε! τίποτε! δὲν γνωρίζω τίποτε! ἄ! εἶναι τρομερόν! φρικῶδες!

ΓΑΖ. Τί τρέχει λοιπόν;

ΕΥΛ. Ὦ μὴ εἰσέλθητε! μὴ εἰσέλθητε!

ΓΑΖ. Ἀλλ' εἰπέ μου λοιπὸν, ἡ ἠνεωγμένη αὕτη θύρα . . . αἱ κραυγαὶ ἐκεῖναι . . .

ΕΥΛ. Εἰσέλθετε λοιπόν . . . διότι καὶ ἐγὼ πρέπει νὰ ἀποθάνω πλέον!

(*Ὁ Γαζερῶτος εἰσέρχεται παρὰ τῇ μαρκησίᾳ*).

ΕΥΛ. (*μόνη*) Ὁ πατήρ μου! ἦτο ὁ πατήρ μου! ναὶ, αὐτὸς ἦτο! . . . Καὶ τώρα τί νὰ πράξω; . . . τί νὰ εἴπω; . . . Ἄς φύγω! ἂς φύγω!

ΚΟΜ. (*εἰσερχομένη μετὰ τῆς Καμίλλης*) Τί εἶναι; τί τρέχει;

ΕΥΛ. Ἀγνοῶ . . . δὲν γνωρίζω τίποτε! . . .

ΚΟΜ. Καλέσατε τὸν Ποντουᾶ . . .

ΕΥΛ. Ὄχι! ὁ πατήρ μου! . . . δὲν εἶναι ὁ πατήρ μου! . . . σᾶς ὁρκίζομαι ὅτι δὲν εἶναι αὐτός! . . .

ΚΟΜ. Ἀλλὰ σὺ εἶσαι παράφρων!

ΕΥΛ. Παράφρων; . . . Ὄχι ὄχι . . . τὸν εἶδα καλῶς . . . .

ΚΟΜ. Ποῖον λοιπόν;

ΕΥΛ. Ὦ δυστυχής μου κυρία!

ΚΟΜ. Θὰ ἐξηγηθῆς ἐπὶ τέλους; Ἡ κυρία Δὲ-Σουβιράν;

ΓΑΖ. (*εἰσερχόμενος*) Ἀπέθανε, δολοφονηθεῖσα!

ΚΟΜ. Δολοφονηθεῖσα!

(*εἰσέρχονται ὑπηρέται καὶ ὁ Ποντουᾶ*)

ΚΑΜ. Δολοφονηθεῖσα!

ΕΥΛ. Ναὶ, δολοφονηθεῖσα ὑπὸ . . . .

ΠΟΝ. Ὑπὸ τίνος λοιπόν;

ΕΥΛ. (*κατ' ἰδίαν*) Ὁ πατήρ μου! . . .

ΚΟΜ. Ναὶ, τίς εἶναι ὁ ἔνοχος;

ΕΥΛ. Ἀγνοῶ . . . δὲν τὸν εἶδον.

ΓΑΖ. Καθησύχασον τέκνον μου . . . μὴ φοβεῖσαι ποσῶς . . . ὁμίλησον . . .

ΕΥΛ. Ἐγώ; . . . ἐγώ; . . . ὦ! κάλλιον ν' ἀποθάνω! . . . ἄφετέ με! ἄφετέ με! (*φεύγει δρομαία*).

ΚΟΜ. Ἀκολουθήσατέ την . . . τρέμω διὰ τὸ κακούργημα ὅπερ ὑπονοῶ . . .

(*Οἱ ὑπηρέται ἐξέρχονται κατόπιν τῆς Εὐλαλίας*).

ΓΑΖ. Ἡ Εὐλαλία! τί τολμᾶς νὰ εἴπῃς; . .

ΠΟΝ. Κατηγορεῖτε τὴν Εὐλαλίαν;

ΚΟΜ. Τὰ πάντα καταδικάζουσιν αὐτήν.

ΓΑΖ. (*χωρῶν πρὸς τὸν Ποντουᾶ*) Καὶ εἶσαι σὺ εἰς θέσιν νὰ τὴν ὑπερασπίσῃς;

ΠΟΝ. (*κατ' ἰδίαν*) Ἐγώ; . . .

ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΠ. (*κοιμωμένη πάντοτε*) Βάλετε ζάχαριν! βάλετε ζάχαριν!

(*Ἕπεται συνέχεια*)

ΟΙ ΟΤΤΕΝΤΟΝΤΟΙ.

—

Ἡ φυλὴ τῶν Ὀττεντότων εἶναι διεσπαρμένη ἐπὶ πλείστου μέρους τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς, κατέχει δὲ τὸ μέσον τῶν Λευκῶν καὶ Νηγρητῶν. Ἡ καταγωγὴ αὐτῆς φαίνεται ἀρχαιοτάτη.

Οἱ Ὁλλανδοὶ περιηγούμενοι κατὰ τὸ 1180 τὸ μεσημβρινὸν παράλιον τῆς Ἀφρικῆς, εὗρον παρὰ τὸν ποταμὸν Ὀράνζην τοὺς Ἀττεντότους, λαὸν ποιμενικὸν καὶ ἐσύστησαν αὐτόθι ἀποικίας τινας.

Οἱ Ὀττεντότοι εἶναι μελάγχροες καὶ μικροῦ ἀναστήματος· τὸ σύνηθες αὐτῶν ὕψος εἶναι μιᾶς ὀργυιᾶς, αἱ δὲ γυναῖκες εἶναι ἧττον ἀνεπτυγμέναι. Ἔχουσιν ὀγκώδη κεφαλὴν, μεγάλους καὶ γοργοὺς ὀφθαλμοὺς, πεπιεσμένην ῥίνα, παχέα χείλη, ἐξωγκωμένους κροτάφους, λευκοτάτους ὀδόντας, μαύρην βοστρυχώδη κόμην καὶ μικρὰς χεῖρας καὶ πόδας.

Καθ' ὅσον αὐξάνουσι καταλαμβάνει αὐτοὺς, καὶ ἰδίως τὰ νῶτα, ὑπερβολικὴ εὐσαρκία ἥτις καθιστᾶ αὐτοὺς ἀληθῶς τέρατα.

Τὸ ἔδαφος τῆς χώρας των εἶναι ἀμμῶδες καὶ ἐκπέμπει μεγάλην δυσωδίαν. Οἱ κατοικίαι των εἶναι καλύβαι κατασκευαζόμεναι ἐκ μεγάλων κλάδων σχοίνων, ὁμοιάζουσι δὲ τὰς κυψέλας καὶ εἶναι τοσοῦτον χαμηλαὶ, ὥστε μόλις ὄρθιοι δύνανται ἐν αὐταῖς νὰ ἵστανται. Ἡ θύρα των ἔχει τριῶν μόνον ποδῶν ὕψος καὶ ὅταν θέλωσι νὰ εἰσέλθωσιν ἕρπονται· κλείουσι δὲ αὐτὴν τὸ ἑσπέρας, διὰ σκληροῦ δέρματος λέοντος ἢ τίγρεως. Εἴκοσι τοιαῦται καλύβαι συγκροτοῦσι κώμην· ἑκάστη τούτων ἔχει ἄρχοντα, ἅπασαι δὲ ὁμοῦ ἀποτελοῦσι δημοκρατίαν. Λαλοῦσι πολὺ διεφθαρμένην διάλεκτον καὶ δύσκολον.

Περὶ θρησκείας οὐδεμίαν γνῶσιν ἔχουσιν, εἶναι ὅμως δυσειδαιμονέστατοι, προληπτικοὶ καὶ λίαν φανατικοὶ ὡς πρὸς τὰς μαγείας.

Τὸ περίεργον εἶναι ὅτι φυλάττουσι τὸ αὐτὸ ἀρχαῖον ἔθιμον τῶν Σπαρτιατῶν, ῥίπτοντες εἰς βάραθρον πᾶν ἀσθενὲς καὶ βεβλαμμένον κατὰ τὰ μέλη παιδίον καὶ ἀλείφοντες ἐκ παιδικῆς ἡλικίας τὸ σῶμά των μὲ λίπος προβάτων, ὅπως αἱ ἀρθρώσεις γίνωσιν ἰσχυρότεραι.

Ἡ συνήθης τροφὴ τῶν *Ὀττεντότων* συνίσταται εἰς χόρτον, ῥίζας, καὶ εἰς διάφορα εἴδη ἐψημένων κρεάτων. Τὰ ἔντερα εἶναι ἡ μόνη των προσφιλὴς τροφή. Τρώγουσι πολὺ ἀργά· τρεῖς ὧραι τοὐλάχιστον τοῖς χρειάζονται μόνον διὰ τὸ φαγητόν. Ὅταν ποτε τύχῃ νὰ μὴ ἔχωσι τροφὴν, ἕνεκα τῆς ὀκνηρίας των, ἢ περιστέλλουσι τὴν κοιλίαν μὲ σκληρὸν ἱμάντα, ἢ κοιμῶνται δι' ὅλης τῆς ἡμέρας.

Οἱ Ὀττεντότοι ἐνδύουσι μόνον τὴν ῥάχιν καὶ τὴν κοιλίαν αὐτῶν διά τινος ἐνδύματος καλουμένου *Καρρὸς*, ἐκ δέρματος λίαν σκληροῦ. Τὰ πέδιλά των ὁμοιάζουσι τὰ τῶν ἡμετέρων χωρικῶν καὶ ταῦτα φέρουσι μόνον ὅταν ἐξέρχωνται εἰς τὸ κυνήγιον.

Οἱ ἄνδρες εἶναι ὀκνηρότατοι καὶ ἠθικῶς λίαν ταπεινοί, ὅπερ πρέπει μᾶλλον νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὴν πενίαν καὶ ὀκνηρίαν ἢ εἰς τὴν ἔλλειψιν νοημοσύνης. Ἡ μόνη των ἀσχολία καὶ διασκέδασις εἶναι ἡ θήρα τῶν ἀγρίων θηρίων· οἷον λεόντων, τίγρεων, λύκων, ὄφεων, κτλ., καὶ ὁ ὁπλισμός των, ὅστις σύγκειται ἀπὸ βέλη, λόγχας καὶ ἀσσαγάϊα (εἶδος ἀκοντίου) χρησιμεύει μᾶλλον πρὸς θήραν ἢ πρὸς πόλεμον. Φέρουσι δὲ πάντοτε μεθ' ἑαυτῶν ἰόν, ὃν ἐκβάλλουσιν ἀπὸ τοὺς ὄφεις τοὺς ὁποίους φονεύουσι καὶ τὸν ὁποῖον μεταχειρίζονται εἰς τοὺς ἐμφυλίους πολέμους.

Ὁλλανδός τις, παρευρεθεὶς ποτε εἴς τινα ἐμφύλιον πόλεμον δύο φυλῶν, διηγῆται, ὅτι ἀφοῦ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἀδιακόπως πολεμήσωσιν, ἅμα ἐπέλθῃ τὸ σκότος ἀμέσως παύουσι καὶ ἀπέρχονται εἰς τὰ στρατόπεδά των. Ἀλλὰ, περὶ τὸ μεσονύκτιον, ἐγείρονται οἱ ἀνδρειότεροι καὶ τολμηρότεροι καὶ βαδίζουσι κατὰ τοῦ ἐχθροῦ ὅπως, ὅσους τῶν στρατιωτῶν εὕρωσι κοιμωμένους θέσωσιν εἰς τὸ στόμα των ἰόν, καὶ εἰς ὁποίαν ἐκ τῶν δύο φυλῶν εὑρεθῶσι τὴν πρωΐαν ὀλιγώτεροι δηλητηριασμένοι, ἐκείνη ἡ φυλὴ εἶναι νικήτρια, καὶ ἡ ἡττηθεῖσα κηρύττεται ὑφ' ὅλης τῆς δημοκρατίας ἄνανδρος καὶ ἄτιμος.

Οἱ ἄνδρες οὐδόλως καταγίνονται εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς, καθότι οὐδεμίαν γνῶσιν αὐτῆς ἔχουσιν· ὑπάρχουσιν ὅμως φυλαί τινες αἵτινες ἐνασχολοῦνται πολὺ εἰς τὴν καλλιέργειαν καὶ βόσκουσι καὶ τὰ ζῶά των, ὡς π. χ. οἱ *Βοῆοι*, οἵτινες κατοικοῦσι τὰς ὄχθας τῆς λίμνης *Καπὶ*, οἱ *Νομακοὶ* καὶ οἱ *Κορορατοῖοι*, οἵτινες περιπλανῶνται καθ' ὅλον τὸ μῆκος τοῦ ποταμοῦ Ὀράνζη. Ἡ ἀθλιεστέρα, ῥυπαρωτέρα καὶ ὀκνηροτέρα φυλὴ εἶναι ἡ τῶν *Βοσχίσμων* ἢ *Βισχμάνων*, οἵτινες κατοικοῦσιν ὡς ζῶα τὴν ἔρημον τοῦ *Καρρὶ-Καρρὶ* μεταξὺ τῆς ἀποικίας τοῦ *Ἀκρωτηρίου* καὶ τῆς *Καφρερίας*.

Αἱ γυναῖκες εἶναι ὅλως ἀντίθετοι τῶν ἀνδρῶν· εἶναι φιλοπονώταται, κάμνουσι τὰς περισσοτέρας ἐργασίας, καλλιεργοῦσι τὴν γῆν, ἐπιτηροῦσι τὰ ζῶα, συνάζουσι ξύλα, χόρτον καὶ ῥίζας. Τὰ τέκνα αὐτῶν φέρουσιν ἐπὶ τῶν νώτων ἐντὸς πήρας καὶ κρατοῦσι πάντοτε ἓν ἀκόντιον. Εἶναι ὅμως ἀποτροπαίου φυσιογνωμίας καὶ δύσμορφοι. Ἀφίνουσι τὴν κόμην των πάντοτε πρὸς τὰ ὀπίσω ἐῤῥιμένην, ἥτις εἰς τὰς πλείστας φθάνει μέχρι τῶν σφυρῶν.

Τὸ μόνον ἔργον εἰς ὃ αὗται μᾶλλον ἐπιδίδουσιν εἶναι ἡ ἐπιτήρησις καὶ αὔξησις τῶν ζώων· ἀμιλλῶνται πρὸς ἀλλήλας τίς νὰ τὰ πληθύνῃ. Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν μένουσιν ἐλεύθερα, τὸ δὲ ἑσπέρας τὰ συνάζουσι καὶ τὰ κλείουσιν ἐντὸς περιφραγμάτων διὰ μεγάλων λίθων καὶ ἀγρίων δένδρων. Ἀγέλαι βοῶν, ἵππων, ὄνων, προβάτων καὶ αἰγῶν εἶναι ὁ μόνος πλοῦτος των.

Γ. Ν. ΠΙΑΑΒΙΟΣ.

ΧΡΗΣΤΙΝΗ.

—

ΔΙΗΓΗΜΑ ΕΡΡΙΚΟΥ ΜΥΡΡΙΕΡΟΥ.

—

(Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε Φυλ. ΙΒ'. ἔτος Β'.)

— Τί ἐννοεῖτε; ἠρώτησεν ὁ Λουκιανός.

— Ὅ,τι μέλλω νὰ σᾶς διηγηθῶ εἶναι ἀνάμνησις τῆς πρώτης μου νεότητος· ἀκούσατε:— Πολλὰ ἔκτοτε παρῆλθον ἔτη· — μόλις ἤμην δεκαπενταετὴς καὶ ἐξηρχόμην τῆς μονῆς, εἰς ἣν μὲ εἶχεν εἰσάξει ὁ κηδεμών μου. — Φίλη μού τις, ἣν εἶχον ἀνεύρει ἐν τῇ κοινωνίᾳ, καὶ πρὸς ἣν οἱ οἰκεῖοι της ἀφῆνον πᾶσαν τὴν ἐλευθερίαν ἣν τὰ ἀγγλικὰ ἤθη ἐπιτρέπουσιν εἰς τὰς νέας, ἐλθοῦσα ἡμέραν τινὰ εἰς ἐπίσκεψίν μου, μὲ παρέλαβε μεθ' ἑαυτῆς ὑπὸ τὴν πρόφασιν ὅτι ἔμελλε νὰ ἐπισκεφθῇ τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα, ὅπως ἀγοράσῃ τι. Καθ' ὁδὸν ὅμως μοὶ ὡμολόγησεν ὅτι δί' ἄλλον λόγον ἤθελε νὰ τὴν συνοδεύσω. Ἐπεθύμει ὑπερβαλλόντως νὰ πορευθῇ ὅπως συμβουλευθῇ περὶ τοῦ πεπρωμένου της περίφημόν τινα ἱσπανίδα βοημὴν, καὶ μὲ παρεκάλεσε νὰ τὴν ὁδηγήσω πρὸς αὐτήν. — Συνήνεσα, ὄχι ἄνευ δυσαρεσκείας, καὶ μετ' οὐ πολὺ ἐφθάσαμεν εἰς τὸ οἴκημα τῆς μάντιος, ἥτις μεγάλως ἐφημίζετο τότε. — Περαιώσασα τὴν μάντευσίν της, ἡ φίλη μου μὲ ἠρώτησεν ἐὰν δὲν ἤμην περίεργος νὰ μάθω τὸ πεπρωμένον μου. — Ὑπέκυψα εἰς τὰς ἐνστάσεις της. — Μικρὰν κατ' ἀρχὰς ἔδιδον προσοχὴν εἰς τὰς προφητείας τὰς ὁποίας ἡ μάγισσα ἀνεγίνωσκε εἰς τὰ παιγνιόχαρτα. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους μοὶ προεῖπε τοσοῦτον φρικώδεις μαντείας ὥστε πρὸς στιγμὴν ἔμεινα κατεπτοημένη. — Ἡ βοημὴ, ἥτις καὶ αὐτὴ ἔτι εὑρίσκετο εἰς δεινὴν ταραχὴν, μὲ διέταξε νὰ τείνω τὴν χεῖρα, καὶ ῥίψασα ἐπ' αὐτῆς ταχὺ βλέμμα, μὲ ἀπώθησε σχεδὸν μετὰ φρίκης, ψιθυρίζουσα λέξεις ἃς μόλις ἠννόουν, ἀλλ' αἵτινες μοὶ ἐφάνησαν φρικώδεις. — Ἐδέησε νὰ τὴν βιάσω σχεδὸν ὅπως ἐξηγηθῇ· καὶ τότε μοὶ ἀπέτεινε τὴν ἑξῆς προφητείαν, ἥτις ἐπληρώθη τῷ ὄντι ὑπὲρ τὸ δέον: «Θὰ ἀγαπηθῆτε πολλάκις, καὶ ὅσοι σᾶς ἀγαπήσωσι θὰ ἀποθάνωσι. — Θὰ ἔλθῃ ὅμως ἡμέρα καθ' ἣν θὰ ἀγαπήσητε καὶ ὑμεῖς, καὶ τότε θὰ ἀποθάνητε ὑπὸ βιαίου καὶ σκληροῦ θανάτου.»

— Καὶ ἐκείνους οἵτινες ἀπέθανον τοὺς ἠγαπᾶτε; ἠρώτησεν ὁ Λουκιανός.

— Εἶμαι εἴκοσι πέντε ἐτῶν, ἀπεκρίθη ἡ Χρηστίνη, καὶ οὐδέποτε ἠγάπησα ὅσον ἠγαπήθην παρ' ἐκείνων οἵτινες πλέον δὲν ὑπάρχουσι. Ἐλυπήθην, καὶ ἐθρήνησα αὐτοὺς, ὡς ἂν ἦσαν ἀδελφοὶ ἢ φίλοι. — Τόσῳ μόνον, καὶ θὰ ἀποθάνω χωρὶς νὰ ἀγαπήσω: διότι ἐννοεῖτε ἤδη ὅτι πρέπει νὰ ἀποθάνω, — δὲν ἔχει οὕτω, Λουκιανέ; εἶπε θλιβερῶς ἡ νεαρὰ γυνή. Καὶ ὅμως θὰ ἦναι βεβαίως ἡδύτατον, θεῖον, τὸ ἀγαπᾶν . . .

— Ὄχι, Χρηστίνη, ἀνέκραξε ζωηρῶς ὁ Λουκιανὸς, δὲν θὰ ἀποθάνητε ποσῶς — ἀδύνατον τοῦτο. — Ἡ τύχη δὲν μὲ ὡδήγησεν ἀσκόπως τὴν ἑσπέραν ταύτην πρὸς ὑμᾶς. — Ἐκ τῶν ὅσων μοὶ εἴπατε, ἐννοῶ τὴν δεισιδαιμονίαν ὑ-

μῶν. — Ἀλλὰ, προσέθετο ὁ νεανίας, ἀφοῦ πιστεύετε εἰς τὴν δοθεῖσαν ὑμῖν προφητείαν ταύτην, πρέπει νὰ πιστεύητε εἰς αὐτὴν μέχρι τέλους, καθ' ὅλα αὐτῆς τὰ μέρη. Ἡ βοημὴ σᾶς εἶπε: «Θὰ ἀγαπήσητε καὶ ὑμεῖς μίαν ἡμέραν.»

— Καὶ θὰ ἀποθάνητε, ἐψιθύρισεν ἡ Χρηστίνη· οὕτως εἶπεν ἡ βοημή.

— Τότε λοιπὸν, ὑπέλαβεν ὁ Λουκιανὸς, πρέπει νὰ ἀγαπήσητε ἐμέ. — Τὴν φορὰν ταύτην, ὁ ἔρως μας θὰ νικήσῃ τὴν εἱμαρμένην. Καὶ, ἐὰν προσέτι, εἶπεν ἐνθουσιῶν, ἐὰν ἐγνώριζον ἐκ τῶν προτέρων, ὅτι καὶ ἐγὼ ἤθελον ἀποθάνει ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι, Χρηστίνη, πάλιν ἤθελον σᾶς εἴπει: σᾶς ἀγαπῶ, πρέπει νὰ μὲ ἀγαπήσητε καὶ ὑμεῖς.

— Σιωπήσατε, πρὸς θεοῦ, εἶπεν ἡ Χρηστίνη θεῖσα τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ στόματος τοῦ νεανίου, σιωπήσατε, Λουκιανέ.

Ὁ Λουκιανὸς ἥρπασε τὰς χεῖρας τῆς Χρηστίνης καὶ κατεκάλυψεν αὐτὰς ἀσπασμῶν.

— Λουκιανὲ, σᾶς ἱκετεύω, ἀφήσατέ με.» ἐψιθύρισεν ἀσθενῶς ἡ Χρηστίνη.

Ἀλλὰ, ἐν ᾧ προσεπάθει νὰ ἀπαλλάξῃ τὰς χεῖρας της, τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἐπλησίασε τοσοῦτον εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ νεανίου, ὥστε ἠσθάνθη τὴν κόμην του θίγουσαν τὰς παρειάς της. Ζοφερὸν νέφος διῆλθε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν της· ἔτεινε τὴν χεῖρα, καὶ κατέπεσεν ἐπὶ τῆς ἕδρας.

Ἡ τετάρτη τῆς πρωΐας ἐσήμαινεν εἰς τὸ ὡρολόγιον τοῦ Δικαστηρίου.

Β'.

Ὀκτὼ ἡμέρας μετὰ ταῦτα, ἡμέραν τινα σαββάτου, ἡ Χρηστίνη καὶ ὁ Λουκιανὸς ἐπορεύοντο ὁμοῦ εἰς τὸ Μελόδραμα ἔνθα ἐδίδετο χορὸς προσωπιδοφόρων. Ἐνῷ δὲ διήρχοντο τὴν αἴθουσαν τοῦ χοροῦ, εἰς ἣν εἶχον κατέλθει προσωρινῶς, βιαία τις κάλπασις (galop) ἀπεχώρισεν αὐτοὺς, καὶ ἑκάτεροι περιεφέροντο ἀναζητοῦντες ἀλλήλους. Νομίσας ὁ Λουκιανὸς ὅτι ἴσως ἡ Χρηστίνη κατέφυγεν εἰς τὸ μέρος τῆς ἑστίας, ἔδραμεν ἐκεῖ. Ἐνῷ δὲ εἰσήρχετο εἰς μικρόν τι δωμάτιον ἔνθα εὑρίσκοντο ὀλίγα τινα πρόσωπα, ὁ Λουκιανὸς ὠθήσθη ἀποτόμως ὑπὸ δύο ἐξερχομένων νέων, οἵτινες οὐδόλως τῷ ἐζήτησαν συγγνώμην.

Ὁ Λουκιανὸς τοῖς ἀπέτεινε μερικὰς παρατηρήσεις. Εἰς τοὺς λόγους οὓς οὗτος ἐξέφερε, ὁ εἷς τῶν δύο νέων στραφεὶς καὶ πλησιάσας τὸν Λουκιανὸν, τὸν ἠρώτησεν αὐθαδῶς τί ἔλεγε.

Εἰς τὴν ἀπροσδόκητον ταύτην προπέτειαν ὁ Λουκιανὸς ἀπήντησε ζωηρῶς, — καὶ ὕβρις ἐξ ἐκείνων αἵτινες προκαλοῦσι συνήθως αἱματηρὰν ἱκανοποίησιν, ἔπεσεν ἐπὶ τῆς παρειᾶς τοῦ Λουκιανοῦ.

Βραδέως οἱ παριστάμενοι ἐπενέβησαν μεταξὺ τῶν δύο νέων, οἵτινες ἀντήλλασσον ἤδη τὰς διευθύνσεις των.

Καθ' ἣν δὲ στιγμὴν ὁ Λουκιανὸς ἀπεχωρίζετο τοῦ ὁμίλου τοῦ σχηματισθέντος περὶ αὐτοῦ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἔριδος, ἀνεῦρε τὴν Χρηστίνην.

— Τί συμβαίνει λοιπόν; ἠρώτησεν αὕτη, δεικνύουσα τὸν κύκλον ἐκ τοῦ μέσου τοῦ ὁποίου εἶδεν ἐξερχόμενον τὸν ἐραστήν της.

— Τίποτε, ἀπήντησεν οὗτος ἀταράχως, ἔρις, νομίζω.» Καὶ, μόλον ὅτι πρὸ ὀλίγης ὥρας εὑρίσκοντο εἰς τὸν χορὸν, ὁ Λουκιανὸς ἐπρότεινεν εἰς τὴν Χρηστίνην νὰ ἀναχωρήσωσι.

Τῇ ἐπιούσῃ, λίαν ἐνωρὶς, — ἐναντίον τῆς συνηθείας του — ὁ Λουκιανὸς ἠγέρθη καὶ ἡτοιμάσθη νὰ ἐξέλθῃ. Ἐνῷ δὲ ἡ Χρηστίνη, εἰς ἄκρον ἐκπλαγεῖσα, τὸν ἠρώτησε ποῦ ἐπορεύετο τοσοῦτον ἐνωρὶς, ἀπεκρίθη, μετά τινος ταραχῆς ἥτις δὲν διέλαθε τὴν ἐρωμένην του, ὅτι σπουδαῖα τις ὑπόθεσις τὸν ἐκάλει ἐκτὸς τοῦ οἴκου.

Ἡ Χρηστίνη ἔμεινε μόνη βασανιζομένη ὑπὸ ἀνεξηγήτου ἀνησυχίας, τὴν ὁποίαν ἡ ἐπιστροφὴ τοῦ Λουκιανοῦ, ἀντὶ νὰ διασκεδάσῃ, μᾶλλον ἐπηύξησε.

Κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ὁ Λουκιανὸς εἶχεν εὕρει δύο μάρτυρας τοὺς ὁποίους ἐπεφόρτισε νὰ κανονίσωσι τοὺς ὅρους τῆς συναντήσεώς του μετὰ τοῦ ὑβρίσαντος αὐτὸν εἰς τὸν χορὸν τοῦ Μελοδράματος προσώπου. Αἱ διαπραγματεύσεις δὲν ἐβράδυνον νὰ ἔλθωσιν εἰς πέρας. Οἱ μάρτυρες ἀμφοτέρων τῶν μερῶν συνεννοήθησαν ἄνευ οὐδεμιᾶς σχεδὸν ἀντιλογίας, καὶ ἡ μονομαχία ὡρίσθη διὰ τὴν πρωΐαν τῆς ἐπιούσης.— Ὁ Λουκιανὸς ἀγύμναστος ὁλοτελῶς εἰς τὰ ὅπλα, ἐπροτίμησε τὸ πιστόλιον.

Ὅπως ἀποκρύψῃ τὴν μονομαχίαν ἀπὸ τῆς ἐρωμένης του, ὁ Λουκιανὸς συνεφώνησε μετὰ τῶν δύο φίλων οἵτινες ἔμελλον νὰ τῷ χρησιμεύσωσιν ὡς μάρτυρες, νὰ διέλθῃ παρ' αὐτοῖς τὴν προηγουμένην τῆς συναντήσεώς του νύκτα· καὶ ὅπως ἀπατήσῃ τὴν Χρηστίνην διά τινος

προφάσεως, ὁ εἷς τῶν δύο νέων ἦλθε, συνεπείᾳ προηγηθείσης συνεννοήσεως, τὸ ἑσπέρας, παρὰ τῷ Λουκιανῷ.

— Τί σὲ φέρει πρὸς ἡμᾶς; ἠρώτησεν ὁ Λουκιανὸς τὸν φίλον του προσποιούμενος ἔκπληξιν.

— Ἔρχομαι ὅπως σὲ ἀναρπάσω ἀπὸ τὰς ἡδονὰς τῆς ἑστίας, ἀπεκρίθη μετ' οἰκειότητος ὁ νεανίας.

— Ὅπως μὲ ἀναρπάσῃς; ἀπεκρίθη ὁ Λουκιανὸς, ἀδύνατον νὰ ἐξέλθω τὴν ἑσπέραν ταύτην, — ἐπικρατεῖ μεγάλη κακοκαιρία.

— Καὶ ὅμως, πρέπει ἀφεύκτως νὰ ἔλθῃς», εἶπεν ἐκεῖνος. Βλέπων δὲ ὅτι ἡ Χρηστίνη ἦτο εἰς ἄκρον προσεκτικὴ, ὁ φίλος τ οῦ Λουκιανοῦ ἐσπράφη πρὸς αὐτὴν λέγων:

— Μὴ φοβεῖσθε παντάπασι, κυρία, οὐδόλως ἔχω τὴν πρόθεσιν νὰ τὸν ἀποπλανήσω. — Στραφεὶς δὲ ἀκολούθως πρὸς τὸν Λουκιανὸν.— Πρέπει νὰ μοὶ χαρίσῃς τὴν νύκτα σου. — Αὔριον δίδω ἐξετάσεις, — καὶ βασίζομαι ἐπὶ σοῦ ὅπως μὲ διαφωτίσῃς ἐπί τινων ζητημάτων τὰ ὁποῖα μοὶ φαίνονται πολὺ σκοτεινά. — Εἶσαι σοφὸς ὡς βιβλιοθήκη· διὰ τοῦτο σὲ ἐπροτίμησα μεταξὺ τῶν φίλων μου.

— Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναβάλῃς τὰς ἐξετάσεις σου δι' ἄλλην τινα ἡμέραν; ἠρώτησεν ἀφελῶς ὁ Λουκιανός.

— Ἀδύνατον, ἀπεκρίθη ὁ φίλος του· Ζητῶ μυριάκις συγγνώμην ἀπὸ τὴν Κυρίαν» προσέθετο ὁ νεανίας ἀπευθυνόμενος πρὸς τὴν Χρηστίνην. — ἀλλὰ, ἀντὶ τῆς ἐναντιότητος ἣν ἐπίστευε νὰ εὕρῃ ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτῆς, διέκρινε σχεδὸν αἴσθημα ἀφίκης.

Ἐν τούτοις, ἡ Χρηστίνη τείνασα τὴν χεῖρα πρὸς τὸν Λουκιανὸν, τῷ εἶπε μειλιχίως.

— Ὕπαγε λοιπὸν, φίλε μου!

Ὁ Λουκιανὸς ἔλαβε τὸν πίλον του καὶ περιεβλήθη τὸν μέγαν αὐτοῦ μανδύαν. Εἶτα, πλησιάσας πρὸς τὴν Χρηστίνην ἠσπάσθη αὐτὴν· ἀλλὰ, ὅσῳ καὶ ἂν προσεπάθησε κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην νὰ τηρήσῃ πᾶσαν τὴν ἀταραξίαν του, ἡ ἐσωτερικὴ αὐτοῦ ταραχὴ ἐπροδόθη ἐν τῷ ἀσπασμῷ ἐκείνῳ. — Οὐδαμῶς ὡμοίαζε τὴν ἀφελῆ καὶ ἤρεμον θωπείαν ἣν ἀνταλλάσσουσιν οἱ μέλλοντες νὰ ἐπανίδωσιν ἀλλήλους: — ἦτο ὁ ἀσπασμὸς τοῦ τελευταίου «χαῖρε».

— Ὁ Λουκιανὸς μὲ ἀπατᾷ, εἶπεν ἡ Χρηστίνη, μείνασα μόνη. — Συμβαίνει τι ὅπερ μοὶ κρύπτει. Ἡ ἐπίσκεψις αὕτη εἶναι κωμῳδία προσχεδιασμένη. Ἄλλως τε, ἀπὸ τῆς χθὲς, τὸ πνεῦμα μου ταράσσεται, ἡ δὲ καρδία μου τυραννεῖται ὑπὸ θλιβερῶν προαισθημάτων. Πάσχω ἄρα ὑπὸ ζηλοτυπίας; Μὴ ἡ ἀνησυχία μου αὕτη εἶναι προϊὸν ὑπονοίας τινος; — Ὄχι, ἔχω πᾶσαν πρὸς τὸν Λουκιανὸν πεποίθησιν· ὄχι, δὲν εἶναι τοῦτο.» ἀναπεσοῦσα δὲ καὶ αὖθις εἰς τοὺς βεμβασμούς της, διέκρινεν ἐπὶ τῆς ἑστίας μικρὸν δέμα περιτετυλιγμένον διὰ φαιοῦ χάρτου, ὅπερ καὶ ἠνέῳξε μηχανικῶς.

Πολλαὶ μολύβδιναι σφαῖραι ἐκύλισαν ἐπὶ τοῦ μαρμάρου τῆς ἑστίας καὶ κατέπεσον ἐπὶ τοῦ τάπητος.

—Ἀ! ἐννοῶ· τὰ πάντα γνωρίζω ἤδη, ἐφώνησεν ἡ Χρηστίνη διακρίνασα καὶ τινα πυριτοθήκην ὑπὸ τὸ περικάλυμμα ὅπερ ἠνέῳξεν: — Αἱ σφαῖραι αὗται, ἡ πυρίτις αὕτη . . Ὁ φίλος βεβαίως τοῦ Λουκιανοῦ τὰς ἐλησμόνησεν ἐνταῦθα. — Ἐκεῖνος ἐκράτει τὸ δέμα τοῦτο ὅτε εἰσῆλθεν. — Ὁ Λουκιανὸς θὰ μονομαχήσῃ, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία· θὰ μονομαχήσῃ, — δηλαδὴ, θὰ ἀποθάνῃ.»

Ἡ Χρηστίνη ἔλαβεν ἐσπευσμένως τὸν πέτασον αὐτῆς, καὶ ἐξῆλθε τοῦ δωματίου, σχεδὸν κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν, καθ' ἣν ὁ Λουκιανὸς καὶ ὁ φίλος αὐτοῦ ἐξήρχοντο τοῦ οἴκου· διότι, ἐν ᾧ κατήρχετο τὴν κλίμακα, ἤκουσε τὴν θύραν κλειομένην ὄπισθεν αὐτῶν.

Ἐξελθοῦσα εἰς τὴν ὁδὸν, διέκρινεν αὐτοὺς εἰς μικρὰν ἀπ' αὐτῆς ἀπόστασιν, καὶ τοὺς ἠκολούθησε μακρόθεν. — Εἰσῆλθον εἴς τι ξενοδοχεῖον τῆς ὁδοῦ τοῦ Κεραμικοῦ.— Ἡ Χρηστίνη ἐσκέφθη κατ' ἀρχὰς νὰ τοὺς ἀκολουθήσῃ. Ἀλλὰ μετέβαλε γνώμην, καὶ συνέλαβεν ἄλλο σχέδιον. Ἐπεθύμει μόνον νὰ βεβαιωθῇ ἐὰν ἡ οἰκία ἐκείνη ἦτο ἡ κατοικουμένη ὑπὸ τοῦ φίλου τοῦ Λουκιανοῦ. Ἡ Χρηστίνη εἶχε σχεδὸν τὸ αὐτὸ μετὰ τοῦ ἐραστοῦ της ἀνάστημα· ἐνεδύθη ἱμάτια τοῦ Λουκιανοῦ, καὶ ἀπέκρυψε λίαν ἐπιτηδείως τὸ φῦλον της ὅπως ἀποφύγῃ πᾶσαν ἐνδεχομένην προσβολήν.

Ὑπὸ τὴν ἐνδυμασίαν ταύτην, ἠδύνατό τις τῷ ὄντι νὰ ἐκλάβῃ αὐτὴν, ἀντὶ δεκαεξαετοῦς ἢ δεκαπενταετοῦς νεανίου.

Ἐν τέταρτον μετὰ ταῦτα εὑρίσκετο πάλιν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τοῦ Κεραμικοῦ, περιφερομένη ἔξωθεν τοῦ οἴκου εἰς ὃν εἶχεν ἴδῃ εἰσερχομένους τὸν Λουκιανὸν καὶ τὸν φίλον αὐτοῦ.

Ἀλλὰ δὲν ἐβράδυνε νὰ σκεφθῇ ὅτι ὁ Λουκιανὸς δὲν ἤθελεν ἐξέλθει πιθανῶς, ἢ τὴν πρωΐαν, καὶ ὅτι ὁ περίπατος ὃν ἔμελλε νὰ παρα-

τείνῃ δι' ὅλης τῆς νυκτὸς ἠδύνατο νὰ δώσῃ ὑπονοίας εἰς τὸν φρουρὸν παρακειμένου τινος σώματος χωροφυλάκων. — Ἐκτὸς δὲ τούτου, ψυχρὰ χειμερινὴ βροχὴ ἤρξατο πίπτουσα, ἀπειλοῦσα νὰ διαρκέσῃ καθ' ὅλην τὴν νύκτα.

Ἡ Χρηστίνη λοιπόν, εἰσῆλθεν εἰς ἕτερόν τι ξενοδοχεῖον ἀμέσως παρακείμενον ἐκείνου εἰς ὃ εὑρίσκετο ὁ Λουκιανός. Προσηνέχθη πρὸς τὴν ξενοδόχον μετὰ τοῦ ἀφελοῦς καὶ ἐλευθέρου ὕφους εὐκαταστάτου νέου σπουδαστοῦ· μεταξὺ δὲ τῶν δωματίων ἅτινα ἐπέδειξαν πρὸς αὐτὴν, ἐφρόντισε νὰ ἐκλέξῃ ἓν ὅπερ ἔβλεπε πρὸς τὴν ὁδόν. Ἀκολούθως, προπληρώσασα τὸ ἐνοίκιον, προειδοποίησε τοὺς ὑπηρέτας ὅτι ἴσως ἤθελε λάβει ἀνάγκην νὰ ἐξέλθῃ πολὺ πρωΐ, καὶ νὰ φροντίσωσι νὰ ἔχωσι τὴν θύραν ἡνεωγμένην.

Ἡ Χρηστίνη δὲν εἶχεν εἰσέτι καταρτίσει σταθερὸν σχέδιον. Οὐδ' ἐγνώριζε σαφῶς τί ἔμελλε νὰ πράξῃ. Ἡ ταραχὴ ἦν πρὸ δύο ἡμερῶν διέκρινεν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Λουκιανοῦ, ἡ σύννοια ἣν δὲν ἠδύνατο οὗτος νὰ ἀποκρύψῃ, μυρίαι λεπτομέρειαι αἵτινες κατ' ἀρχὰς διέφυγον αὐτὴν, καὶ τὰς ὁποίας ἤδη ἐξήγει, πρὸ πάντων δὲ ἡ νυκτερινὴ ἀπουσία τοῦ Λουκιανοῦ καὶ ἡ ἀνακάλυψις τῆς πυρίτιδος καὶ τῶν σφαιρῶν, ἦσαν διὰ τὴν Χρηστίνην τόσαι πειστικώταται μαρτυρίαι.

— Θὰ μονομαχήσῃ, ἐψιθύριζε, ἀλλὰ, δὲν θὰ ἦναι μονομαχία.. μᾶλλον δολοφονία. Ὁ Λουκιανὸς θὰ φονευθῇ. Θέ μου! Θέ μου! καὶ πῶς νὰ ἐμποδίσω τὴν ὀλεθρίαν ταύτην συνέντευξιν; καὶ συνέστρεφε τὰς χεῖρας ἐξ ἀπελπισίας.

Δι' ὅλης τῆς νυκτὸς κατεσκόπευεν εἰς τὸ παράθυρον, προσέχουσα μὴ ὁ Λουκιανὸς ἐξέλθῃ κατὰ τύχην τοῦ παρακειμένου ξενοδοχείου· διότι, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, εἶχε τὴν ἀπόφασιν νὰ ἐξέλθῃ καὶ νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ. — Αὕτη δὲ ἦτο ἡ μόνη ἀπόφασις ἣν σταθερῶς ἠδυνήθη νὰ συλλάβῃ ἐν τῷ νῷ αὐτῆς: ἤθελε δηλ: νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν Λουκιανὸν ἀπαρατήρητος, νὰ τὸν συνοδεύσῃ μέχρι τοῦ πεδίου, καὶ διὰ τὰ περαιτέρω ἤλπιζεν εἰς αἰφνιδίαν τινα ἔμπνευσιν, ὅπως ἐμποδίσῃ τὴν μάχην.

Μόλον ὅτι ἦν ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν ἐπικρατοῦσιν αἱ βραχύτεραι τοῦ ἔτους ἡμέραι, κατὰ τὴν ἕκτην τῆς πρωΐας ὥραν, λευκόφαιος ἠὼς ἀνέτειλε, καὶ οὐδεὶς εἰσέτι εἶχεν ἐξέλθει τοῦ παρακειμένου οἴκου.

Περὶ τὴν ἑβδόμην καὶ ἡμίσειαν ὥραν, ἡ Χρηστίνη, ἥτις οὐδόλως εἶχε παύσει κατασκοπεύουσα τὰ πέριξ, ἤκουσε τὸν κρότον θύρας ἀνοιγομένης καὶ εἶδε τὸν Λουκιανὸν συνοδευόμενον ὑπὸ τῶν δύο του φίλων..

Ἡ νεαρὰ γυνὴ περιετειλίχθη ἐντὸς τοῦ μανδύου αὐτῆς, ἐξῆλθε τοῦ δωματίου της, κατῆλθε ταχέως τὴν κλίμακα, καὶ ἀνοικτῆς οὔσης ἤδη τῆς θύρας τοῦ ξενοδοχείου, ἠδυνήθη νὰ ἐξέλθῃ ἀπαρατήρητος. — Εἰς δέκα βήματων ἀπόστασιν, ἐν τῇ ὁδῷ, διέκρινε τοὺς τρεῖς νέους· καὶ ἀκολουθοῦσα αὐτοὺς πάντοτε, τοὺς εἶδε διευθυνομένους πρός τινα πλατεῖαν ἐν ᾗ ἑσταύθμευόν τινες ἅμαξαι. Τούτων ἐπιβάντων ἐπί τινος ὀχήματος, ἡ Χρηστίνη εἰσελθοῦσα εἴς τι λεωφορεῖον, διέταξε τὸν ἡνίοχον νὰ ἀκολουθῇ τὴν ἅμαξαν ἐκ τοῦ πλησίον, προσέχων νὰ μὴ τὸν ἐννοήσωσι.

— Καὶ ποῦ πρέπει νὰ σταθῶ; «ἠρώτησεν ὁ ἡνίοχος.

— Πεντήκοντα βήματα μακρὰν τοῦ μέρους εἰς ὃ τὸ ὄχημα θὰ σταθμεύσῃ», ἀπήντησεν ἡ Χρηστίνη.

Μετὰ μιᾶς καὶ ἡμισείας ὥρας πορείαν, ὁ Λουκιανὸς καὶ οἱ μάρτυρες αὐτοῦ κατῆλθον παρὰ τὴν πύλην Φλερὺ, εἰς τὸ δάσος τῆς Μεδόνης.

Πεντήκοντα δὲ βήματα ὄπισθεν αὐτῶν κατέβη καὶ ἡ Χρηστίνη, ἀκολουθήσασα αὐτοὺς μικροῖς βήμασι.

Οἱ νεανίαι ἠκολούθησαν ὁδόν τινα ἄγουσαν εἰς τὸ ὑδροστάσιον τοῦ Βιλλεβὸν, ἔνθα ἔφθασαν μετὰ εἴκοσι λεπτῶν πορείαν.

Ὁ ἀντίπαλος τοῦ Λουκιανοῦ μετὰ τῶν μαρτύρων αὐτοῦ εὑρίσκετο ἤδη εἰς τὸ μέρος τῆς συνεντεύξεως.

Ἡ Χρηστίνη εἰσέδυσεν ἐντός τινος λόχμης μέχρις ἧς ἔφθανεν ἡ φωνὴ τῶν νέων· καὶ κρυβεῖσα ὄπισθεν τοῦ κορμοῦ γιγαντώδους τινος δρυὸς, ἠδύνατο τὰ πάντα νὰ βλέπῃ, χωρὶς νὰ φαίνηται.

Συλλογισθεῖσα κατ' ἀρχὰς ἡ Χρηστίνη νὰ ἐμποδίσῃ ἀμέσως τὴν σύγκρουσιν, μετέβαλεν αἴφνης γνώμην, καὶ ἀπεφάσισε νὰ μείνῃ ἁπλοῦς θεατής. Ἐσκέφθη ὅτι πᾶς ἀγὼν κατὰ τοῦ εἰμαρμένου ἤθελεν εἶσθαι ἀδύνατος, — καὶ περιέμενε τὸ ἐξαγόμενον τῆς μάχης.

— Τὴν φορὰν ταύτην τοὐλάχιστον, ἐψιθύρισε ῥίψασα ἓν βλέμμα ἐπὶ τοῦ ὑδροστασίου, ἐξωγκωμένου ὑπὸ τῶν βροχῶν, δὲν θὰ λάβω ἀνάγκην νὰ διευθυνθῶ μακράν.

Μετά τινας λόγους μεταλλαγέντας μεταξὺ τῶν μαρτύρων καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ὁποίων οἱ δύο ἀντίπαλοι ἔμενον μεμονωμένοι ἀπ' ἀλλήλων, ἡ ἀπόστασις ἐκανονίσθη καὶ τὰ ὅπλα ἐπληρώθησαν. Ἀκολούθως, ὁ Λουκιανὸς καὶ ὁ ἀντίπαλος αὐτοῦ ἐτοποθετήθησαν εἰς εἴκοσι βημάτων ἀπ' ἀλλήλων ἀπόστασιν. Ἕνεκα τῆς ἀνωμαλίας τοῦ ἐδάφους, αἱ θέσεις ὡρίσθησαν διὰ λαχνοῦ, καὶ ὁ Λουκιανὸς εὑρέθη τοποθετημένος εἰς τεσσάρων ποδῶν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ δένδρου ὄπισθεν τοῦ ὁποίου ἐκρύπτετο ἡ Χρηστίνη.

Δοθησομένου τοῦ συνθήματος ὑπὸ τῶν μαρτύρων, οἱ δύο ἀντίπαλοι ἠδύναντο νὰ πυροβολήσωσι κατ' ἀρέσκειαν, ἀφ' οὗ πρότερον ἤθελον προχωρήσῃ ἕκαστος τρία βήματα.

Χωρὶς νὰ κινηθῇ τῆς θέσεώς του, ὁ Λουκιανὸς ἐπυροβόλησε πρῶτος καὶ ἔλαθε τὸν ἀντίπαλον αὐτοῦ, ὅστις προυχώρησεν ἤδη μέχρι τοῦ ὑπό τινος ἐρυθροῦ μανδυλίου σημαινομένου ὁρίου.

Ἐν τοσούτῳ, ὁ Λουκιανὸς, στρέψας τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ μέρος τοῦ δένδρου, διέκρινε κινουμένην τινα μορφήν. Δι' ἑνὸς βλέμματος, καὶ ἐναντίον τῆς μετεμφιέσεως αὐτῆς, ἀνεγνώρισε τὴν ἐρωμένην του.

Ὁ ἀντίπαλός του, ὅστις εἶχε προχωρήσῃ κατὰ τὰ τρία ὡρισμένα βήματα, τὸν ἐσκόπευεν ἤδη πρό τινων δευτερολέπτων.

Ὁ Λουκιανὸς ὕψωσε τὸν βραχίονα κράζων συγχρόνως «—Μὴ πυροβολήσητε!» διότι παρετήρησε τὴν Χρηστίνην ἀφήνουσαν τὴν κρύπτην αὐτῆς, καὶ ἤδη δι' ἑνὸς ἅλματος εὑρίσκετο πλησίον του.

Ἀλλὰ κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ βολὴ τοῦ ἀντιπάλου τοῦ Λουκιανοῦ ἵπτατο, καὶ ἡ Χρηστίνη, πληγεῖσα εἰς τὸ μέρος τῆς καρδίας, ἔπιπτε θνήσκουσα εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Λουκιανοῦ.

Ἡ τριπλῆ αὕτη σκηνὴ ἐτελέσθη ἐντὸς ὀλίγων δευτερολέπτων.

Οἱ μάρτυρες ἔδραμον πέριξ τοῦ Λουκιανοῦ καὶ τῆς Χρηστίνης.

Ἡ τελευταία αὕτη ἠγωνία ἤδη.

— Ἡ προφητεία ἐξετελέσθη, ἐψιθύρισεν εἰς τὸ οὖς τοῦ ἐραστοῦ της. — Γνωρίζεις τί μοι εἶπεν ἡ Βοημή . . . Ὅσοι σᾶς ἀγαπήσωσι θὰ ἀποθάνωσι. — Ἐλεύσετε ὅμως ἡμέρα, καθ' ἣν θὰ ἀγαπήσητε καὶ ὑμεῖς, καὶ τότε θὰ ἀπονητε ὑπὸ βιαίου καὶ αἱματηροῦ θανάτου. — Σὲ ἠγάπησα καὶ ἀποθνήσκω. — Σὺ ὅμως ζῆς. Εἶμαι εὐτυχής . . . Ὑγίαινε, Λουκιανέ μου . . . ὑγίαινε.

— Χρηστίνη! Χρηστίνη!» ἐφώνησεν ὁ Λουκιανὸς παραφόρως, θέσας τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ στήθους τῆς ἐρωμένης του.

Ἀλλ' ἀπέσπασε τὴν χεῖρα αὐτοῦ παραχρῆμα, φρικώδη ἀφεὶς κραυγήν.

Ἡ καρδία τῆς Χρηστίνης δὲν ἔπαλλε πλέον.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐκείνην στιγμὴν φαιδρὰ ἀκτὶς ἡλίου διέσχισε τὴν καλύπτουσαν τὸ δάσος ὁμίχλην, καὶ ἐρυθρόλαιμόν τι πτηνὸν ἤρξατο ψάλλων ἐπὶ τοῦ κλάδου ἑνὸς δένδρου.

(*Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ*).

Δ. Β.

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ.

ΒΟΝΑΣΟΣ.

Ὁ βόνασος φέρει χαμηλὰ τὰ μαῦρα καὶ βραχέα κέρατα αὐτοῦ· ἔχει δὲ μακρὰν γενειάδα ἀγρίων τριχῶν· παρόμοιός τις θύσανος κρέμαται ἀτάκτως μεταξὺ ἀμφοτέρων τῶν κεράτων του μέχρι τῶν ὀφθαλμῶν του οὓς ἐπικαλύπτει. Τὰ στέρνα του εἰσὶν εὐρέα· τὰ ὀπίσθια αὐτοῦ, ἐπιμήκη· ἡ οὐρά του, πυκνὴ καὶ μικρά: αἱ κνῆμαι του εἰσὶν ἁδραὶ καὶ πρὸς τὰ ἔξω ἐστραμμέναι· ἐξόγκωμά τι φέρον τρίχας ὑποπύρρους καὶ μακρὰς ὑψοῦται ἐπὶ τῶν νώτων του, ὅμοιον τῷ πρώτῳ ὕβῳ τῆς δρομάδος. Τὸ δὲ ἐπίλοιπον τοῦ σώματός του καλύπτεται ὑπὸ μαύρου ἐρίου τὸ ὁποῖον αἱ Ἰνδοί νήθουσαι κατασκευάζουσιν ἐξ αὐτοῦ σάκκους διὰ σῖτον καὶ ἐφαπλώματα. Τὸ ζῶον τοῦτο κέκτηται τὸ ἦθος θηριῶδες, καὶ ὅμως εἶναι ἠπιώτατον. Ὑπάρχουσι ποικιλίαι τινες μεταξὺ τῶν βονάσων, ἤ, ἄλλως εἰπεῖν, μεταξὺ τῶν βουφαλόων, ἥτις εἶναι λέξις ἱσπανικὴ ἐξαγγλισθεῖσα. Οἱ μεγαλήτεροι εἰσὶν οἱ ἀπαντώμενοι μεταξὺ τοῦ Μίσσουρι καὶ τοῦ Μισισσιπῆ· προσεγγίζουσι δὲ τὸ μεσαῖον ἀνάστημα ἑνὸς ἐλέφαντος. Καὶ τοῦ μὲν λέοντος μετέχουσι κατὰ τὴν χαίτην, τῆς καμήλου κατὰ τὸν ὕβον, τοῦ ἱπποποτάμου ἢ τοῦ ῥινόκερω κατὰ τὴν οὐρὰν καὶ τὸ πρὸς τὰ ὄπισθεν ἀνελισσόμενον δέρμα, τοῦ δὲ ταύρου κατὰ τὰ κέρατα καὶ τὰς κνήμας.

Εἰς τὸ εἶδος τοῦτο τῶν βονάσων, ὁ ἀριθμὸς τῶν θηλείων ὑπερβαίνει ἐπὶ πολὺ τὸν τῶν ἀρρένων. Ὁ ταῦρος προσφέρει τὰς θεραπείας του εἰς τὴν δάμαλιν καλπάζων κύκλῳ αὐτῆς. Αὕτη

δὲ, ἀκίνητος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κύκλου, μυκᾶται ἡδέως. Οἱ Ἄγριοι μιμοῦνται εἰς τὰς ἱλαστηρίους παιδιάς των τὴν ἄσκησιν ταύτην, ἣν ὀνομάζουσι χορὸν τῶν βονάσων.

Ὁ βόνασος ἔχει ἀτάκτους πρὸς μετανάστευσιν καιρούς: οὐδεὶς γνωρίζει ποῦ πορεύεται· ἀλλὰ φαίνεται ὅτι κατὰ τὸ θέρος ἀναβαίνει πρὸς βορρᾶν, ἐπειδὴ εὑρίσκεται παρὰ τὰς ὄχθας τῆς Δούλης λίμνης, καὶ συνηντήθη καὶ εἰς αὐτὰς ἔτι τὰς νήσους τῆς Πολικῆς θαλάσσης. Ἴσως προσέτι, πορεύεται πρὸς δυσμὰς εἰς τὰς κοιλάδας τῶν Περιπέτρων ὀρέων, καὶ εἰς τὰς πεδιάδας τοῦ Νέου Μεξικοῦ, πρὸς μεσημβρίαν. Οἱ βόνασοι τοσοῦσον εἰσὶ πολυάριθμοι εἰς τὰ χλοερὰ πεδία τοῦ Μίσσουρι, ὥστε ὅταν μεταναστεύωσιν, ἡ ἀγέλη αὐτῶν πολλὰς ἡμέρας δαπανᾷ ἐνίοτε ἵνα διέλθῃ, κατὰ σειρὰν βαδίζουσα ὡς ἄπειρος στρατός: τὸ δὲ βάδισμά των ἀκούεται εἰς ἀπόστασιν πολλῶν μιλίων, καὶ ἡ γῆ τρέμει ὑπὸ τὰ βήματά των.

Οἱ Ἰνδοὶ ἐπεξεργάζονται ἄριστα τὸ δέρμα τοῦ βονάσου διὰ τοῦ φλοιοῦ τῆς σημύδας: τὸ δὲ νωτιαῖον ὀστοῦν τοῦ φονευθέντος ζώου τοῖς χρησιμεύει ἀντὶ ξύστρου. Τὸ κρέας τοῦ βονάσου, κοπτόμενον εἰς εὐρέα καὶ λεπτὰ τεμάχια καὶ ξηραινόμενον εἰς τὸν ἥλιον ἢ εἰς τὸν καπνὸν, εἶναι ἡδύτατον· διατηρεῖται δὲ ἐπὶ πολλὰ ἔτη ὡς χοιρομήριον: οἱ ὕβοι καὶ αἱ γλῶσσαι τῶν δαμάλεων εἰσὶ τὰ ὀρεκτικώτερα τεμάχια ἐσθιόμενα νωπά. Ὁ κόπρος τοῦ βονάσου καιόμενος, παρέχει φλογερὰν ἀνθρακιὰν, ἥτις μέγα ἐστὶ καταφύγιον εἰς τὰς σαβάνας, ἔνθα ὑπάρχει ἔλλειψις ξύλων. Τὸ ὠφέλιμον τοῦτο κτῆνος παρέχει ἐνταῦτῷ τὰ ἐδέσματα καὶ τὸ πῦρ τοῦ συμποσίου. Οἱ δὲ Σιούξιοι προμηθεύονται ἐκ τοῦ δέρματός του κλίνην ἅμα καὶ ἔνδυμα. Ὁ βόνασος καὶ ὁ Ἄγριος, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ζῶντες ἐδάφους, εἰσὶν ὁ ταῦρος καὶ ὁ ἄνθρωπος εἰς τὴν φυσικὴν αὐτῶν κατάστασιν· φαίνεται δὲ ὅτι ἀμφότεροι τείνουσι πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν, ὁ μὲν ἵνα γίνῃ οἰκίδιον ζῶον, ὁ δὲ ἵνα πολιτισθῇ.

(*Περιήγησις εἰς Ἀμερικήν*).
(chateaubriand).

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΛΑΜΒΕΡΤΟΥ.

ΔΙΗΓΗΜΑ
ΛΕΟΝΤΟΣ ΓΟΖΛΑΝ.

(Συνέχεια. — Ἴδε φυλ. Α'.)

— Διὰ τίνα αἰτίαν; ἀπεκρίθη ἡ Ἀδελαΐς πλησιάσασα τὴν μητέρα της καὶ ἀτενίσασα αὐτὴν μετ' ἠρεμίας, — ἠρεμίας ἣν ἡ Κ. Λαμβέρτου κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην πολὺ ἀπεῖχε νὰ συμμερισθῇ, — διὰ τίνα αἰτίαν; ἐρωτᾶτε;

Ὁ Γεράρδος καὶ ὁ Λαμβέρτος μικρὰν προσοχὴν ἔδιδον εἰς τὸν μεταξὺ μητρὸς καὶ κόρης διάλογον, ἐπὶ ἀντικειμένου ὅπερ ἐθεώρουν ὀλίγης σπουδαιότητος.

— Ἀ! μῆτερ, ἐξηκολούθησεν ἡ Ἀδελαΐς, ὁ Κ. δὲ Γρανβὰλ, ὁ τόσον περιποιητικὸς, τόσῳ φιλόφρων, τόσον ἀγαθὸς πρὸς ὑμᾶς καὶ πρὸς ἐμὲ, ὅλον τὸν καιρὸν καθ' ὃν διετρίψαμεν παρὰ τῷ θείῳ μου . . . .

— Βεβαίως, ἀλλά . . . .

— Ὁ Κ. δε Γρανβὰλ, ὅστις μᾶς προσεκάλεσε εἰς ὅλας τὰς ἐπισήμους ἑορτὰς ἃς ἔδωκε κατὰ τὸ θέρος τοῦτο εἰς τὸ ἐν Βλανκμενὶλ μέγαρόν του; Δὲν θέλετε . . .

— Δὲν εἶπον ὅτι δὲν θέλω . . .

— Ἴδωμεν, ὑπέλαβεν ὁ Λαμβέρτος ἀποτανθεὶς πρὸς τὴν σύζυγόν του· οὐδόλως θὰ μὲ ἐνοχλήσῃ τοῦτο. Τὸ μέγαρον τῆς Τερψιθέας, φίλη μου, μόλις δύο βήματα ἀπέχει τοῦ Βλανκμενίλ. Νομίζω δὲ, ἐὰν δὲν ἀπατῶμαι, ὅτι οἱ δύο κῆποι συγγέονται . . .

— Ναὶ, πάτερ μου, συγγέονται.

— Πολὺ καλά. — Ἰδοὺ καὶ εἷς προσέτι λόγος . . .

— Ἄλλως τε, ἐπαναλαμβάνω, ὅτι εἶναι φιλοφροσύνη ὀφειλομένη τῷ Κ. δὲ Γρανβὰλ, εἶπεν ἡ Ἀδελαΐς ἥτις ἐφαίνετο μὴ βουλομένη νὰ ἀφήσῃ εἰς τοὺς ἄλλους τὴν φροντίδα νὰ εὕρωσι λόγους πρὸς ὑποστήριξιν τῆς γνώμης της. Φιλοφροσύνη ἀπαραίτητος. Μᾶς ἐχόρευσε πολλὰ, τὴν μητέρα καὶ ἐμὲ, κατά τινας πρωΐας — ἃς τὸ ὁμολογήσῃ αὐτὴ ἡ μήτηρ μου. — Κατὰ τὰς θελκτικὰς ἐκείνας πρωΐας, καθ' ἃς δὲν κατεδέχθητε νὰ ἔλθητε οὔτε ὁ εἷς οὔτε ὁ ἄλλος· ἀγριάνθρωποι ποῦ εἶσθε!

— Ἤμεθα τόσον ἀπησχολημένοι, παρετήρησεν ὁ Λαμβέρτος, ἐπιδείξας ὅσην ἠδύνατο σοβαρότητα, ὅπως τύχῃ συγγνώμης παρὰ τῆς κόρης του, διότι δὲν ἐπωφελήθη τοσούτων ὡραίων περιστάσεων ὅπως χορεύσῃ καὶ ἐκεῖνος πόλκαν παρὰ τῷ Κ. δὲ Γρανβάλ.

— Ναὶ, ἐπεῖπε διὰ τοῦ αὐτοῦ τόνου καὶ ὁ Γεράρδος, ἤμεθα τόσον ἀπησχολημένοι.

— Ἀλλὰ πάντοτε εἶσθε ἀπησχολημένοι, κύριοι!

— Ὦ! ὤ! εἶπεν ὁ Λαμβέρτος κύψας τὴν κεφαλήν. Μήπως ἀπεφάσισε, τώρα, ἡ Κ. Ἀδελαΐς, νὰ ἔλθῃ εἰς ἔριδας καὶ μεθ' ἡμῶν;

Ἡ κυρία Λαμβέρτου ἐπίστευσεν ὅτι ὁ διάλογος οὗτος θὰ ἔληγεν εἰς τὰς ἑπομένας λέξεις ἃς ἐξέφερε τῶν χειλέων της μεθ' ὅσης ἠδύνατο ἀπαθείας.

— Θεέ μου! ὑπάγετε εἰς τοῦ Κ. δὲ Γρανβὰλ, ἀφ' οὗ ἡ Ἀδελαΐς νομίζει τοῦτο ἀπαραίτητον.

— Ἀ! ἐφώνησεν ἡ Ἀδελαΐς χαίρουσα, ἐνίκησα τέλος πάντων!

— Διότι τὸ θέλει ἡ μήτηρ σου· μὴ λησμονῆς τοῦτο.

— Ἡ μήτηρ μου ὅμως τὸ θέλει, διότι ἔχω δίκαιον.

— Ὅλοι τὸ θέλομεν, ὅλοι τὸ θέλομεν! ὑπέλαβε καὶ ὁ Γεράρδος. Τὸ ζήτημα ἐλύθη· δὲν ἔχομέν τι ἄλλο νὰ προσθέσωμεν.

— Μὲ συγχωρεῖτε, εἶπεν ἡ Ἀδελαΐς, μὲ συγχωρεῖτε!

— Ἀ! ἐφώνησεν ὁ Λαμβέρτος· ὑπάρχει λοιπὸν καὶ ἄλλο τι.

Αἴσθημα ἀγανακτήσεως ἀνασταλὲν ὅμως αὐθωρεὶ, συνέπτυξε τὰ χείλη τῆς Κ. Λαμβέρτου.

— Ἔχομεν καὶ ἄλλο νὰ προσθέσωμεν, ἐξηκολούθησεν ἡ Ἀδελαΐς, δηλ: ἐὰν ἐπισκεφθῆτε τὸν Κ. δὲ Γρανβάλ . . .

— Ὅπερ καὶ ἀπεφασίσθη. . .

— Συγγνώμην, πάτερ μου. Ἔλεγον ὅτι ἐὰν ἐπισκεφθῆτε τὸν Κ. δὲ Γρανβάλ, εἶναι πρέπον νὰ τὸν προσκαλέσητε καὶ εἰς τὸν γάμον μου.

Οἱ τελευταῖοι οὗτοι λόγοι ἠρπάγησαν, οὕτως εἰπεῖν, ὑπὸ τῆς Κ. Λαμβέρτου πρὶν ἔτι πέσωσι τοῦ στόματος τῆς κόρης της.

— Ἐν σύνηθες προσκλητήριον, ἀπεκρίθη, διευθυνόμενον παρ' ἡμῶν πρὸς τὸν Κ. δὲ Γρανβὰλ, εἶναι νομίζω ἐντὸς τοῦ πρέποντος.

— Ἐν ἁπλοῦν προσκλητήριον;

— Ναί.

— Ἀλλὰ, μῆτερ, ὁ Κ. δὲ Γρανβὰλ εἶναι ἄξιος πλείονος τούτου.

— Ἀναντιῤῥήτως, εἶπεν ὁ Λαμβέρτος, ἡ Ἀδελαΐς εἶναι ἐρωτευμένη, εἶναι πλήρης ἐνθουσιασμοῦ διὰ τὸν Κ. δὲ Γρανβάλ. Ἔσο ὀλίγον ζηλότυπος, Γεράρδε, ἀκούεις; ἔσο ὀλίγον ζηλότυπος.

— Ἐγώ! ἀπεκρίθη ὁ Γεράρδος, ἀσπασθεὶς τὴν χεῖρα τῆς Ἀδελαΐδος, ἐγώ! Ἄλλως τε, οὐδέποτε εἶδον τὸν Κ. δὲ Γρανβὰλ, καὶ ἀγνοῶ ἂν ἦναι καλὸς ἢ κακός.

— Εἶναι πολὺ καλὸς, ἀληθῶς, μῆτερ;

Ἡ σύγχυσις τῆς Κ. Λαμβέρτου εἰς τὴν νέαν ταύτην ἐρώτησιν τῆς κόρης της, δὲν τῇ ἐπέτρεψε νὰ ἀποκριθῇ εἰμὴ διακεκομένως.

— Ναί . . . ναί . . .

— Συμπεριφορὰ ἀρίστη, ἐξηκολούθησεν ἐνθουσιωδῶς ἡ Ἀδελαΐς, χωρὶς κἂν νὰ παρατηρήσῃ ἂν οἱ περὶ αὐτὴν συνεμερίζοντο εἴτε ὄχι, τὸν ἐνθουσιασμόν της, ἀνάστημα στρατιωτικὸν, μύστακες ἐμπνέοντες φόβον. Θαυμάσιος! γοητευτικός!

— Ἀκούεις;

— Ἀκούω.

— Βλέμμα πλῆρες ἀγερωχίας, ἐξηκολούθησεν ἡ Ἀδελαΐς, ἡδύτητος καὶ μεγαλείου.

— Ἀκούεις πάντοτε;

— Ἀκούω πάντοτε.

— Καὶ τοῦτο δὲν σὲ ταράττει;

— Οὐδόλως μὲ ταράττει.

— Καὶ δὲν σὲ παροργίζει;

— Ὄχι· δὲν μὲ παροργίζει πλέον ἢ ὅσον ἡ ἐφ' ἑνὸς διαβατηρίου σημείωσις τῶν χαρακτήρων. Καὶ ὁ Γεράρδος, προσκλίνας ἀπέναντι τῆς Ἀδελαΐδος, τῇ εἶπε μετὰ μειδιάματος τοσοῦτον φυσικοῦ ὅσον καὶ οἱ λόγοι του: Τελειώσατε, σᾶς παρακαλῶ, τὸ διαβατήριον, ἢ μᾶλλον ἃς περαιώσωμεν ὁμοῦ τὴν σημείωσιν τῶν χαρακτηριστικῶν. — Μέτωπον;

— Εὐγενές καὶ ὡραῖον, ἀπεκρίθη ἡ Ἀδελαΐς.

— Στόμα;

— Ἐξαίσιον.

— Χροιά;

— Ὠχρὰ καὶ ζωηρά.

— Ἀνάστημα;

— Ὑψηλὸν, εὔκαμπτον καὶ χαρίεν.

— Χαρακτήρ;

— Ἀξιολάτρευτος.

— Πνεῦμα ;

— Ζωηρόν, ἀφελές, γοητευτικόν.

— Ἔστω· ἐψιθύρισε μειδιῶν ὁ Λαμβέρτος καὶ ῥίψας βλέμμα συμπαθείας ἐπὶ τοῦ Γεράρδου· Ἔστω ! ὁ Κ. δὲ Γρανβάλ, ὡς βλέπω, περιορίζεται μόνον εἰς τὸ νὰ ᾖναι ἁπλούστατα ἄνθρωπος τέλειος ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν.

— Τόσο μόνον ; εἶπε καὶ ἡ Κ. Λαμβέρτου εἰρωνικῶς, διερχομένη πλησίον τῆς κόρης της.

— Ὄχι δὰ, δὲν εἶναι τόσο μόνον, ἀπεκρίθη ἡ Ἀδελαΐς μετὰ τῆς αὐτῆς ἀφελείας.

— Τί λοιπὸν ἔχομεν εἰσέτι ; ἠρώτησεν ὁ Λαμβέρτος, ἔκπληκτος ἤδη ἐκ τῶν τοσούτων ἐπαίνων.

— Ὁμολογῶ, ἐψιθύρισε καὶ αὐτὸς ὁ Γεράρδος, ὁμολογῶ . . .

— Ἴδωμεν, Ἀδελαΐς· εἰπέ μας, διά τινων ἄλλων προτερημάτων σκοπεύεις νὰ κοσμήσῃς τὸν εὐτυχῆ τοῦτον Κ. δὲ Γρανβάλ ;

Ἡ Ἀδελαΐς ἀπεκρίθη ἀταράχως.

— Ὁ Κ. δὲ Γρανβάλ εἶναι εὐπατρίδης· εἶναι δηλ. ὑποκόμης δὲ Γρανβάλ.

—Ἀλλὰ καὶ ὁ πατήρ σου εἶναι εὐπατρίδης, ὑπέλαβεν ἡ Κ. Λαμβέρτου μετὰ τόνου, ὅστις ἀντλούμενος τὴν φορὰν ταύτην τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ ἐκ τῶν πηγῶν τῆς εἰλικρινείας, προὐξένησεν ἔκπληξιν ἀπροσδόκητον, ἀπίστευτον, ὑπερβάλλουσαν ἐπὶ τῆς Ἀδελαΐδος, ἥτις καὶ ἔμεινεν ἐμβρόντητος.

— Ὁ πατήρ μου εἶναι εὐπατρίδης ! ὁ πατήρ μου εἶναι . . . εὐπατρίδης, εἶπε κατ'ἐπανάληψιν ἡ Ἀδελαΐς μετὰ τοῦ ἀφελοῦς τόνου, δι' οὗ ἤθελεν εἴπει ἀπ' εὐθείας καὶ πρὸς τὸν πατέρα της : «Εἶσθε τῷ ὄντι εὐπατρίδης πάτερ μου ;»

Β'.

— Ναὶ, ὁ πατήρ σου εἶναι εὐπατρίδης, ἐπανέλαβεν ἡ Κ. Λαμβέρτου.

— Ἰουλία ! Ἰουλία ! » εἶπε δυσανασχετῶν ὁ Λαμβέρτος, μετὰ φωνῆς ἐκφραζούσης ἐπίπληξιν εἰς ἣν ἡ κόρη του δὲν ἐνείχετο. Διὸ καὶ ἐπανέλαβεν αὕτη, ἐν τῇ ὑπερβολῇ τῆς χαρᾶς της καὶ ἐν τῇ ἐκπλήξει της.

— Ἀδύνατον ! Ὁ πατήρ μου ἄρα εἶναι ὑποκόμης ;

— Ἔτι πλέον,

Ὁ Λαμβέρτος, πειραθεὶς καὶ πάλιν νὰ διαμαρτυρηθῇ κατὰ τῶν λόγων τῆς συζύγου του, ὕψωσε τὴν φωνὴν, καὶ εἶπεν :

— Ἰουλία, τίς ἡ ἀνάγκη ; . . .

Ἀλλ' ἡ σύζυγός του διέκοψεν αὐτὸν, λέγουσα :

— Ὁ πατήρ σου εἶναι κόμης.

— Ἐπροδόθημεν ! εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ Γεράρδος.

— Ὤ ! ἐπανέλαβεν ἡ Ἀδελαΐς, καὶ οὐδέποτε μοὶ εἴπατε τοῦτο . . . κόμης ! Εἶναι ἀληθὲς, πάτερ μου;

— Ἀφοῦ σοὶ τὸ ἐπιβεβαιῶ . . .

— Ἀλλὰ, μῆτερ μου . . .

— Θὰ ἔλθῃ καὶ ἡ σειρά μου, εἶπεν αὖθις καθ' ἑαυτὸν ὁ Γεράρδος· ἂς περιμένωμεν.

Ἡ Ἀδελαΐς δὲν ἠδύνατο νὰ ἀνανήψῃ τῆς ἐκπλήξεώς της.

— Κόμης Λαμβέρτος ! . . . Μοὶ φαίνεται ὅμως ὅτι ὁ τίτλος καὶ τὸ ὄνομα δὲν συμβιβάζονται. Κόμης Λαμβέρτος ! ἠχεῖ κακῶς εἰς τὰ ὦτα.

— Ἔχετε δίκαιον· ἀλλ' ὁ πατήρ σου ὀνομάζεται κόμης Λαμβέρτος δὲ Μονβιρόν.

— Τώρα ναί ! ἀξιόλογα ! ἰδοὺ ἓν ἀληθὲς ὄνομα ! ἰδοὺ εἷς ἀληθὴς τίτλος ! Λαμβέρτος δὲ Μονβιρόν! ὡραῖον, καλόηχον! Εἶναι ἐπίσης ὡραῖον ὅπως καὶ τὸ ὑποκόμης δὲ Γρανβάλ.

Ὁ Λαμβέρτος, καίτοι δυσηρεστημένος, ἀτενίσας τὸν Γεράρδον, ἐψιθύρισε.

— Πάντοτε ὁ Κ. δὲ Γρανβάλ !

Ὁ δὲ Γεράρδος ἐπανέλαβε διὰ τοῦ αὐτοῦ παθητικῶς κωμικοῦ ὕφους :

— Πάντοτε.

— Ἀλλὰ τότε μῆτερ μου, εἶσθε καὶ ἡμεῖς κόμησα δὲ Μονβιρόν ;

— Ἀναμφιβόλως.

— Καὶ ἐγὼ, ὑποκόμησσα δὲ Μονβιρόν ;

— Ἀναντιῤῥήτως.

Σκιρτῶσα δὲ δίκην ἐρίφου ἡ Ἀδελαΐς ἐκραύγαζε :

— Ὑποκόμησσα δὲ Μονβιρόν ! ὑποκόμησσα δὲ Μονβιρόν ! Μοῦ ἔρχεται ἐπιθυμία νὰ συντρίψω ὅλας τὰς πορσελάνας μας.

— Εἶναι πλήρης γοήτρου, ἡ κόρη σου.

— Νομίζεις, Γεράρδε ;

— Τότε, λοιπὸν, εὐγενέστατέ μου πάτερ, διατί δὲν μοὶ ἐλέγετε νὰ σᾶς ἀποκαλῶ, ὡς εἴχετε τὸ δικαίωμα, Κ. κόμητα δὲ Μονβιρόν ;

— Δὲν τὸ μαντεύεις ;

— Ὄχι.

— Πῶς ! σὺ ἡ τόσον ἀγχίνους καὶ τόσον εὐφυής ! Σκέφθητι.

— Ὄχι, δὲν θέλω νὰ σκεφθῶ, θέλω νὰ τὸ μάθω εὐθύς.

— Σκέφθητι νὰ τὸ εὕρῃς, ἄλλως τε δὲν θὰ τὸ μάθῃς.

— Ἄ ! Θεέ μου ! Θεέ μου ! Εἶδε τις ποτὲ ἐπὶ τῆς γῆς, εἶπεν ἡ Ἀδελαΐς κλαυθμυρίζουσα, ὑποκόμησσαν δυστυχεστέραν ἐμοῦ ;

Ἡ ἀποστροφὴ αὕτη τῆς Ἀδελαΐδος, ἥτις, μόλις πρὸ δύο λεπτῶν ἐξευγενισθεῖσα, ἐκηρύσσετο ἤδη ἡ δυστυχεστέρα τῆς γῆς ὑποκόμησσα, ἐκίνησεν εἰς φαιδρότητα τοὺς τρεῖς ἀκροατὰς αὐτῆς, τὸν Λαμβέρτον πρὸ πάντων, τοῦ ὁποίου ἡ περίσκεψις καὶ ἡ δυσαρέσκεια δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀνθέξωσι ἀπέναντι τῆς κολοσσιαίας καὶ ὀλίγον παιδικῆς ταύτης ἀφελείας.

Θέλων δὲ νὰ ὑποβοηθήσῃ τὴν Ἀδελαΐδα ὅπως λύσῃ τὸ αἴνιγμα:

— Ἡ ὑπογραφὴ « Λαμβέρτος, *κόμης δὲ Μονβιρόν*, θὰ ἁρμόζει ὡραία κάτωθεν καταλόγου τινος ἐμπορευμάτων, δὲν ἔχει οὕτω ; εἶπε πρὸς τὴν θυγατέρα του. — Χάριν λόγου: — «Ἔλαβον παρὰ τοῦ Κ. Ἰακώβου ἢ Ἰωάννου, ἀπέναντι ἓξ ἐπιχρύσων κυμβίων καὶ μιᾶς σακχαροδόχης, ἑξήκοντα φράγκα καὶ ἑξήκοντα τρία ἑκατοστά.

«ΑΑΜΒΕΡΤΟΣ, κόμης δὲ Μονβιρόν.»

Ἡ Ἀδελαΐς συνεταράχθη ἐν τῇ ὑπερηφανείᾳ αὐτῆς καὶ ἐτήρησε σιωπὴν, τῆς ὁποίας ὁ Λαμβέρτος ἐπωφεληθεὶς, ἐξηκολούθησε !

— Τέκνον μου, δὲν εἶχον τὴν πρόθεσιν νὰ σὲ εἰσάξω εἰς τὰς οἰκογενειακὰς ταύτας λεπτομερείας· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ μήτηρ σου ἔκρινεν ἄλλως . . . .

— Ἐν τῇ στιγμῇ τοῦ γάμου της, διέκοψεν ἡ Κ. Λαμβέρτου ἡ ἀποκάλυψις αὕτη καθίστατο ἀναπόφευκτος. Ὅσον τὸ κατ' ἐμὲ, δι' ἔτη ὁλόκληρα, ὅπως εὐχαριστήσω τοὺς ὑπολογισμούς σας, ὑπέφερα νὰ καταδικασθῶ εἰς ἐντελῆ ἀφάνειαν, εἰς οἰκτρὰν ταπείνωσιν . . .

—Ἀφάνειαν ὅμως δικαιολογημένην, συνετὴν, ἀγαπητή μου Ἰουλία. Καὶ ἐν πρώτοις, δὲν ἔπρεπε νὰ μνησικακῇς ἐναντίον μου διότι ἀπέκρυψα τὸν τοῦ κόμητος τίτλον μου ὑπὸ τὸ ἔνδυμα ἐργοστασιάρχου, ἀφοῦ βλέπεις ὅτι καὶ ὁ Γεράρδος, οὗτος ἐδῶ, ἔπραξε τὸ αὐτό. Ἔκρυψε, δηλ. ἐπίσης τὸν τοῦ Μαρκησίου τίτλον του.

Νέα ἔκπληξις τῆς Ἀδελαΐδος εἰς τὴν νέαν ταύτην ἀποκάλυψιν.

— Καὶ ὑμεῖς εἶσθε Μαρκήσιος, κύριε Γεράρδε ;

— Τί νὰ γίνῃ δεσποινίς ;

— Μαρκήσιος !

— Παναγία μου ! ναί. Οἱ ἐνδοξότεροι ἄνδρες δὲν ἐπλάσθησαν βεβαίως ἀλλέως ἐμοῦ, προσέθετο ὁ Γεράρδος.

— Μαρκήσιος ! . . . Ἀλλ' εἶναι ὄνειρον.

— Ὄχι, καλή μου Ἀδελαΐς, εἶναι πραγματικότης, τῆς ὁποίας ὀφείλομεν ἤδη νὰ σοὶ δώσωμεν ἐξηγήσεις, εἶπεν ὁ Λαμβέρτος, ὅστις, βλέπων τὴν κόρην του τοσοῦτον εὐδαίμονα, εἶχεν ἤδη παύσει δυσαρεστούμενος διὰ τὴν ἀκριτομυθείαν τῆς συζύγου του. Ἐγὼ, ἐξηκολούθησεν, ἐγὼ, Λαμβέρτος δὲ Μονβιρὸν, καὶ Γεράρδος δὲ Ῥονσὰκ, ὁ φίλος μου, ὁ κάλλιστος φίλος μου, δὲν ἐφέραμεν ἐν τῷ μέσῳ ἀριστοκρατικῆς κοινωνίας, δικαίως ὑπερηφανευομένης διὰ τὸ παρελθόν της, εἰμὴ μικρὰν περιουσίαν, ἐλαττωθεῖσαν ἀπὸ γεννεᾶς εἰς γενεὰν ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν μας προγόνων. Καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ εἴχομεν ἐξακουλουθήσῃ δαπανῶντες κληρονομίαν εὐτελεστάτην ἤδη, ὅτε ἡμέραν τινα, καθ' ἣν, ὡς συνήθως, συνεγευματίζομεν εἰς τὸ Καφενεῖον τῶν Παρισίων, μᾶς ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα νὰ διακοινώσωμεν πρὸς ἀλλήλους τὰ μέλλοντα σχέδιά μας. Δὲν μᾶς ὑπελείποντο πλέον εἰμὴ εἴκοσι μόλις χιλιάδες φράγκων. Νὰ ὑπηρετήσωμεν εἰς τὸν στρατόν ; . . . . ἦτο πλέον ἀργὰ διὰ τὸν Γεράρδον, καὶ ἔτι μᾶλλον δι'ἐμὲ, ὅστις ἤμην καὶ νυμφευμένος. Τότε, ἠρχίσαμεν νὰ ἀριθμῶμεν, καὶ ὁ εἷς καὶ ὁ ἄλλος, ὅλους τοὺς ἐπισήμους ἱστορικοὺς οἴκους, διακριθέντας ἔν τε τῇ πολιτείᾳ καὶ τῷ στρατῷ, τῶν ὁποίων οἱ ἀπόγονοι ἐτίθεντο καθ' ἑκάστην ἐπὶ κεφαλῆς τῆς γαλλικῆς βιομηχανίας· οἱ μὲν εἰς τὰς ἀτμοπλοϊκὰς ἑταιρίας, οἱ δὲ, εἰς τὰς ἑταιρίας τῶν σιδηροδρόμων. « Διατὶ νὰ μὴ πράξωμεν καὶ ἡμεῖς τὸ αὐτό ;» «Ἂς πράξωμεν καὶ ἡμεῖς ὅπως καὶ ἐκεῖνοι» ἀνεφωνήσαμεν πλήρης ἐλπίδων, ὁ Γεράρδος καὶ ἐγώ. Ἀλλὰ, βλέποντες τὴν μετριότητα τῶν κεφαλαίων μας, καὶ μὴ δυνάμενοι νὰ ὑπηρετήσωμεν εἰμὴ ὡς ἁπλοῖ στρατιῶται εἰς τὸν ὑπὸ στραταρχῶν ἀπαρτιζόμενον τοῦτον βιομηχανικὸν στρατὸν, ἐθεωρήσαμεν καλὸν νὰ κρύψωμεν κατ' ἀρχὰς τοὺς τίτλους ἡμῶν εἰς τὸ βάθος τοῦ γραφείου μας. Διότι δὲν ἦτο πρέπον χρεοκωπεία τις νὰ κηλιδώσῃ μίαν ἡμέραν τὸν θυρεὸν ἡμῶν ἐν πλήρει ἐμπορεύεσθαι. Ἐὰν ὅμως τοὐναντίον, ὁ

Θεὸς συνέδραμε τὴν καλήν μας θέλησιν, ἐὰν καθιστάμεθα ποτὲ πλούσιοι, τότε! ἠθέλαμεν ἀναλάβει τοὺς τίτλους ἡμῶν, καὶ ἠθέλομεν ἐξηκολουθήσει καλούμενοι, ἐγὼ μὲν, Κ. κόμης Λαμβέρτος δὲ Μονβιρὸν, ὁ δὲ Γεράρδος, Κ. Μαρκήσιος δὲ Ῥονσάκ».

Ἡ Ἀδελαΐς ἐνθουσιασθεῖσα ἐκ τῆς γενεαλογικῆς ταύτης ἱστορίας τοῦ οἴκου της, διέκοψε τὸν Λαμβέρτον διὰ τῆς ἀκολούθου θριαμβευτικῆς ἐπιφωνήσεως:

— Ἄ! πάτερ μου, ἄριστα — θαυμάσια! κύριε Γεράρδε.

— Ἄφες με νὰ τελειώσω, εἶπεν ὁ Λαμβέρτος. Βοηθούμενοι ὑπὸ τοῦ θείου μου, συνεστήσαμεν τὸ εὐρύχωρον τοῦτο τῆς πορσελάνης ἐργοστάσιον, ὅπερ εὐωδώθη πέραν τῶν ἐλπίδων μας Κρίνον μας ἤδη. Ἀπὸ τῆς θελήσεως ἡμῶν ἐξήρτατο νὰ ἤμεθα εὐπατρίδαι πένητες, βάρος τῆς κοινωνίας καὶ ἡμῶν αὐτῶν. Ἐγείναμεν ὅμως πλούσιοι ἐργοστασιάρχαι, ἔντιμοι βιομήχανοι. Ἰδοὺ, κόρη μου, ἡ ἱστορία τοῦ Γεράρδου καὶ ἐμοῦ.

— Καὶ ἡ κόρη σας, εἶπεν ἡ Ἀδελαΐς, τὴν εὑρίσκει θαυμασίαν.

— Λοιπὸν συγκατατίθεσθε, εἶπεν ὁ Γεράρδος, νὰ μὴ κληθῆτε παραχρῆμα Μαρκησία δὲ Ῥονσὰκ, μέχρις εὐνοϊκοτέρων περιστάσεων; Θέλετε . . . .

— Θέλω νὰ ἦμαι εὐτυχὴς παραχρῆμα· ἰδοὺ ἡ γνώμη μου, κύριε Γεράρδε.

— Εἶναι ταὐτὸν ὡς νὰ σοὶ λέγῃ, ὑπέλαβεν ὁ Λαμβέρτος, ὅτι συμμερίζεται πληρέστατα τὴν γνώμην σου.

— Σᾶς λέγω προσέτι, ὅτι ἐπειδὴ ἤδη ἔχω νὰ κάμω μὲ δύο εὐπατρίδας, δὲν ἔχω πλέον ἀνάγκην τοῦ γραμματίου τούτου.» Καὶ ἔσχισε τὸ γραμμάτιον δι' οὗ ὁ Λαμβέρτος ὑπεχρεοῦτο νὰ ἐπανέλθῃ ἐν-ὸς τεσσάρων ἡμερῶν «Ὁ λόγος αὐτῶν μὲ ἀρκεῖ».

— Καὶ πιστεύεις λοιπὸν, τάλαινα, ὅτι ὁ λόγος ἑνὸς ἐμπόρου εἶναι κατώτερος τοῦ λόγου ἑνὸς εὐπατρίδου;

— Πάτερ μου, ἐκτιμῶ ἐπίσης τὸν λόγον ἀμφοτέρων· ἀλλ' ὁ μὲν ἔμπορος τηρεῖ πιστῶς ὅ,τι ὑπογράφει, ὁ δὲ εὐπατρίδης ὅ,τι ὑπόσχεται. Εἶναι δύο τύποι διάφοροι· ἀλλ' ἡ ἀρχὴ εἶναι ἡ αὐτή.

Ὁ Λαμβέρτος, γοητευθεὶς, ἠσπάσθη πολλάκις τὴν Ἀδελαΐδα, καὶ ὡς εὐπατρίδης, καὶ ὡς ἔμπορος, καὶ ὡς πατὴρ πρὸ πάντων.

Ἡ δὲ Κ. Λαμβέρτου, ἥτις μέχρι τοῦδε ἐτήρει σιωπὴν ἄκραν, θεωρήσασα εὔλογον νὰ διακόψῃ τὴν σιωπήν της ταύτην μετὰ τὴν τελείαν διακοίνωσιν τῶν ἀπορρήτων τοῦ Λαμβέρτου πρὸς τὴν κόρην του, ὑπέλαβεν ὡς ἑξῆς:

— Ἤδη ἐὰν μοὶ ἐπιτρέπητε νὰ εἴπω καὶ ἐγὼ τὴν γνώμην μου . . . .

— Πῶς . . . . ἀγαθή μου φίλη! ἔσπευσεν νὰ εἴπῃ ὁ Λαμβέρτος.

— Κυρία . . . τὴν περιμένομεν, προσέθετο ὁ Γεράρδος.

— Λοιπόν! ὑπέλαβεν ἡ Κ. Λαμβέρτου, ὅσον τὸ κατ' ἐμὲ, φρονῶ, ἐναντίον τῆς γνώμης ὅλων, ὅτι πρέπει νὰ ὠφεληθῆτε τῆς παρουσιαζομένης ἤδη περιστάσεως, ὅπως ἀναλάβητε τὴν ἀνήκουσαν ὑμῖν ἐν τῇ κοινωνίᾳ θέσιν. Ὁ γάμος τῆς Ἀδελαΐδος σᾶς προσφέρει τὴν κατάλληλον εὐκαιρίαν ὅπως κηρύξητε καὶ ὑποδείξητε τοὺς τίτλους σας, τοὺς ὁποίους θὰ δυνάμεθα ἀκολούθως, ἐγώ τε καὶ ἡ κόρη μου, νὰ φέρωμεν δημοσίᾳ.

Ἡ ἤδη ἐκφρασθεῖσα δυσαρέσκεια τοῦ Λαμβέρτου ἐξερράγη ἐκ νέου εἰς τὴν ἑξῆς ἀπότομον πρὸς τὴν σύζυγον αὐτοῦ ἀπάντησιν.

— Δι' ἐκεῖνο ὅπερ ἐπιθυμεῖς, φιλτάτη Ἰουλία . . . .

— Καὶ πάντοτε τὸ ἐπεθύμησα.

— Δὲν εἶναι πιστεύω εἰσέτι ὁ κατάλληλος καιρός.

Ὁ δὲ Γεράρδος ὑποστηρίζων τὴν γνώμην τοῦ φίλου του

— Καὶ ἐγὼ τὸ αὐτὸ φρονῶ . . . εἶπε.

— Ἐὰν πρέπει νὰ ἐξηγηθῶ ἐλευθέρως, δὲν σᾶς κρύπτω, κύριε Γεράρδε, ὅτι εἶναι καὶ τοῦτο εἷς τῶν ὅρων ἐφ' οἷς σᾶς δίδω τὴν κόρην μου.

— Θεέ μου, κυρία, ἂς ἀποφασίσῃ ὁ Λαμβέρτος, καὶ ὅσον τὸ κατ' ἐμὲ, θέλω συμμορφωθῇ πληρέστατα . . . .

— Καὶ ἐγὼ, θὰ σὲ παρακαλέσω, φιλτάτη μου, νὰ περιμείνῃς νὰ συμβουλευθῶ πρῶτον τὸν θεῖον μου, ὅπως παραδεχθῶ τὴν γνώμην σου.

(*Ἕπεται συνέχεια*)

Η ΠΥΓΜΑΧΙΑ

ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΑΡΧΑΙΟΙΣ.

—

Ἡ πυγμαχία ἀνέρχεται μέχρι τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων, προγενεστέρα καὶ αὐτῶν ἔτι τῶν Ἡρωϊκῶν, καθόσον τὸ ἁπλούστερον, τὸ φυσικώτερον καὶ τὸ προχειρότατον ὅπλον ὅπερ ἠδύναντο νὰ μεταχειρισθῶσιν οἱ ἄνθρωποι, πολὺ πρὸ τῆς ἐφευρέσεως καὶ κατασκευῆς τῶν ἐπιθετικῶν καὶ ἀμυντικῶν ὅπλων, ἦτο βεβαίως ἡ πυγμή.

Ἀλλὰ πῶς οἱ Ἕλληνες, οἱ τόσον καλαισθητικοὶ οὗτοι τῶν ὡραίων τεχνῶν φίλοι ὑπερηγάπησαν ἀκολούθως τοσοῦτον ἐμμανῶς ἄσκησιν, ἧς τινος ἅπασα ἡ ἀξία συνίστατο εἰς τὴν κτηνώδη καὶ ὑλικὴν δύναμιν; Τὸ πρᾶγμα ἐξηγεῖται εὐκόλως ἐὰν ἀναλογισθῶμεν ὅτι καὶ αὐτοὶ οἱ Ἕλληνες μὲ ὅλην τὴν λεπτότητα τοῦ πολιτισμοῦ των ὑπῆρξαν οὐχ ἧττον τέκνα καὶ μαθηταὶ τῆς φύσεως. Ὅ,τι ὅμως καταφαίνεται καὶ ἐνταῦθα, ὅπερ χαρακτηρίζει ἐξόχως τὸ ἰδιάζον αὐτοῖς πνεῦμα τῆς λεπτότητος καὶ προόδου, εἶναι ὅτι ἀνεβίβασαν καὶ τὴν πυγμαχίαν εἰς βαθμὸν ἐπιστήμης ἣν ἐδίδασκον ἐν ἴσῃ μοίρᾳ μετὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ τῶν ἄλλων ἐλευθερίων τεχνῶν. Ἅπασα σχεδὸν ἡ νεολαία ἐγυμνάζετο καὶ ἐμορφοῦτο εἰς τὰ Γυμνάσια ὑπὸ διδασκάλων ἐπιτηδείων, Παιδοτριβῶν καλουμένων καὶ γινωσκόντων κατὰ βάθος ὅλους τοὺς τρόπους καὶ τὰς ὑπεκφυγὰς καὶ πανουργίας τῆς ἀνθρωποκτόνου ταύτης τέχνης. Εἰς τοὺς Δημοσίους ἀγῶνας, εἰς τὰς ἐπικηδείους τιμὰς τὰς ἀπονεμομένας εἰς τοὺς Ἥρωας, καὶ εἰς τὰς θρησκευτικὰς ἔτι πανηγύρεις ἐτελοῦντο καὶ ἀγῶνες πυγμαχίας . . .

Ὁ Ὅμηρος π. χ. ἀναφέρει ὅτι μεταξὺ τῶν ἄλλων ἀγώνων οὓς ἐτέλεσαν ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ Πατρόκλου διέπρεψε καὶ ἡ πυγμαχία.

« . . . Αὐτὰρ πυγμαχίας ἀλεγεινῶς θῆκεν ἄεθλα
Ἰλ. Ψ. 653.

Ἐπίσης εἰς τοὺς ἀγῶνας οὓς ἐτέλεσεν ὁ τῶν Φαιάκων βασιλεὺς Ἀλκίνοος πρὸς τιμὴν τοῦ πολυμηχάνου αὐτοῦ ξείνου τοῦ Διογενοῦς Λαερτιάδου ἀνεφέρεται καὶ ἡ πυγμὴ, εἰς ἣν μάλιστα λέγεται νικήσας.

. . . . Λαοδάμας, ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινόοιο
Ὀδυσ. Θ. 130.

Ὥστε ἐκ τούτων καταφαίνεται ὅτι οἱ ἀρχαῖοι Ἥρωες μεγίστην ἀξίαν καὶ δόξαν ἀπέδιδον εἰς τὴν στερρότητα τῆς πυγμῆς των· μεταξὺ δὲ τῶν διαπρεψάντων εἰς τὸ εἶδος τῆς ἀσκήσεως ταύτης ἀναφέρονται κατὰ τὸν Ποιητὴν, Ἀμύκας ὁ τῶν Βεβρίκων (τῆς Βιθωνίας) βασιλεὺς, ὅστις δὲν ἄφινε τοὺς ξένους ν' ἀναχωρήσωσι τοῦ κράτους του πρὶν ἢ πυγμαχήσῃ πρὸς αὐτοὺς, οὓς ἑνίκα, ἐννοεῖται, πάντοτε, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Πανοπέως Ἐπειὸς, ὁ κατασκευαστὴς τοῦ Δουρείου ἵππου, ὅτις ἐκαυχᾶτο ὅτι ἦτον «ὦχ' ἄριστος Ἀχαιῶν πυγμαχίων».
(Ἰλιδ: Ψ. 655).

Παρὰ τῶν δύω τούτων ἡρώων θεωρεῖται εἰσαχθεῖσα καὶ ἡ πυγμαχία εἰς τοὺς ἀγῶνας τῶν ἀθλητῶν· ἐν τούτοις κατ' ἀρχὰς φαίνεται ὅτι ἐλαχίστην, τὴν προσήκουσαν δηλ: ἀπέδιδον ἀξίαν εἰς τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ἀσκήσεως, ὅπερ βραδύτατα, ἤτοι μόλις περὶ τὴν 23ην Ὀλυμπιάδα συμπεριελήφθη καὶ εἰς τοὺς ἀγῶνας τῆς Ἤλιδος· πρῶτος δ' ἀναφερόμενος νικήσας πυγμῇ ἐν τῇ Ὀλυμπίᾳ εἶναι Ὀνόμαστος ὁ ἐκ Σμύρνης.

Οἱ ἐπισημότεροι τῶν Ἑλλήνων πυκτῶν κατήγοντο ἐκ τῆς Ῥόδου, Αἰγίνης, Ἀρκαδίας καὶ Ἤλιδος· περιφημότερος δὲ πάντων ἀναφέρεται Διαγόρας ὁ Ῥόδιος, ὁ τοσάκις ὑπὸ τοῦ Πινδάρου ὑμνηθεὶς, ὅστις ἀφοῦ ἔλαβεν ἀπείρους δάφνης στεφάνους εἰς πλείστους ἀγῶνας, ὡδήγησε τέλος περὶ τὴν δύσιν τοῦ βίου καὶ τοὺς δύω αὐτοῦ υἱοὺς εἰς τοὺς ἐν Ὀλυμπίᾳ ἀγῶνας ἔνθα ἀμφότεροι ἀνεκηρύχθησαν νικηταί. Οἱ φιλόστοργοι υἱοὶ μετὰ τὴν νίκην ἔφερον τὸν πατέρα ἐπ' ὤμων ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἐνθουσιωδῶς ἐπευφημοῦντος καὶ χειροκροτοῦντος πλήθους. «Θέλεις ἀποθάνει, ὦ Διαγόρα, ἐφώνησε τότε παρευρεθεὶς Λάκων, ἀλλὰ δὲν θὰ ἀνέλθῃς ποτὲ εἰς τὸν Ὄλυμπον»· δηλῶν ὅτι ὁ γέρων δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ φθάσῃ εἰς ὑψηλότερον βαθμὸν εὐτυχίας καὶ δόξης. Ὁ Διαγόρας φαίνεται ὅτι συνεμερίσθη τὴν γνώμην τοῦ ἁπλοϊκοῦ Λάκωνος, καθότι μὴ δυνάμενος νὰ κατισχύσῃ ἐπὶ πλέον τῆς χαρᾶς καὶ συγκινήσεως τῆς ἐκ τῆς νίκης ἐκείνης ἐξέπνευσεν ὄντως ἐνώπιον τοῦ φρενωδῶς ἐπευφημοῦντος ἐκείνου πλήθους καὶ εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ὧν ἐχαιρέτησεν ὅμως τὴν πρώτην νίκην. Δὲν ἠξιώθη ἐν τούτοις νὰ ἴδῃ τὸν θρίαμβον καὶ τοῦ νεωτέρου αὐτοῦ υἱοῦ ὅστις ὑπερέβη κατὰ τὴν δόξαν καὶ αὐτὸν τὸν γεννήτορα.

Ἀφοῦ λοιπὸν ἡ κατὰ τοὺς κανόνας τῆς τέν

χνης ἐξασκουμένη πυγμαχία προεκάλει παρὰ τοῖς ἡμετέροις προγόνοις τοσαύτας καὶ τοιαύτας ἐνδείξεις θαυμασμοῦ καὶ ἐπαίνων, ἄπορον πῶς συγγραφεῖς τινες ἠρνήθησαν τὴν ἀξίαν αὐτῆς παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἐπειπόντες μάλιστα ὅτι περιεφρονεῖτο παρὰ τοῖς ἀρίστοις. — Ναί! λυπηρὸν μὲν ὅταν ἀναλογισθῶμεν τὴν μανίαν ἐκείνην καὶ τὸν ἐνθουσιασμὸν ὃν εἶχον οἱ προπάτορες ἡμῶν δι' ἀγῶνα τοσοῦτον κτηνώδη, γελοῖον, ἢ καὶ ἀνόητον, ἂν θέλετε, ὡς καταδειχθήσεται ἐν τοῖς ἑπομένοις, οὐχ ἧττον εἶναι γεγονὸς ὅπερ ἡ Ἱστορία δὲν δύναται νὰ παρασιωπήσῃ καί τοι ἀποδοκιμάζουσα αὐτό.

Ἐν τούτοις μεθ' ὅσης ἀμεροληψίας καὶ ἂν ἐπικρίνωμεν τὴν κτηνώδη καὶ ὑλικὴν ταύτην ἐπίδειξιν τῆς ἀνδρείας παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, δὲν δυνάμεθα νὰ ἀρνηθῶμεν ὅτι διὰ τῆς σπανίας ἐπιδεξιότητος καὶ τῆς σωματικῆς ῥώμης ἀθλητῶν τινων ἀνῆλθε καὶ ἡ πυγμαχία παρ' αὐτοῖς εἰς βαθμὸν ἐπιστήμης περιφανῆς, καθ' ὅσον ἐξ αὐτῶν ἔτι τῶν Ὁμηρικῶν χρόνων οἱ πύκται δὲν ἐμάχοντο εἰκῇ καὶ ἄνευ τινος τέχνης. Περιβάλλοντες τὰς χεῖρας καὶ μέρος τοῦ ἀντιβραχίου, συνεσφιγμένων τῶν πυγμῶν, διὰ στερεῶν βυρσίνων εὐτμήτων ἱμάντων, ἐν εἴδει περιχειρίδος ἣν ἀπεκάλουν *κεστόν*, ἀπεδύοντο εἰς ἀγῶνα οὗτινος αἱ βολαὶ ἦσαν πολλάκις θανατηφόροι.

Ἰδοὺ πῶς ὁ Ὅμηρος περιγράφει τὴν μεταξὺ Εὐρυάλου καὶ Ἐπειοῦ συσταθεῖσαν πυγμαχίαν πρὸς τιμὴν τοῦ Πατρόκλου.

. . . . . αὐτὰρ ἔπειτα
δῶκεν ἱμάντας εὐτμήτους βοὸς ἀγραύλοιο·
τὼ δὲ ζωσαμένω βήτην ἐς μέσσον ἀγῶνα,
ἄντα δ' ἀνασχομένω χερσὶ στιβαρῇσιν ἄμ' ἄμφω
σὺν ῥ' ἔπεσον, σὺν δέ σφι βαρεῖαι χεῖρες ἔμιχθεν.
δεινὸς δὲ χρόμαδος γενύων γένετ', ἔρρεε δ' ἱδρὼς
πάντοθεν ἐκ μελέων· ἐπὶ δ' ὤρνυτο δῖος Ἐπειός,
κόψε δὲ παπτήναντα παρήϊον· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
ἐστήκειν αὐτοῦ γὰρ ὑπήριπε φαίδιμα γυῖα·
ὡς δ' ὅθ' ὑπὸ φρικὸς Βορέω ἀναπάλλεται ἰχθὺς
θίν' ἐν φυκιόεντι, μέλαν δὲ ἑ κῦμα κάλυψεν,
ὡς πληγεὶς ἀνέπαλτ'. αὐτὰρ μεγάθυμος Ἐπειὸς
χερσὶ λαβὼν ὤρθωσε· φίλοι δ' ἀμφέσταν ἑταῖροι,
οἵ μιν ἄγον δι' ἀγῶνος ἐφελκομένοισι πόδεσσιν,
αἷμα παχὺ πτύοντα, κόρη βάλλονθ' ἑτέρωσε».

Ἰλιδ. Ψ. 684—694.

Τοιαῦτα ἦσαν τὰ ἀποτελέσματα τῆς συνήθους πυγμαχίας παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, καθ' ἣν ἅπασαι αἱ προσπάθειαι τοῦ ἀθλητοῦ ἔτεινον εἰς τὸ νὰ κτυπήσῃ τὸν ἀντίπαλον εἰς τὸ πρόσωπον ἐνῷ συγχρόνως ὁ ἴδιος ἐρρίπτετο εἰς τὰ ὀπίσω ἵνα προφυλαχθῇ, ὥστε νὰ τὸν ζαλίσῃ καὶ τὸν καταβάλῃ ἐπιφέρων αὐτῷ συνηθέστατα καὶ τὸ τελευταῖον ἐκεῖνο τὸ διὰ τῶν δύω κεστῶν ἀποτελεσματικὸν κτύπημα δι' οὗ πολλάκις τὸν ἄφινεν ἡμιθανῆ.

Δυστυχῶς ὅμως οἱ ἀγῶνες οὗτοι ἐλάμβανον ἐνίοτε ἀπανθρωπότερον, καὶ ἀγριώτερον χαρακτῆρα, ὡς ἡ μεταξὺ Κρεύγαντος καὶ Δαμοξένους ἐν Νεμέοις πυγμαχία.—Ὁ Κρεύγας, ἔξοχος ἀθλητὴς τῆς ἐποχῆς του κατήγετο ἐξ Ἐπιδάμνου (νῦν Δυρράχιον)· ὁ δὲ Δαμοξένης, ὅστις καὶ παρὰ Λουκιανῷ ἔτι ἐξόχως ἀναφέρεται ἦν Συρακούσιος.

Οἱ δύω οὗτοι εὐρωστότατοι καὶ ἀτρόμητοι ἀθληταὶ ἀγωνισθέντες ἐπὶ πολλὰς ὥρας, ἐπειδὴ προέβλεπον ὅτι ἡ λυσσώδης πάλη ἣν ἤρξαντο παρεξετείνετο μέχρις νυκτὸς ἀπεφάσισαν τέλος ἵνα δώσωσι πέρας εἰς αὐτὴν νὰ μὴ κωλύωσι τοῦ λοιποῦ ὁ εἷς τοῦ ἑτέρου τὰ κτυπήματα, ἀλλὰ καθόσον ὁ εἷς θὰ ἐπιπίπτῃ ὁ ἕτερος ὠφείλει νὰ μένῃ ἀκίνητος καὶ ἀδρανής. Πρῶτος ἐκτύπησεν ὁ Κρεύγας· ἡ πυγμὴ αὐτοῦ κατῆλθεν ὡς ἰσχυρὰ σφύρα κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἀντιπάλου, ἥτις ἀντέστη ἐπίσης ὡς σιδηροῦς ἄκμων δεχόμενος τοιαύτην τινα σφύραν. Ὁ Δαμοξένης, χωρὶς τὸ παράπαν νὰ διαταραχθῇ ἢ ζαλισθῇ ἔνευσεν εἰς τὸν ἀντίπαλον νὰ κρατήσῃ τὴν χεῖρα ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς του, ὅπερ καὶ ἐξετέλεσεν ἐκεῖνος ἀμέσως, τότε δ' ἐξέτεινε τὴν ὑπὸ ἁπλῶν *μειλιχῶν* ἤτοι λεπτῶν ἱμάντων περιβεβλημένην χεῖρα του, δι' ἱμάντων, οἵτινες ἄφινον ἀκάλυπτον τὴν ἄκραν τῶν δακτύλων, ὧν αἱ κορυφαὶ ἐπεστέφοντο ὑπὸ μακρῶν καὶ ὀξέων ἐξεχόντων ἐν εἴδει αἱμοβόρου ὀρνέου ὀνύχων, ἐξέτεινε, λέγω, καὶ ἐνεβύθισεν ὁλόκληρον τὴν χεῖρά του εἰς τὸ ὑπογάστριον τοῦ ἀτυχοῦς Κρεύγαντος καὶ τοῦ ἀπέσπασε τὰ ἐντόσθια ἅτινα διεσκόρπισεν ἐπὶ τῆς κονίστρας.

Οἱ παρευρεθέντες ἀγωνοθέται φρικιάσαντες ἐκ τῆς ἀγανακτήσεως τὸν μὲν Δαμοξένην ἐξώρισαν, διότι ἦτο ῥητῶς ἀπηγορευμένον τὸ νὰ φονεύσῃ τις τὸν ἀντίπαλον ἐν τῇ συμπλοκῇ, τὸ δὲ γέρας ἀπένειμαν εἰς τὸν μακαρίτην Κρεύγαντα, ἀνεγείραντες προσέτι καὶ ἀνδριάντα πρὸς τιμὴν αὐτοῦ!

Ἄλλοι πάλιν τῶν πυκτῶν εἶχον ὅλως διαφόρους ἀρχὰς ὡς πρὸς τὴν ἐξάσκησιν τοῦ ἑαυτῶν ἐπαγγέλματος· ἐπέρευγον δηλ. νὰ ἐπιφέρωσι βαρέα κτυπήματα κατὰ τοῦ ἀντιπάλου, προφυλασσόμενοι ἅμα οἱ ἴδιοι καὶ προσεπάθουν παντὶ σθένει νὰ καταβάλωσιν αὐτὸν εἰ δυνατὸν ἀναιμωτί, ἐξασθενοῦντες καὶ φέροντες τὸν ἀνταγωνιστὴν εἰς ἀνυπομονησίαν, χωρὶς συνάμα νὰ παρέχωσιν ἑαυτοὺς εὐχερῆ λαβὴν πρὸς τὸν ἀντίπαλον. Ἰδίᾳ φημίζεται Μελαγκόμας ὁ παλαιστὴς εἰς τὸ εἶδος τοῦτο τῆς πυγμαχίας. Ὁ Μελαγκόμας οὗτος ἔζη ἐπὶ τοῦ Αὐτοκράτορος Τίτου· τοσοῦτον δ' ἐξόχως τὸν ἠγάπα ὁ Τῖτος καὶ ἐξετίμα ὑπερβαλλόντως τὰ ἀνδρικὰ αὐτοῦ πλεονεκτήματα, ὥστε καὶ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ πλεῖστοι ῥήτορες, μεταξὺ ἄλλων καὶ Δίων ὁ Χρυσόστομος, κατὰ διαταγὴν τοῦ Αὐτοκράτορος ἐξεφώνησαν τὸν ἐπικήδειόν του.

Διηγοῦνται περὶ αὐτοῦ ὅτι ἠδύνατο ὁλοκλήρους ὥρας νὰ μένῃ μὲ τεταμένους τοὺς βραχίονας ἀπέναντι τοῦ ἀντιπάλου ὅστις ματαίως προσεπάθει νὰ τὸν προσβάλῃ ἕως οὗ ὁ ἀνταγωνιστὴς ἀπειρικῶς ἐνικᾶτο ἀπέναντι τῶν δύω ἐκείνων ἀπροσπελάστων σιδηρῶν βραχιόνων. Ἀπίστευτον θέλει θεωρηθῆ ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἡ δύνατο νὰ μένῃ *ἐπὶ δύο ὅλας ἡμέρας* εἰς τὴν ἐπίπονον ταύτην θέσιν ἐν ᾗ πᾶς ἄλλος ἤθελεν ἀπαυδήσει τάχιστα ἀναμφιλέκτως. Διὰ τῆς ἀσκήσεως ταύτης ἔκλειεν, οὕτως εἰπεῖν, πᾶσαν προσπέλασιν κατ' αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἀντιπάλου, ὅστις κεκμηκὼς πλέον ἐκ τῆς ἀκάρπου ταύτης μάχης τῷ παρεχώρει τέλος τὴν νίκην ἣν ἄλλος εὐχαρίστως ἤθελεν ἀγοράσει διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, ἐνῷ ὁ Μελαγκόμας ἐξήρχετο τοῦ ἀγῶνος νικητὴς χωρὶς ν' ἀνταλλάξῃ τὸ ἐλάχιστον κτύπημα ὅπερ ἦτο τὸ ἐξοχώτερον τῆς τέχνης κατ' αὐτόν· ἐνόμιζε δηλ: τὸ εἶδος τοῦτο τῆς νίκης ὡς τὸ εὐγενέστερον καὶ ἐνδοξότερον παντὸς ἄλλου καθ' ὅσον ὤφειλε τὴν νίκην οὐχὶ εἰς τὴν κτηνώδη βίαν, ἀλλ' εἰς τὴν ἡράκλειον ἐπιμονὴν, τὴν ἐνεργητικότητα καὶ τὴν ἰσχὺν τοῦ σώματός του ὅπερ ἐξήσκει διὰ μακρῶν γυμνασμάτων αὐστηρᾶς καὶ ἡρωϊκῆς διαίτης. Ἐθεώρει μετ' οἴκτου τοὺς συναθλητὰς αὐτοῦ οἵτινες κτυπώμενοι βαρέως εἰς τὸ πρόσωπον ἐγκατελίμπανον τὴν κονίστραν ἠκρωτηριασμένοι καὶ παραμορφωμένοι· ἡ μεγίστη αὕτη δαπάνη καὶ ἔκλυσις τῶν δυνάμεων τῷ ἐφαίνετο ἐξ ἐναντίας ἔνδειξις ἀδυναμίας, καθότι σπεύδοντες, ἔλεγε, πρὸς τὴν νίκην ἐδείκνυον ὅτι ἦσαν ἀνίκανοι νὰ ὑποστῶσιν ἐπὶ μακρὸν τοὺς μόχθους τοὺς παρακολουθοῦντας φυσικῶς τοιαύτην τινα πάλην.

Παρεκτὸς τοῦ ἐξόχου τούτου ἀθλητοῦ καὶ ἕτεροι μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων μετεχειρίσθησαν τὴν αὐτὴν μέθοδον. Τοιοῦτος ἀναφέρεται ὁ Γλαῦκος ὅστις διέπρεπεν εἰς πλεῖστα εἴδη γυμνασίων, ὥστε πρὸς τιμὴν αὐτοῦ τῷ ἀνήγειραν οἱ Ἕλληνες καὶ ἀνδριάντα ὃν εἶδε καὶ Παυσανίας ὁ ἱστορικὸς ἐν Ὀλυμπίᾳ, ἔνθα παρίστατο εἰς τὴν στάσιν ἐκείνην ἣν συνήθως ἐλάμβανε καὶ ὁ Μελαγκόμας, ἤτοι τοὺς βραχίονας ἐντεταμένους ἀμυντικῶς καὶ εἰς ἀπόστασιν ὥστε νὰ κωλύῃ τὸν ἀντίπαλον ἀπὸ τοῦ νὰ τὸν βλάψῃ· οὐχ ἧττον ἐχρᾶτο ἐνίοτε καὶ τῆς κοινῆς καὶ ταχυτέρας καὶ εὐκολωτέρας μεθόδου καθ' ἣν ὁ ἕτερος τῶν βραχιόνων ἐχρησίμευεν ὡς ῥόπαλον ὅπερ ἐγκατελίμπανε τότε ἴχνη ἐκπληκτικὰ τῆς καταπτώσεώς του. Γνωστὸν περὶ τοῦ Γλαύκου ὅτι ὡδηγήθη εἰς τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας κατὰ προτροπὴν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὅστις ἰδὼν ποτὲ αὐτὸν νὰ ἐνσφηνώνῃ διὰ τῆς χειρὸς ὡς διὰ σιδηρᾶς σφύρας τὸ ὑννίον τοῦ ἀρότρου προεῖδε τὴν μέλλουσαν αὐτοῦ εἰς τὸ εἶδος τοῦτο δόξαν. Ὅτε κατὰ πρώτην φορὰν ἠγωνίσθη ὁ Γλαῦκος εἰς τὰ Ὀλύμπια διὰ τοῦ κεστοῦ, ὀλίγου δεῖν κατεβάλλετο ὑπὸ τοῦ ἀντιπάλου ἐπιδεξιοτέρου ὄντος, ὅτε αἴφνης τῷ ἐφώνησεν ὁ πατὴρ «κτύπα, τέκνον, κτύπα ὅπως καὶ εἰς τὸ ἄροτρον». οἱ λόγοι οὗτοι ἐνεψύχωσαν ἀμέσως τὸν εὐπειθῆ υἱὸν ὅστις διπλασιάσας τὸν ζῆλόν του ἐνίκησεν ἐπὶ τέλους τὸν ἀνταγωνιστήν.

Καὶ τὰ παιδία αὐτὰ μετεχειρίζοντο πολλάκις τὴν ὑπὸ τοῦ Γλαύκου καὶ Μελαγκόμα ἐπινοηθεῖσαν μέθοδον τὸ νὰ ἐξασθενῶσιν οἷον καὶ καταβάλλωσιν ἀναιμωτὶ τοὺς ἀνταγωνιστάς· μεταξὺ ἄλλων ἀναφέρεται νεανίας τις Ἠλεῖος Ἱππόμαχος καλούμενος, ὅστις κατὰ τοὺς παιδικοὺς αὐτοῦ ἀγῶνας κατέβαλε τρεῖς ἀλληλοδιαδόχως ἀνταγωνιστὰς χωρὶς οὐδὲ σταγόνα αἵματος νὰ χύσῃ οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην πληγὴν νὰ λάβῃ· τῇ ἀληθείᾳ δὲν ἦτο μικρὸς θρίαμβος τὸ νὰ ἐξέλθῃ τις σῶος καὶ ἀβλαβὴς τοιαύτης τινος πάλης! Ἀλλὰ τοῦτο ἦτο ἔντιμος καὶ εὐτυχὴς ἐξαίρεσις, καθότι οἱ πλεῖστοι δυστυχῶς ἀπεσύροντο πάντοτε σχεδὸν τῆς παλαίστρας αἱμόφυρτοι, φρικωδῶς παραμορφωμένοι καὶ ἐνίοτε μάλιστα διὰ βίου ἀνάπηροι.

Ἡ οἰκτρὰ κατάστασις τῶν ἀτυχῶν τούτων πυκτῶν ἤθελε συγκινήσει λιθίνας ὄντως καρδίας, καὶ ἐν τούτοις οἱ καλαισθητικοὶ ποιηταὶ τοῦ εὐτυχοῦς καιροῦ ἐκείνου καὶ ἰδίᾳ οἱ Σατυρικοὶ δὲν συνεκινοῦντο τὸ παράπαν· ἀπ' ἐναντίας φαίνεται ὅτι ἠρέσκοντο καθόσον ἡ Ἑλληνικὴ Ἀνθολογία βρίθει ἐπιγραμμάτων τοιούτου

εἴδους ἐν οἷς δὲν οἰκτείρεται τοσοῦτον ἡ κατάστασις τῶν ἡττωμένων ὅσῳ ἐκθειάζεται ἐν μέρει σκωπτικῶς καὶ καταδείκνυται ἡ ἔξοχος ῥωμαλεότης καὶ δύναμις ἣν ἀνέπτυσσον οἱ νικηταὶ κατὰ τὰς τρομερὰς ταύτας συμπλοκὰς ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐξήρχοντο πάντοτε σχεδὸν ἐλεεινῶς ἠκρωτηριασμένοι.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ).

Κ. Ι. Λ.

ΑΝΘΩΝ.

—

Ὁποία ἡ γενεὰ τῶν φύλλων, τοιαύτη καὶ ἡ τῶν ἀνδρῶν. Ἄλλα μὲν φύλλα ὁ ἄνεμος σκορπίζει ἐπὶ τῆς γῆς, ἄλλα δὲ φύονται ἐπὶ τῶν θαλερῶν δένδρων· καὶ τότε τὸ ἔαρ ἐπέρχεται. Παρομοίως καὶ αἱ τῶν ἀνδρῶν γενεαί, ἄλλαι μὲν φύονται, ἄλλαι δὲ ἐκλείπουσι.

ΟΜΗΡΟΣ.

Οὐχ' οἱ πελώριοι, οὐδ' οἱ εὐρύνωτοι ἄνδρες εἰσὶν οἱ ἰσχυρότεροι, ἀλλ' οἱ ἐχέφρονες ἐπικρατοῦσι πανταχοῦ. Διότι καὶ ὁ βοῦς ἔχει μὲν εὐρέα νῶτα, μικρὰ ὅμως μάστιξ ὁδηγεῖ αὐτὸν ὅπου βούλεται.

ΣΟΦΟΚΛΗΣ

Τὸν ἀέρα τις
καὶ μόνον ἀναπνέων τοῦ οἰκήματος
τῶν δυναστῶν μολύνεται, ἀφ' οὗ προτοῦ
τὴν κλίμακ' ἀναβαίνων εἰς ἑκάστην
τῶν βαθμίδων ἀνὰ μίαν πάσας ἐκδυθῇ
τὰς ἀνθρωπίνους ἀρετάς.

Δ. Ν. ΒΕΡΝΑΡΔΑΚΗΣ.

Ἐν καὶ μόνον ψεῦδος ἀρκεῖ, ὅπως καταστρέψῃ διὰ παντὸς τὴν πίστιν ἐκείνην, ἥτις εἴς τινας καρδίας εἶναι ἡ βάσις τοῦ ἔρωτος.

Balzac.

Ὑπάρχουσι στιγμαὶ καθ' ἃς ἡ φύσις φαίνεται ἀπεχθής.

* * *

Τὰ Ἠλύσια πεδία, πλήρη ἡλίου καὶ πλήθους, δὲν ἦσαν εἰμὴ φῶς καὶ κονιορτὸς, δύο πράγματα ἐξ ὧν ἡ δόξα σύγκειται.

* * *

Ὁ ἔρως εἶναι ὁ τῶν ἀγγέλων πρὸς τοὺς ἀστέρας χαιρετισμός.

U. Hugo.

Οἱ πενέστεροι εἰσὶ πολλάκις οἱ μᾶλλον γενναιόδωροι. Ἐνίοτε δὲ δείκνυνται τοιοῦτοι ὅπως ἀποκρύψωσι τὴν πενίαν των.

* * *

Ἡ ἐλαχίστη χαρὰ εἶναι μεγάλη ἡδονὴ δι' ἐκείνους, οἵτινες ζῶσι πάντοτε ἐν τῇ δυστυχίᾳ.

Paul de Kock.

Ὁ νοῦς μὲ πόθους κι' ὄνειρα τὰ χρόνια μας [στολίζει
θολόνεται σὰν οὐρανὸς
καὶ μέν' ἡ μνήμη σὰν φανὸς,
ποῦ ἐρημιὰ φωτίζει.

Σ. ΚΑΡΥΔΗΣ.

Ὅταν εὑρισκώμεθα εἰς τὴν ἀκμὴν τῶν ἐσχάτων ἡδονῶν, ἐν κέντρον, οὕτως εἰπεῖν, μᾶς διεγείρει ἐκ τοῦ ὕπνου, ἵνα μᾶς συμβουλεύσῃ τρόπον τινὰ νὰ ἐπωφεληθῶμεν τῆς ἀκαριαίας ἐκείνης στιγμῆς. Ἐν ὥρᾳ τῶν ὑπερβολικῶν θλίψεων, τοὐναντίον, ἀγνοῶ ὁποῖον βάρος ἐπικάθηται τῶν βλεφάρων μας καὶ μᾶς φέρει τὸν ὕπνον.

* * *

Εὐτυχεῖς οἱ μὴ ἰδόντες ποσῶς τὸν καπνὸν τῶν ἑορτῶν τοῦ ξένου, καὶ οἱ παρευρεθέντες μόνον εἰς τὰς πανηγύρεις τῶν πατέρων αὐτῶν!

Chateaubriand.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ.

—

Σωματικαὶ ἐλλείψεις ἐπισήμων τινων προσώπων.

—

Ὁ ἀνώνυμος συγγραφεὺς τῶν Nugae Venales (1663) βιβλίου ἀνατυπωθέντος πολλάκις, μεταξὺ πολυαρίθμων ἀστείων ζητημάτων, τίθησι καὶ τὸ ἑξῆς. «*Ὁποία ἡ ὡραιοτέρα ῥίς*; — «Ἡ μεγάλη, ἀπαντᾷ. Παρατηρήσατε πρὸς βε»βαίωσιν τὰς εἰκόνας τῶν ῥωμαίων αὐτοκρα»τόρων. Ἡ ῥὶς τοῦ Νουμᾶ ἦτο ἡμίσεως ποδὸς, »ἐξ οὗ ἔλαβε καὶ τὴν ἐπίκλησιν Πομπίλιος. »Κατὰ τὸν Πλούταρχον ὁ Λυκοῦργος καὶ ὁ »Σόλων (!) εἶχον τὸ αὐτὸ πλεονέκτημα, ὡς »καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς Ἰταλίας, ἐξαιρέσει »τοῦ Ταρκυνίου τοῦ ὑπερηφάνου, τοῦ καὶ ἐκ»θρονισθέντος. Ἡ ὑπερμεγέθης ῥὶς εἶναι ση»μεῖον σοφίας, ἀπόδειξις ὁ Ὅμηρος, οὗτινος ἡ »ῥὶς ἦν ἑπτὰ δακτύλων. Ὑπάρχει δὲ καὶ παρ»οιμία, ὅτι οἱ φρόνιμοι ἀπὸ μακρὰν ὀσφραί»νονται, οἱ δὲ ἀνόητοι ποσῶς. (Coupée, Loi»rées Atteraires Τόμ. VII, 6. 116.

« Οἱ μακρόρρινες, λέγει ὁ Βινιὲλ-Μαρβίλ, »τιμῶνται παρ' ἅπαντι τῷ κόσμῳ, ἐξαιρέσει »τῆς Κίνας καὶ Ταρταρίας. Οἱ σιμοὶ ἀπαρέ»σκουσι καὶ θεωροῦνται κακοὶ οἰωνοί. Ὁ σταυ»λάρχης Α. Μομμονρανσὺ ἦν σιμὸς, καὶ ἐν τῇ »Αὐλῇ προσηγορεύετο, *ὁ σιμὸς Δὲ Μομμορανσύ*. »Ὁ δοὺξ Γκὶζ, υἱὸς τοῦ ἐν Βλοὰ φονευθέντος, »ἦν ἐπίσης σιμός· ἐγνώρισα δὲ νέον τινὰ εὐ»γενῆ ὅστις ἐξ ἰδιαιτέρας συμπαθείας πρὸς »τοὺς οἴκους τοῦ Μομμορανσὺ καὶ Γκὶζ ὁρμώ»μενος, ἐφαίνετο ἀπαρηγόρητος, ὅτι οἱ δύο οὗ»τοι ἐπιφανεῖς οἶκοι εἶχον δύο σιμοὺς, ὡσεὶ »τοῦτο ἐμείου τὴν λαμπρότητά των.

Ἀφοῦ λοιπὸν αἱ μακραὶ ῥῖνες εἰσὶν αἱ καλλίτεραι, ἀναμφισβήτητον, ὅτι αἱ τῶν Τίτων Λιβίου, Ὀβιδίου, Ἀγγέλου Πολιανοῦ, Καρόλου Βορρομαὶ, καὶ Λεόνη ἐξ Ἀγγῶνος (α) προεδρεύουσι τῆς κατὰ τὸν 16ον αἰῶνα Ἀκαδημίας τῆς Ἀρετῆς (della Virtu). Αἱ δὲ ῥῖνες τοῦ Καμπὲν καὶ τοῦ Ἄγγλου συγγραφέως Κὲττ πολλῶν τὴν ζηλοτυπίαν βεβαίως θὰ διήγειρον· οὐχὶ ὅμως καὶ ἡ τοῦ Βερῶδ Β'. βασιλικοῦ πρίγγιπος τοῦ Ὠβὲρν προσαγορευθέντος *κουτσομύτου*, οὔτε ἡ τοῦ Γουλιέλμου τοῦ Ὀράνζ τοῦ *σιμορρίνου* τοῦ τοσοῦτον ὑμνηθέντος ἐν τοῖς μυθιστορήμασι τῶν ἱπποτῶν.

Ὁ Φραγκίσκος δοὺξ τοῦ Ἀλενσὸν ἀδελφὸς Ἑνρίκου τοῦ Γ'. τοσοῦτον ἐβλάβη ὑπὸ εὐφλογίας τὸ πρόσωπον, ὥστε ἡ ῥὶς αὐτοῦ ἐδιχάσθη. Μετὰ τὴν δολίαν δὲ καὶ ἄνευ ἀποτελέσματος ἐν ἔτι 1583 ἐπιχείρησιν αὐτοῦ, πρὸς κυρίευσιν ὑπὲρ τῶν συμμάχων του Φλαμανδῶν τῆς Ἀνβέρσης, ἐπιχείρησιν γνωστὴν ὑπὸ τὸ ὄνομα *μαρία τῆς Ἀνβέρσης*, ἐδημοσίευσαν ἐπ' αὐτοῦ τοὺς ἑξῆς στίχους, ἀναφερομένους ὑπὸ τοῦ Ἐτοάλ.

Φλαμανδοί! μὴν ἀπορῆτε ἂν βλέπετε τὸν Φραγκί- [σκον μὲ δύο ῥίνας

Ἐπειδὴ κατὰ φυσικὸν καὶ δίκαιον λόγον ἡ διπροσωπία μὲ δύο ῥίνας δέον νὰ κοσμῆται.

Ἡ ῥὶς τοῦ Κυράνου Βερζεράκ ἔσχε τοιαύτας διαστάσεις, ὥστε ὁ κύριός της ἠναγκάζετο ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν νὰ δράττῃ τὸ ξῖφος, ὅπως τιμωρῇ τοὺς ἀδιακρίτους, οἵτινες ἐτόλμων ἐπὶ πολὺ νὰ τὴν ἐπιθεωρῶσι.

Οἱ ἀναγνῶσται οἱ βουλόμενοι νὰ γνωρίσωσι τὸ σχῆμα τῆς ῥινὸς τῶν διαφόρων καλλιτεχνῶν, ἃς συμβουλευθῶσι τοὺς «Βίους τῶν Ζωγράφων» (vite di Pittori Rome 1732). Ὁ συγγραφεὺς αὐτῶν Πάσκολι ἔδωκεν ὡς πρὸς τοῦτο τὰς ἀκριβεστέρας πληροφορίας.

Ἡ Κυρία Ζενλὶς, πεπροικισμένη μὲ ῥῖνα ὅλως διάφορον τῆς τῶν προειρημένων, τὴν ἐθεώρει ὡς ῥῖνα πρωτότυπον, ὡς ἐξάγεται ἔκ τινων χωρίων τῶν Ἀπομνημονευμάτων της. Ἔν τινι νομισματοσήμῳ πρὸς τιμήν της ἐκτυπωθέντι ὁ χαράκτης ἐσχεδίασεν αὐτὴν γρυπήν.

«Αὕτη λοιπὸν, ἀνέκραξεν, εἶναι ἡ μικρὰ ἐκείνη ἀνατείνουσα ῥίς; . . . . Αὐτὴν τὴν ῥῖνα ὕμνησαν καὶ ποιηταὶ καὶ πεζογράφοι . . . ἠτο λεπτοκαμωμένη καὶ τῇ ἀληθείᾳ, ἡ ὡραιοτέρα τοῦ κόσμου . . . τὸ ἀκρορρίνιον εἶχεν . . . . . αὐτὰ τὰ πλευρία, ἅτινα οἱ ζωγράφοι ἀποκαλοῦσι κλίσεις τῆς ἐπιφανείας.»

Μετὰ ταῦτα ἡ κυρία αὕτη ἔγραψε τὴν ἱστορίαν τῆς παρακμῆς τῆς ῥινός της.

Ὁ Βινιὲλ-Μερβὶλ ἔγραψεν ἰδέας τινας πρωτοτύπους ὡς πρὸς τὴν μορφὴν τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου.

«Ἐλλόγως θαυμάζει τις, λέγει, ὅτι δὲν εὑρίσκονται μεταξὺ πάντων τῶν ἀνθρώπων οὐδὲ δύο ἐντελῶς ὁμοιάζοντες, ἀλλ' ὅ,τι ἀξιοθαυμαστότερον, ἐφ' οὗ οὐδεὶς ἐπέστησε τὴν προσοχήν του, εἶναι τὸ ἑξῆς, ὅτι ἕκαστον πρόσωπον ἔχει κατὰ φύσιν διάφορον σχηματισμὸν, ὅσον δὲ δυσειδὲς καὶ ἂν φαίνηται δὲν δύναταί τις νὰ ἐπιφέρῃ οὐδεμίαν μεταβολὴν, ὅπως τὸ παραστήσῃ ὡραιότερον, χωρὶς νὰ διατρέχῃ τὸν κίνδυνον νὰ τὸ καταστήσῃ δυσειδέστερον· διότι καὶ ἐν τῇ δυσμορφίᾳ ἡ φύσις ἐφύλαξε συμμετρίαν τοσοῦτον ἀκριβῆ, ὥστε οὐδεμίαν ἐπιδέχεται μεταβολήν. Παραδείγματος χάριν, ἐάν τις ἠξίου νὰ μεταβάλῃ σιμὸν εἰς μακρόῥῖνα, ἡ μακρὰ ῥὶς δὲν ἤθελεν εἶσθαι εἰς ἁρμονίαν πρὸς τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ προσώπου, ἅτινα ποῦ μὲν κυρτούμενα ποῦ δὲ κοιλούμενα ἀπαιτοῦσι ῥῖνα ἀνάλογον. Οὕτως, κατὰ τελειοτάτους τινας κανόνας, ὁ σιμὸς πρέπει νὰ ἦναι σιμὸς, διότι ἂν ἡ ῥὶς αὐτοῦ ἦτο γρυπὴ, ἤθελεν εἶσθαι τέρας. Προβαίνω περαιτέρω, λέγων, ὅτι ἐνίοτε εἶναι τόσον ἀναγκαῖον νὰ μὴ ἔχῃ ἄνθρωπός τις ῥῖνα, ὅσον εἶναι ἀναγκαῖον ἐν τοῖς κίοσι τοῦ τοσκανικοῦ ῥυθμοῦ, ἐπὶ παραδείγματος, τὰ κιονόκρανα νὰ μὴ ἔχωσιν ἕλικας. Ὁ ἕλιξ εἶναι ὡραῖον κόσμημα ἐν τῷ Ἰωνικῷ καὶ Κορινθιακῷ ῥυθμῷ, ἀλλ' ἐν τῷ τοσκανικῷ ἤθελεν εἶσθαί τι ἄρυθμον καὶ δυσειδές.

(α) Ὁ Ἀννίβας Κάρω συνέθετο ἐπὶ τῆς ὑπερμεγέθους ῥινὸς τοῦ Λεόνη διατριβὴν ὑπὸ τὸν τίτλον Piceria di nasi,

Μικρὰ ῥίς, μικροὶ ὀφθαλμοί, μέγα δὲ στόμα, ἅτινα συνήθως μᾶς δυσαρεστοῦσι, ἀνήκουσιν εἰς εἶδος καλλονῆς, οὐχὶ τῆς ἡμετέρας καλαισθησίας, οὐχ ἧττον δὲν εἶναι καταδικαστέον, διότι ὄντως παρουσιάζεται ὡς εἶδός τι ἰδίους ἔχον κανόνας μὴ ἐπιδεκτικοὺς μεταβολῆς τινος.

Οἱ κανόνες δ' οὗτοι εἰσὶ τοσοῦτον σταθεροί, ὥστε μόνον διὰ τῆς ἀκριβοῦς αὐτῶν γνώσεως οἱ ἐπιτήδειοι ζωγράφοι δύνανται τὰς εἰκόνας αὐτῶν νὰ εἰκονίσωσι πανομοίας τῇ φύσει. Τοῦτο δὲ ἡνόει ὁ ἀπαράμιλλος Ναντὲλ (Nanteuil) καϋχώμενος ὅτι ἐπετύγχανε πάντοτε τὴν ὁμοιότητα, καὶ ὅτι εἶχε πρὸς τοῦτο κανόνας ἀσφαλεῖς. Ἤκουσά ποτε αὐτὸν λέγοντα, ὅτι ὑπάρχουσι χαρακτῆρες τινες ἐν τῷ προσώπῳ, οὓς ἀκριβέστατα πρέπει νὰ παρατηρῇ τις, διότι χρησιμεύουσιν ὡς μέτρον τοῖς λοιποῖς, καὶ ὅταν ἀκριβέστατα οὗτοι εἰκονισθῶσιν, ἡ ὁμοιότης ἐπετεύχθη. Ἠρώτησα αὐτὸν ἡμέραν τινα ἂν δύναται νὰ ζωγραφήσῃ πρόσωπον ἀπόν, ἐκ μόνης περιγραφῆς. — Ναί. μοὶ ἀπεκρίθη, ἀρκεῖ νὰ »εἶσθε ἱκανὸς ν' ἀπαντήσητε κατ' ἀκρίβειαν εἰς »ὅ,τι ἤθελον σᾶς ἐρωτήσει, ὅπερ καὶ ἀποτελεῖ »ὅλον τὸ μυστήριον τῆς τέχνης μου.»

(Ἕπεται συνέχεια).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

—

— Κατήχησις ἢ ἠθικοθρησκευτικὴ διδασκαλία πρὸς χρῆσιν τῶν Ἑλλήνων Ἰσραηλιτῶν νεανιῶν ἐπιδοκιμασίᾳ τοῦ ἐν Κερκύρᾳ ἀρχιραββίνου· ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ μεταφρασθεῖσα ὑπὸ Ι. Ναχαμούλη. Κερκύρᾳ, τύποις τοῦ μεταφραστοῦ· 1870 16ᵒᵛ σελ. 50.

Ἐν ᾗ ἐποχῇ τοσαῦται κατὰ τῆς ταλαίνης Ἑλλάδος ἐκσφενδονίζονται ὕβρεις ἀπὸ μέρους τῶν φανατικῶν διωκτῶν της καὶ μονονουχὶ ζητεῖται ἐπὶ πίνακος ἡ κεφαλὴ αὐτῆς, παρήγορον ἀληθῶς εἶναι νὰ δεικνύῃ τις ὅ,τι — ἔστω καὶ ἐλάχιστον — δύναται νὰ θέσῃ αὐτὴν εἰς τάξιν ἀνωτέραν πολλῶν ἐκ τῶν ὑβριζόντων, οἵτινες ἐν ὑπερμεσοῦντι δεκάτῳ ἐννάτῳ αἰῶνι λυσσωδῶς καταφέρονται κατὰ τῶν ὁμοεθνῶν καὶ συμπολιτῶν αὐτῶν Ἰσραηλιτῶν. Παρ' ἡμῖν εὐτυχῶς δὲν συμβαίνει τοιοῦτό τι. Χθὲς ἔτι ἡ Κέρκυρα παρεῖχεν ἡμῖν τὴν εὐχάριστον ἡδονὴν τῆς ἐκλογῆς τριῶν Ἰσραηλιτῶν, τοῦ μὲν πρώτου παρέδρου, τῶν δὲ δημοτικῶν συμβούλων τοῦ δήμου αὐτῆς. Ἴσως τινὲς ἐταράχθησαν ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ ταύτῃ, ἀλλ' ὅτι δικαία ἐγένετο ἀρκεῖ νὰ ὑποδείξωμεν ὅτι ὁ ἕτερος τῶν συμβούλων Κύριος Ἰωσὴφ Ναχαμούλης εἶναι ὁ συντάξας καὶ ἐκδοὺς ἐν τῇ τυπογραφίᾳ αὐτοῦ τὸ ἀνωτέρω βιβλιάριον. Ἐάν τις ἀναλογισθῇ ὅτι ἐν Κερκύρᾳ πρὸ ὀλίγων ἔτι ἐτῶν οἱ Ἕλληνες κάτοικοι αὐτῆς συνέγραφον ἐν Ἰταλικῇ γλώσσῃ δὲν εἶναι δι' ἡμᾶς παρήγορον νὰ βλέπωμεν βιβλίον προωρισμένον διὰ τὴν θρησκευτικὴν κατήχησιν τῶν Ἰσραηλιτῶν παίδων γεγραμμένον ὑπὸ Ἰσραηλίτου ἐν τῇ ἡμετέρᾳ γλώσσῃ; δὲν ἐγείρουσιν ἀληθῆ ἐνθουσιασμὸν αἱ ἑξῆς λέξεις τοῦ ἀξιοτίμου ἀρχιραββίνου Τεδέσκη συνιστῶντος τὸ βιβλίον «ἐν τῇ ἡμετέρᾳ κοινωνικῇ καταστάσει ἀπαιτεῖται ἵνα οἱ ἡμέτεροι νεανίαι οἰκειοποιηθῶσι μετὰ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, μεταχειριζόμενοι αὐτὴν πρὸ πάντων ἐν τοῖς διδασκαλικοῖς ἀντικειμένοις.»

Ἡ ἐλευθερία μόνη κατορθοῖ τοιαῦτα θαυμάσια καὶ ἀπὸ τῆς ἐνδόξου ἡμέρας τῆς ἑνώσεως τῆς Ἑπτανήσου μετὰ τῆς Ἑλλάδος βλέπομεν τοὺς συμπολίτας ἡμῶν Ἰσραηλίτας κτησαμένους τὰ πολιτικὰ αὐτῶν δικαιώματα νὰ πάλλωσι διὰ τὴν Ἑλλάδα οὐχ ἧττον τῶν τὸ χριστιανικὸν θρήσκευμα πρεσβευόντων συμπολιτῶν αὐτῶν καὶ ἀπόδειξις ἔστω ὁ Κύριος Ναχαμούλης, ὅστις ἐν τῷ τρίτῳ μαθήματι τοῦ β'. τμήματος τοῦ ῥηθέντος βιβλιαρίου προκειμένου περὶ τῶν καθηκόντων πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὸν βασιλέα, ἰδοὺ τίνας λέξεις ἐνθέτει εἰς τὸ στόμα τοῦ ἐρωτωμένου παιδός. «Πατρίς ἐστιν ὁ τόπος ὅπου ὁ ἄνθρωπος ἐγεννήθη καὶ ἀνετράφη καὶ ἔνθα ζῇ ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν νόμων οἵτινες ἀσφαλίζουσιν εἰς ἅπαντας τοὺς πολίτας τὴν εἰρηνικὴν κατοχὴν τῆς ἰδιοκτησίας των, τὴν ἀπόλαυσιν τῶν δικαιωμάτων, τῶν προϊόντων τῆς ἐργασίας καὶ τῆς βιομηχανίας αὐτῶν.» Εἰς τὴν ἐρώτησιν δὲ ποία ἡ πατρίς σου, τί ἐντίθεται εἰς τὸ στόμα τοῦ Ἰσραηλίτου παιδὸς τοῦ ἀπογόνου τοῦ Ἰούδα καὶ Ἰακώβ: ἡ Ἑλλάς. Τοῦτο ἀρκεῖ· ὁ παῖς δὲν εἶναι πλέον Ἰουδαῖος, εἶναι Ἕλλην· τί σημαίνει ἂν ἡ βίβλος καὶ ὄχι τὸ εὐαγγέλιον εἶναι ἡ βάσις τῆς θρησκείας του; — Καὶ παρακατιὼν ἀκούσατε μεθ' ὁπίας ὑπερηφανείας καὶ στοργῆς διηγεῖται ὁ Ἰσραηλίτης παῖς τὰ πρὸς τὴν Ἑλλάδα καθήκοντα αὐτοῦ. «Κατὰ κοινωνικήν τε καὶ θρησκευτικὴν ἐντολὴν ὀφείλομεν πλήρη ὑποταγὴν καὶ ὑπακοὴν εἰς τοὺς νόμους τοῦ κράτους, συμμεριζόμενοι τῶν βαρῶν ὡς συμμεριζόμεθα τῶν δικαιωμάτων, νὰ ὑπηρετῶμεν καὶ ἀγαπῶμεν τὴν Ἑλλάδα, νὰ τὴν ὑπερασπίζωμεν, καὶ διὰ τὴν εὐημερίαν αὐτῆς νὰ θυσιάσωμεν τὰ ἀγαθά μας καὶ αὐτὴν τὴν ὕπαρξιν ἡμῶν. Ἰδοὺ δὲ πῶς διαγράφονται τὰ πρὸς τὸν Βασιλέα καθήκοντα. «Ὀφείλομεν αὐτῷ πίστιν, σέβας, ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσιν· προσέτι δὲ ὀφείλομεν νὰ ἀπευθύνωμεν εἰς τὸν Ὕψιστον τὰς δεήσεις ἡμῶν διὰ τὴν διατήρησιν τῆς ζωῆς αὐτοῦ, διὰ τὴν εὐημερίαν τῆς Βασιλικῆς οἰκογενείας, ὡς καὶ διὰ τὴν εὐημερίαν τοῦ κράτους.»

Ἴσως ἀδιάφορος ὀφθαλμὸς δὲν ἀποδώσῃ ἀρκετὴν ἀξίαν εἰς τὸ ἄνω βιβλίον, ἡμεῖς ὅμως τὸ θεωροῦμεν ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις πολύτιμον καὶ ἐπὶ τούτῳ ἀνεγράψαμεν ἐνταῦθα τὰς δύο ταύτας λέξεις. Μ.

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΣ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ

Ὑπὸ τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου «ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ»

(Τόμος Α'. Φυλλάδιον Α'.—Σελ. 1—64. Ἐν Ἀθήναις, 1870.)

—

Ἡ κατὰ τὸν παρελθόντα Ἰανουάριον ἐκλεχθεῖσα παρὰ τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου Παρνασσοῦ πενταμελὴς ἐπιτροπὴ πρὸς συλλογὴν καὶ δημοσίευσιν τῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἠθῶν, ἐθίμων, δημωδῶν ᾀσμάτων, μύθων, παραμυθίων, παροιμιῶν καὶ αἰνιγμάτων ἐξέδοτο τὸ πρῶτον τεῦχος τῆς εἰρημένης συλλογῆς, περιέχον ἕνδεκα δημώδη παραμύθια μετὰ σχολίων καὶ ὑποσημειώσεων.

Τὸ ἔργον ὃ ἀνέλαβεν ὁ Φιλολογικὸς Σύλλογος Παρνασσὸς εἶναι ἔργον ἄξιον παντὸς ἐπαίνου. Εἶναι ἡ ἐκ τῆς λήθης τῶν αἰώνων διάσωσις τῶν ἀναμνήσεων καὶ τῶν παραδόσεων τοῦ πολυτλήμονος Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Ὅτε ὁ ἐπαχθὴς τῆς δουλείας ζυγὸς ἐβάρυνε τὸν τράχηλον τοῦ Ἕλληνος, ὅτε τὸ ξῖφος τῶν κατακτητῶν ἤρδευε μὲ αἷμα τὰς εὐανθεῖς τῆς Ἑλλάδος χώρας, καὶ ἡ μεμολυσμένη τοῦ ξενισμοῦ πνοὴ ἠπείλει νὰ μαράνῃ πᾶν ἀγνὸν τῆς πατρίδος μας ἄνθος, δύο τινὰ διέσωσαν ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἐκείνου, ἡ θρησκεία καὶ ἡ γλῶσσα.

Φεύγοντες τὴν λεηλασίαν καὶ τὸν σίδηρον, προτιμῶντες τὴν ἔντιμον πενίαν τῆς αἰσχρᾶς δουλείας, οἱ πατέρες ἡμῶν ἀνήρχοντο τὰ ἀπόκρημνα ὄρη καὶ ἐκεῖ ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῆς ζωογόνου αὔρας καὶ τῶν ἀρχαίων ἀναμνήσεων ἔμελπον τὸ ᾆσμα τῆς ἐλευθερίας. Ἐγκαταλιμπάνοντες τοὺς βεβηλωθέντας ναοὺς των, οἱ λειτουργοὶ τοῦ Ὑψίστου κατέφευγον πολλάκις εἰς ὑπογείους τρώγλας καὶ ἐκεῖ ὑπὸ τὸ φέγγος ἀσθενοῦς λυχνίας ἐνεστάλαζον εἰς τὰς ταλαιπωρημένας ψυχὰς τὸ βάλσαμον τῆς παραμυθίας τῆς ἱερᾶς ἡμῶν θρησκείας.

Φράττουσαι τὰ ὦτα εἰς τὰς σατανικὰς καὶ ψυχοφθόρους τῶν ἀλλοφύλων εἰσηγήσεις, αἱ γυναῖκες συνοιθρίζοντο περὶ τὴν ἑλατίνην τῆς καλύβης πυρὰν καὶ ἐκεῖ ἠκροῶντο τῶν ἀφελῶν τῆς γραίας μάμης διηγήσεων σχετιζομένων πλειστάκις μὲ τὴν τύχην καὶ τὰ παθήματα αὐτοῦ τοῦ λαοῦ τῆς Ἑλλάδος.

Τὰ δημώδη ᾄσματα καὶ διηγήματα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ εἰσιν ἱερὰ κειμήλια ἅπερ αἱ ἐπερχόμεναι γενεαὶ μετ' εὐλαβείας ὀφείλουσι νὰ μεταβιβάζωσιν ἀλλήλαις. Ἀρχὴν σχόντα τὴν δούλωσιν τῆς πατρίδος καὶ τέλος τὴν ἀνάστασιν αὐτῆς, εἰσὶ τὰ τροπάρια τῆς ἑβδομάδος τῶν παθῶν τοῦ ἔθνους μας.

Ὅθεν συγχαίροντες ἀπὸ καρδίας τὸν Φιλολογικὸν Σύλλογον Παρνασσὸν δι' ὅπερ ἀνέλαβεν ἐθνικὸν ἔργον, παροτρύνομεν τοὺς ἀπανταχοῦ ὁμογενεῖς νὰ προσενέγκωσι τῷ συλλόγῳ τὴν συνδρομήν των πέμποντες αὐτῷ πρὸς δημοσίευσιν ὅ,τι δύναται καὶ γινώσκει ἕκαστος περὶ τῶν παρ' ἡμῶν ἐθίμων, δημωδῶν ᾀσμάτων, μύθων, παραμυθίων, παροιμιῶν αἰνιγμάτων κτλ. καθόσον ἡ τοιαύτης ὕλης συγκομιδὴ εἶναι ἔργον τῶν πολλῶν· πρὸς δὲ συνιστῶμεν τοῖς πᾶσι τὴν ἀπόκτησιν τῶν περιοδικῶς ἐκδιδομένων τευχῶν ἀντὶ τοῦ εὐτελοῦς καὶ ἀσημάντου ποσοῦ τῆς μιᾶς δραχμῆς.

Ι. Χ. Κ.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ.

—

Κύριός τις λίαν ὀξύθυμος εἶχεν ὑπηρέτην, ὅστις γνωρίζων τὸν χαρακτῆρα τοῦ αὐθέντου του ἠναγκάζετο νὰ ὑπομένῃ πολλὰς βασάνους.

Ἀπαντήσας δὲ αὐτὸν φίλος τις, ἠρώτησε πῶς ὑπομένει τοιοῦτον Κύριον. «Ἐξαίρετα ἀπήντησεν ὁ ὑπηρέτης, εἰς ἡμᾶς ὑπάρχει ἰσονομία, ὁ κύριός μου καὶ ἐγὼ πρὶν ἔτι ξημερώσει ῥαβδίζωμεν ὁ εἷς τοῦ ἄλλου τὰ ἐνδύματα, ἡ μόνη ὅμως διαφορὰ εἶναι ὅτι αὐτὸς μὲν ῥαβδίζει τὰ ἐνδύματά μου ἐπὶ τῆς ῥάχεώς μου, ἐγὼ δὲ τὰ ἰδικά του εἰς τὸν ἀέρα».

* *
*

Τυπογράφος τις προσκληθεὶς εἴς τι συμπόσιον ὅπως ἐκφωνήσῃ λόγον κατὰ τὴν ὥραν τῶν προπόσεων. «Εὐχαριστῶ, κύριοι εἶπε, διὰ τὴν τιμὴν ἣν μοὶ κάμνητε· πλὴν λόγον δὲν εἶμαι ἱκανὸς νὰ ἐκφωνήσω, δύναμαι ὅμως νὰ σᾶς τυπώσω ὅσους θέλετε».

* *
*

Γάσκων τις διέδωκεν εἰς τὸν κόσμον, δι' ἴδιόν του συμφέρον, ὅτι ἀπέθανε· μετά τινας ἡμέρας τὸν ἀπαντᾷ εἷς τῶν φίλων του ὅστις ἐξεπλάγη ἰδὼν αὐτὸν εἰσέτι ζῶντα· «Σιώπα, τῷ ἀπήντησεν ὁ Γάσκων, σὲ λέγω ἐν ἐχεμυθίᾳ ὅτι ἀπέθανον, ἀλλ' ἐπειδὴ *δὲν τὸν ἔχω* ἐσηκώθην καὶ περιφέρομαι διὰ νά ἀποφύγω τὰ ἔξοδα τοῦ ἐνταφιασμοῦ.»

* *
*

Ἱεροκήρυξ κηρύττων τὸ Εὐαγγέλιον τῆς *Σαμαρείτιδος*, ἐτελείωσε τὴν διδαχήν του διὰ τῶν ἑξῆς λέξεων. «Μὴ ἐκπλήττεσθε, ἀδελφοί μου, διότι τὸ σημερινὸν Εὐαγγέλιον εἶναι τόσον ἐκτεταμένον, ἐνθυμήθητε μόνον ὅτι *γυνὴ ὁμιλεῖ*».

* *
*

Εὑρισκομένου ποτε τοῦ Βαρώνου Ῥοσχίλδ ἐν τῷ γραφείῳ του, προσέρχεται ξένος τις ὅπως τὸν ἐπισκεφθῇ. Ὁ Βαρῶνος ἀσχολούμενος εἰς τὸ γράφειν, χωρὶς οὐδόλως νὰ ὑψώσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῷ λέγει νὰ λάβῃ ἓν κάθισμα. Ὁ ξένος προσβληθείς: «Ἀλλὰ Κύριε, δὲν γνωρίζετε τὸ ὄνομά μου, εἶπε, εἶμαι ὁ κόμης τῆς . . .» Ἄ, πολὺ καλὰ, ἀποκρίνεται ὁ Βαρῶνος, χωρὶς οὐδόλως νὰ κινηθῇ· τότε, λάβετε δύο καθίσματα.

* *
*

Χωρικός τις πρώτην ἤδη φορὰν εἰσερχόμενος εἰς Παρισίους, περιειργάζετο μὲ κεχηνὸς στόμα τὰ περὶ αὐτὸν περίεργα καὶ ἀνεγίγνωσκεν ἁπάσας τὰς ἐπιγραφὰς τὰς ἐπὶ τῶν καταστημάτων ἀνηρτημένας. Σταθεὶς αἴφνης ἐνώπιον καταστήματος κολυβιστοῦ καὶ μὴ βλέπων οὐδεμίαν ἐπιγραφὴν εἰσῆλθεν καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν κολυβιστὴν, ὅστις ἦτο μόνος ἐν τῷ καταστήματι.

— Τί πωλεῖτε ἐδῶ; ἠρώτησεν ὁ χωρικός.

Ὁ καταστηματάρχης θελήσας νὰ τὸν ἐμπαίξῃ. «Πωλοῦμεν κεφαλὰς ὄνων ἀπεκρίθη».

«Ἄ! πολὺ καλὰ, φαίνεται ὅμως ὅτι θὰ κάμετε μεγάλην πώλησιν διότι βλέπω ὅτι μία μόνη *κεφαλὴ* μένει εἰς τὸ κατάστημά Σας.

* *
*

Εἴς τινα ἐραστὴν τοῦ Βάκχου προσέφερον ἡμέραν τινα σταφυλάς. — Εὐχαριστῶ, κύριε μου, δὲν συνειθίζω νὰ πίνω τὸ κρασί μου εἰς καταπότια, ἀπήντησεν.

Γ. Ν. Π.

ΠΟΙΗΣΙΣ.

ΠΑΝΝΥΧΙΣ.

Ἡ κτίσις περιβάλλεται τῶν ἄστρων τὸν μανδύαν,
ὡς κόρη πέπλον νυμφικὸν, ἀρρήτως μειδιῶσα·
ἡ αὔρα τὴν νυκτερινὴν ταράσσει ἠρεμίαν,
ἐπὶ τὸ φρίσσον φύλλωμα ἐπίχαρις σκιρτῶσα.
Τὴν ὥραν ταύτην ἄλλοτε. . . γλυκύθυμος, εὐδαίμων,
ἐν μέσῳ πόθων, χιμαιρῶν φαιδρὸς ἐκυμαινόμην
κ' ὑπὸ τὸ σέλας τ' οὐρανοῦ τὸ μελιχρὸν, τὸ τρέμον,
εἰς κόσμους ἄλλους μαγικοὺς ὀνείρων ἐπλανώμην·
ἀλλ' ἡ ψυχή μου ἔκλινεν ὠχρὰ, συντετριμμένη
καὶ ὡς ἡ δρόσος τῆς αὐγῆς πρσσπίπτουσα βαρεῖα
ἐπὶ τοῦ ἄνθους τῶν ἀγρῶν τὰ φύλλα του μαραίνει,
ἐν τῇ τοῦ βίου καὶ ἐγὼ προσέκλινα πρωΐᾳ
καὶ ὡς τὸ ἄνθος φθισιῶ μοιραίως καταρρέων.

νὰ κλαύσω ἢ τὸ κύκνειον νὰ ἀνακρούσω πλέον;

Ἰδὲ τὰ ἄστρα· λάμπουσιν εἰς τ' οὐρανοῦ τὸ δῶμα·
ὁ ζέφυρος ἁρμονικὸς ἐπὶ τῶν φύλλων φρίσσει.
Ὦ λύρα, φίλη σύντροφος, μὴ συντριβῆς ἀκόμα,
τό σῶμα μου πρὶν ἡ ψυχὴ διὰ παντὸς ἀφήσῃ·
ἐπὶ τοῦ ἅρματος ἡ νὺξ ἀστρολαμπὴς προβαίνει
καὶ ἡ αὐγὴ προσμειδιᾷ ἐπάνω τῶν ὀρέων
λυσίκομος, παρθενικὴ τοῦ φοίβου ἐρωμένη·
τὸ διαυγάζον σέλας της ῥοδοφαὲς, ὡραῖον
τοῦ Κύκνου, τοῦ Ὠρίωνος τὴν λάμψιν θ' ἁμαυρώσῃ
καὶ ὑπὸ φθόνου θὰ κρυβῇ ὠχρὸς ὁ Ἑωσφόρος·
ὦ λύρα, τίς τοὺς στόνους σου τοὺς πρώτους θὰ ἀρ-
[θρώσῃ,

ὁπότε εἰς τοῦ Ὑμηττοῦ θὰ ἀνατέλλῃ τ' ὄρος
ῥοδόπεπλος πρωΐα
καὶ τὸ πτηνὸν θὰ κελαδῇ τὸν ὕμνον τοῦ ὑψίστου,
σκιρτῶν εἰς τῶν ῥοδωνιῶν τὰ θάλλοντα κλωνία;
ὦ ποῖος θὰ μοὶ ἐξηγῇ τοὺς ἤχους τῆς φωνῆς του,
ὁπότε σὺ θὰ σιωπᾶς νεκρὰ, συντετριμμένη;
Ὦ φίλοι, μὴ τὴν λύραν μου συντρίψητε ἀπόνως·
ποθῶ εἰς τοῦ κευθμῶνος μου τὸ δένδρον κρεμαμένη
τὸ ᾆσμα μου τὸ προσφιλὲς νὰ κελαδῇ εὐφώνως·
ὦ τότε θὰ κατέρχηται συνήθως ἡ ψυχή μου
καὶ θ' ἀκροάζηται ῥεμβῇ τὸ ᾆσμα τὸ ποικίλον,
ὅπερ ἐν μέσῳ σιωπῆς θὰ θρηνῳδῇ πενθίμου
τῆς λύρας μου ὁ στεναγμὸς, ὁ ψίθυρος τῶν φύλλων·
καὶ ἴσως, ἴσως δυστυχὴς πολλάκις νεανίας
μονήρης μὲ τοὺς πόθους του πλανῶν τὰ βήματά του
ὠχρὸς ἐν μέσῳ τῆς σιγῆς τῶν τάφων τῆς βαθείας
θὰ τέρπητ' ἀκροώμενος τὸ ᾆσμα τοῦ θανάτου . . .
Καὶ ὅμως ἴσως αὔριον ἡ φθίνουσα ψυχή μου
ὡς λύρας πολυώδυνος ἐκπνεύσῃ μελῳδία
κ' ἐπὶ τὰ χείλη μου πικρὰ σιγήσῃ ἡ φωνή μου
ὡς τοῦ ζεφύρου στεναγμὸς σιγᾷ ἐν ἠρεμίᾳ
ἐρρύθμως εἰς τὸ ἔρημον παράλιον ἐκπνέων.

νὰ κλαύσω ἢ τὸ κύκνειον νὰ ἀνακρούσω πλέον;

Ὦ ἂν τῶν πρώτων χρόνων μου τὴν μαγικὴν κοιτίδα
ἐπὶ στιγμὰς διέβλεπον εὐφρόσυνος καὶ πάλιν,
ὅπου τὸ φῶς τὸ φοίβειον ἀρτιγενὴς προσεῖδα.
Ἂν τοῦ γελῶντος οὐρανοῦ τὴν κυανῆν ἀγκάλην
τὰ ὄμματά μου ἔβλεπον τὰ παιδικὰ ἐκεῖνα,
πρὶν τὰ θολώσῃ ἐς ἀεὶ τὸ δάκρυ τῆς ἀνίας,
καὶ ἔστεφον τὴν κεφαλὴν μὲ ῥόδα καὶ μὲ κρῖνα
ἀπὸ τὴν δρόσον στίλβοντα εἰσέτι τῆς πρωΐας,
ἂν ἤκουον ἐκστατικὸς ἐν μέσῳ τῶν λειμώνων,
σιγῇ βαυκαλιζόμενος ὑπὸ μολπῆς γλυκείας
τὴν μελῳδίαν τοῦ πτηνοῦ, τοῦ κύματος τὸν στόνον
θωπεύοντος τὰ κράσπεδα ἀνθούσης παραλίας,
τὰ παιδικά μου παίγνια ἂν ἔπαιζον εὐδαίμων
καὶ πάλιν μ' ἀνεγνώριζεν ἡ παιδική μου φίλη
καὶ πυρετώδης ἔτεινον τὰς παρειάς μου, τρέμων
εἰς πάλλοντα ἐκ τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀγνείας χείλη,
ἂν ἀνεμιμνησκόμεθα τοὺς χρόνους μας ἐκείνους,
τὰ παρελθόντα ὄνειρα, τὰς τέρψεις, τὰς χιμαίρας
κ' εἰς ἔκστασιν μ' ἐδύθιζε καὶ σκέψεις εὐφροσύνους,
οὐδέποτε θ' ἀπήλαυον στιγμὰς ὡραιοτέρας·
θὰ μ' ἔλεγε τὸ βλέμμα της καὶ θὰ μ' ἐλάλει οἷα
οὐδέποτ' ὑπὸ τὴν σιγὴν τῆς Ἀττικῆς σελήνης
μ' ἐλάλησ' ἡ μελίγηρις τῆς αὔρας ἁρμονία,
ᾆσμα τρυφῆς στενάζουσα καὶ μέθης κ' εὐφροσύνης.
Ὦ πῶς ἐπόθουν στέφανον ἀνθέων ἐστεμμένος
μ' ἐκείνην ν' ἀκροάζωμαι τὰ μέλη τῆς πρωΐας
κ' εἰς τὰς ἀγκάλας της τρυφῶν εὐδαίμων ἐρωμένος
νὰ λησμονήσω τῆς ζωῆς τὰς θλίψεις, τὰς πικρίας!..
Δὲν θέλω πλέον τὴν ἰδεῖ... δὲν θ'ἀνατείλῃ πλέον
ἐν τῇ ψυχῇ μου τῶν θερμῶν ἐρώτων μου ἡ κόρη
καὶ μάτην κρούω τὰς χορδὰς τῆς λύρας δάκρυ χέων·
δὲν θέλω ἄλλοτε ἰδεῖ τὰ προσφιλῆ μου ὄρη
τοῦ γαληναίου κύματος τὴν διαυγῆ ἀγκάλην,
δὲν θέλω ἐκμυστηρευθῆ ἐν μέσῳ τῶν δρυμώνων
τοὺς πόθους τῆς νεότητος διάπυρος καὶ πάλιν
καὶ ἤδη φέρομαι ὠχρὸν ναυάγιον κλυδώνων
τὸ θυελλῶδες πέλαγος τοῦ πόνου διαπλέων.

νὰ κλαύσω ἢ τὸ κύκνειον νὰ ἀνακρούσω πλέον;

Δὲν ἔβλεπον σὲ ἄλλοτε καὶ δὲν μ' ἐπαρηγόρεις
εἰς τοὺς σβεσθέντας πόθους μου καὶ εἰς τὰ ὄνειρά μου;
μὲ βλέμμα ἐρωτότροπον ὀνειροπόλου κόρης
δὲν ἤρχεσο περιπαθὴς, χαρίεσσα σιμά μου
τὴν νύκτα παρὰ τὴν ἀκτὴν, εἰς τ' ἄλση τὴν πρωΐαν;
σὺ τότε δὲν μ' ἐνέπνεες τοὺς πόθους τοὺς πυρώδεις
κ' εἰς ἔκστασιν μ' ἐδύθιζες χερουβικὴν, ἁγίαν
καὶ ἡ ψυχή μου στεναγμοὺς ἀνέπεμπε ῥεμβώδεις;...
Τὰ στήθη μου τὰ νεαρὰ δὲν στέφει ῥόδον πλέον.
ποθεῖ τὸ ἄνθος τὴν ζωὴν, εἰς μνήματα δὲν θάλλει.
ἢ ἂν βλαστήσῃ πρὸς στιγμὴν θὰ μαρανθῇ ἀκμαῖον,
θὰ τὸ μαράνῃ ἡ ψυχρὰ τοῦ μνήματος ἀγκάλη.
Ἀπάτη, ψεῦδος ἡ ζωὴ, ὀνείρου ὀπτασία·
τὴν εἶδον ἄλλοτ' εἰς στιγμὰς νεότητος κ' ἐλπίδων.
ἤτο ῥεμβώδης ὡς ἡ νὺξ, ἁβρὰ ὡς ἡ πρωΐα,
ἤτα ἡ Μοῦσα· κ' ἔξαλλος, ἐκστατικὸς τὴν εἶδον.
Ποσάκις ὅτε κάτωχρος καὶ ἐξησθενημένος
τὰ βήματά μου ἔφερον ἐν μέσῳ τῶν δρυμώνων,
προσήρχετο ἡ ἱερὰ τοῦ Παρνασσοῦ παρθένος,
μοὶ ἔλεγε — Σὲ ἀγαπῶ — μὲ αἴσθημα μὲ πόνον
καὶ φίλημα μοὶ ἔδιδεν ἐπὶ τὰ χείλη καῖον! . . .

νὰ κλαύσω ἢ τὸ κύκνειον νὰ ἀνακρούσω πλέον;

Ἤδη ἡ νὺξ τὸν ὕπνον της κοιμᾶτ' ἐξηντλημένη,
ὁ ζέφυρος ἡδυπαθὴς ἐπὶ τὰ ἄνθη κλίνει
καὶ μόνη. μόνη ἀγνυπνεῖ ἡ λύρα τεθλιμμένη
καὶ πρὸς τὴν φύσιν τὰ πικρὰ παράπονά της χύνει·
φεῦ! μετ' ὀλίγον θὰ σιγᾷ, δὲν θέλει πλέον ψάλλει,
τῶν ἄστρων ἡ σκιαύγεια δὲν θέλει τὴν ἐμπνέει,
ὑπὸ τῆς αὔρας τὴν πνοὴν δὲν θέλει ἀναπάλλει
καὶ συντριβεῖσα, κατηφὴς δὲν θέλει πλέον κλαίει
τὴν σιωπὴν ταράττουσα καὶ πάλιν τῶν κευθμώνων.
ἐκεῖ, ἔνθ' ἄλλοτέ ποτε ἠρέσκετο νὰ ᾄδῃ,
ὡς ᾄδει ὁ κορυδαλὸς μετὰ τῶν ἀηδόνων,
ὡς, ὅτε πνέῃ ζέφυρος, στενάζουσιν οἱ κλάδοι
καὶ ψιθυρίζουν εὔφωνα τὰ φύλλα τῆς ἰτέας,
δὲν θέλει πλέον μελῳδεῖ. . . ὦ φίλοι θὰ σιγήσῃ
καὶ τὰς ᾠδὰς προχέουσα αὐτῆς τὰς τελευταίας
τὸν κόσμον τῶν ὀνείρων της νεκρὰ θὰ λησμονήσῃ
καὶ θὰ σβεσθῇ τὸ ᾆσμα της ὡς μῦρον τῶν ἀνθέων.

νὰ κλαύσω ἢ τὸ κύκνειον νὰ ἀνακρούσω πλέον;

Ἴσως ἐν ταύτῃ τῇ νυκτί . . . πρὶν ἔτι ἡ πρωΐα
εἰς τῶν βουνῶν τὰς κορυφὰς ῥοδόχρους ἀνατείλῃ,
παρέλθω ὡς ἡ θλιβερὰ τῆς λύρας ἁρμονία
κ ἐν στεναγμῷ σιγήσωσι τὰ θνήσκοντά μου χείλη,

. . . . . .

κ' ἐνῷ τὸ ἄστρον τῆς ἠοῦς θὰ ἀνατέλλῃ κλαῖον
τὸ ᾆσμα μου τὸ κύκνειον θὰ προσφωνῶ ἐκπνέων.

(Μάϊος τοῦ 1869)

ΝΕΟΚΛΗΣ.

ΠΑΝΔΑΙΣΙΑ.

Φιλολογικὸς καὶ ἐπιστημονικὸς κόσμος.— Μέλη τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας ἀντὶ δύο Ἀκαδημαϊκῶν τεθνεώτων ἐξελέχθησαν οἱ ΚΚ. Duvergier de Hauranne καὶ Xavier Marmier.

— Τοῦ συγγράμματος τοῦ L. Lamarre la Milice Romaine ἐξεδόθη κατ' αὐτὰς Β'. ἔκδοσις. Ἡ ἔκδοσις αὕτη συνοδεύεται ἀπὸ πολυπληθεῖς εἰκόνας παριστώσας ἀρχαῖα ἀνάγλυφα καὶ ἀγάλματα, καὶ ἐν τέλει ἀπὸ λεξικὸν τῶν τεχνικῶν ὅρων.

—Τὴν 4 Ἰουνίου (23 Μαΐου) ἐν τῷ Collége de France ὁ Κ. Ἀλφρέδος Maury ἀνέγνω σπουδαιοτάτην διατριβὴν ἐπὶ τῶν *ἡρωϊκῶν παραδόσεων τῆς Ἑλλάδος καὶ Ἰταλίας.*

— Ὁ διάσημος Σκῶτος χειροῦργος James Young Simpson καθηγητὴς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Ἐδιμβούργου ἀπεβίωσε κατ' αὐτάς.

— Ὑπάρχει ἀτυχῶς παρ' ἡμῖν ἡ μανία *τῆς ἐμπρήσεως τῶν δασῶν.* Πόσον τοῦτο ὑπὸ πλείστας ἐπόψεις βλαβερὸν ἄλλοι κατέδειξαν. Εἰρήσθω ὅμως ἐν παρόδῳ καὶ τὸ ἑξῆς. Ἐν Αὐστραλίᾳ ὑπάρχει ἡ αὐτὴ μανία, λέγει ἡ ἀγγλικὴ ἐφημερὶς Ἀθήναιον, ἀλλ' ὅμως ἡ ποσότης τοῦ καθ' ἕκαστον ἔτος πίπτοντος ὕδατος ἐπαισθητῶς ἐκ τούτου ἠλαττώθη· οὕτως ἐκ 37 δακτύλων ὕδατος πεσόντων τῷ 1863, τῷ 1868 μόλις 17 ἔπεσον. Τῷ 1869 δὲ ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου μέχρις Ἰουλίου, ἑξαμηνίας περιλαμβανούσης δύο τῶν ὑγροτέρων μηνῶν τοῦ ἔτους μόλις 11 δάκτυλοι ὕδατος κατέπεσον. Ἐν τῇ ἀποικίᾳ Βικτωρίᾳ ἡ ἔλλειψις τῆς βροχῆς κατέστη τόσῳ ἐπαισθητή, ὥστε ἡ κυβέρνησις ὠνόμασεν ἐπίτηδες ἐπιθεωρητὴν τῶν δασῶν ἵνα προλαμβάνῃ τὰς πυρκαϊὰς καὶ ὑλοτομίας, σώζῃ τὰ διαμένοντα δένδρα καὶ φυτεύῃ νέα.

— Αἱ ἐν τῷ *Κεραμεικῷ ἀνασκαφαὶ* προχωροῦσι γιγαντιαίοις βήμασι. Πλεῖστοι τάφοι ἔγγλυφοί τε καὶ μὴ, μετὰ καὶ ἄνευ ἐπιγραφῶν ἀνεκαλύφθησαν. Ἐκ τῶν τελευταίων ἀνακαλυφθέντων περίεργος εἶναι τάφος διατηρηθεὶς σῶος φέρων τὴν ἐπιγραφὴν ΑΘΗΝΟΔΩΡΟΣ περικεκλεισμένος δι' ἀσβέστου παλαιόθεν καὶ ἐνέχων τὸ σῶμα τοῦ τεθνεῶτος.

* *
*

Ἑταιρίαι καὶ Σύλλογοι. — Κατ' αὐτὰς συνέστη ἐν Σάμῳ *Φιλολογικὸς Σύλλογος* σκοπῶν τὴν διὰ δημοσίων μαθημάτων διάδοσιν ὑγιῶν ἀρχῶν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς παιδείας.

— Τὴν Τετάρτην 14 7βρίου 70 θέλει συνέλθει ἐν Λιβερπούλῃ ἡ *τεσσαρακοστὴ* γενικὴ συνέλευσις τοῦ *Βρεταννικοῦ Συλλόγου* διὰ τὴν πρόοδον τῶν ἐπιστημῶν. Πρόεδρος ἔσται ὁ Κ. Θωμᾶς Huxley.

— Γενομένων τῶν ἀρχαιρεσιῶν τοῦ *Φιλολογικοῦ Συλλόγου Παρνασσοῦ* ἐξελέχθη ἐπίτιμος πρόεδρος ὁ Κ. Μάρκος Ῥενιέρης, τακτ. πρόεδρος ὁ Κ. Ἰωάννης Καμπούρογλους, ἀντιπρόεδρος ὁ τέως πρόεδρος Κ. Παῦλος Νικολάρας, γεν. γραμματεὺς ὁ Κ. Μιχαὴλ Π. Λάμπρος, εἰδικὸς γραμματεὺς ὁ Κ. Νικόλαος Σκωτίδης, ταμίας ὁ Κ. Ἐλευθέριος Ῥαφαὴλ, ἐπιμελητὴς τῆς βιβλιοθήκης καὶ διευθυντὴς τοῦ ἀναγνωστηρίου ὁ Κ. Νικόλαος Γ. Πολίτης.

ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΕΝ ΤΩ Α'. ΦΥΛΛΑΔΙΩ ΓΡΙΦΟΥ.

Ἡ πολυτέλεια καταστρέφει οἰκογενείας.

ΑΙΝΙΓΜΑ.

Τοῦ ὁδοιπόρου σύντροφος τὰ βάρη του βαστάζω·
Ὅσας ἀλλάζω κεφαλὰς τόσας μορφὰς ἀλλάζω,
Ἐνῷ μὲ μίαν κεφαλὴν μὲ βλέπεις νὰ στενάζω,
μὲ ἄλλην φόνους προξενῶ καὶ λέοντας δαμάζω.
Ἀκέφαλος δὲ παντελῶς ἂν μείνω ἀνυψοῦμαι
εἰς Ὄλυμπον καὶ μὲ σεπτὸν διάδημα κοσμοῦμαι.